ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ

ΤΕΥΧΟΣ 53
ΑΠΡΙΛΗΣ - ΜΑΗΣ 2005
ΤΙΜΗ €3

Η νίκη του ΟΧΙ

Ο άνεμος του Μάη φυσάει στην Ευρώπη

Η ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ ΣΤΗ ΔΕΞΙΑ * ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ * ΤΟΝΥ ΚΛΙΦ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΣΕ ΣΤΟΝ ΤΣΑΒΕΣ * ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ * ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Ο άνεμος του Μάη φυσάει στην Ευρώπη

Βόμβα μεγατόνων το ΟΧΙ στο Ευρωσύνταγμα, που στη Γαλλία κέρδισε το 55% και στην Ολλανδία μέσα σε τέσερις μέρες εκτινάχτηκε στο 63%.

Για τη δική μας μεριά είναι μια μεγάλη νίκη. Σε όλους τους εργατικούς χώρους αυτό συζητάει όλος ο κόσμος και θέλει να δώσει συνέχεια.

Στις Βρυξέλες επικρατεί πανικός. Προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τη συνέχεια αλλά έχουν μεγάλες δυσκολίες. Βρίσκονται μπροστά στη μεγαλύτερη κρίση της ΕΕ τα τελευταία 13 χρόνια. Και αυτό όχι εξαιτίας των διαφορών τους αλλά λόγω του κινήματος.

Οταν ξεκίνησε η καμπάνια για το δημοψήφισμα στο Ευρωσύνταγμα στη Γαλλία, υπήρχε ήδη ένα σημαντικό κομάτι που υποστήριζε το ΟΧΙ. Ηταν οι εργάτες που το 2003 και το 2004 απεργούσαν και διαδήλωναν ενάντια στην κυβέρνηση Ραφαρέν, ήταν οι φοιτητές και μαθητές που διαδήλωναν ενάντια στο χάος της αγοράς μέσα στην εκπαίδευση, ήταν οι αντιρατσιστές που πάλευαν ενάντια στην απαγόρευση της μαντήλας στα σχολεία. Πάνω απ΄ όλα ήταν το κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση που πριν από δυο χρόνια είχε οργανώσει στη Γαλλία το δεύτερο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ.

Η νίκη του ΟΧΙ είναι η επιβεβαίωση της αριστερής στροφής στην Ευρώπη. Είναι η επιβεβαίωση ότι το καινούργιο κίνημα του Σιατλ πεντέμισυ χρόνια μετά δεν έχει υποχωρήσει, μπορεί και συνδιάζει το αντιπολεμικό με την κόντρα στον νεοφιλελευθερισμό, μπορεί να είναι “νέο” στη σύνθεση αλλά ταυτόχρονα συνδέεται και εμπνέει τα πιο μαχητικά κομάτια του εργατικού κινήματος. Γι’ αυτό και τα πιο δυνατά κομάτια υπέρ του ΟΧΙ ήταν το 60% της νεολαίας και το 80% των εργατών.

Καθοριστικός για να πάρει αυτή τη διάσταση η νίκη ήταν ο ρόλος της ριζοσπαστικής αριστεράς μέσα στην καμπάνια. Το αποτέλεσμα δεν ήταν προδιαγραμμένο, αν η αριστερά από το Σοσιαλιστικό Κόμμα μέχρι την επαναστατική αριστερά δεν έδιναν όλοι μαζί αυτή τη μάχη.

Ο Νικ Μπάρετ, μέλος της καμπάνιας για το ΟΧΙ και μέλος της LCR, στην ανταπόκρισή του απ΄ το Παρίσι περιγράφει *“πώς ο κόσμος από το αντικαπιταλιστικό κίνημα, από το Attac, από το Κομμουνιστικό Κόμμα, από την αριστερή πτέρυγα του Σοσιαλιστικού Κόμματος και από την επαναστατική*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Υπεύθυνη σύνταξης: Μαρία Στύλλου
Ιδιοκτήτης: Εκδόσεις Εργατική Δημοκρατία
Διακίνηση: Κώστας Πίττας
Κεντρική διάθεση: Μαρξιστικό Βιβλιοπωλείο, Αναξαγόρα 14Α, Ομόνοια, Τηλ. 210 52 47 584
Για συνδρομές και γράμματα:
Περιοδικό "Σοσιαλισμός από τα Κάτω"
Τ.Θ. 8161 - 100 10 Αθήνα

Ακτιβιστές της επαναστατικής αριστεράς πανηγυρίζουν τη νίκη του ΟΧΙ στο Παρίσι

αριστερά βρέθηκαν μαζί σε ένα πρωτοφανές ενιαίο μέτωπο για να αντιμετωπίσουν την προπαγάνδα της άρχουσας τάξης".

Αυτή η δύναμη ανάγκασε τον Φαμπιούς και τον Εμανουελί, που και οι δυο ανήκουν στην ηγεσία του Σοσιαλιστικού Κόμματος, να κάνουν στροφή, να διαφοροποιηθούν από την υπόλοιπη ηγεσία και να στηρίξουν το ΟΧΙ. Αυτό ήταν σημείο καμπής που έκρινε το αποτέλεσμα.

Η εικόνα αυτή δεν υπάρχει μόνο στη Γαλλία. Η ριζοσπαστικοποίηση υπάρχει σε όλη την Ευρώπη. Το επιβεβαιώνει το ΟΧΙ της Ολλανδίας τέσσερις μέρες μετά. Το επιβεβαιώνει το γκάλοπ που έγινε στην Ελλάδα όπου με το ΟΧΙ ήταν το 43%, ενώ με το ΝΑΙ μόνο το 30%. Το έδειξε η άνοδος του RESPECT και η νίκη του Γκάλογουεϊ στην Αγγλία, η εμφάνιση για πρώτη φορά της WASG (Εναλλακτική εκλογική λύση για την "εργασία και την κοινωνική δικαιοσύνη") στις εκλογές του κρατιδίου της Ρηνανίας-Βεστφαλίας στις 22 Μάη. Παρόλο που έκανε την πρώτη της εμφάνιση κατάφερε να την ψηφίσουν 180.000, δηλαδή το 2,2% των ψηφοφόρων.

Το κόστος του ΟΧΙ

Μπορεί η νίκη του ΟΧΙ να μην σημαίνει την κατάρρευση της ΕΕ, όμως θα δημιουργήσει τεράστιες δυσκολίες στη γραφειοκρατία των Βρυξελών να προχωρήσουν όπως υπολόγιζαν. Το Ευρωσύνταγμα θα τους έλυνε τα χέρια να περνάνε τις επιθέσεις ενάντια στην εργατική τάξη, παρακάμπτοντας τις διαδικασίες ώστε κάθε οδηγία και κάθε απόφαση της ΕΕ, να μετατραπεί σε εσωτερικό δίκαιο στο κάθε κράτος-μέλος.

Μ' αυτό τον τρόπο έλπιζαν να παρακάμψουν τις αντιστάσεις και τις ταξικές συγκρούσεις πάνω σε κάθε μέτρο που θέλουν να πάρουν. Από την αξιολόγηση των Πανεπιστημίων μέχρι τη διάλυση των ασφαλιστικών ταμείων και των σχέσεων εργασίας που ίσχυαν μέχρι τώρα.

Οι δυνάμεις της αγοράς ηττήθηκαν μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος και αυτό έχει ανοίξει τις συγκρούσεις και τους ανταγωνισμούς μέσα στις Βρυξέλες.

Ο Μπλερ, συνεχιστής της Θάτσερ στη Βρετανία, βρήκε την ευκαιρία να δηλώσει ότι θα παγώσει το δημοψήφισμα που ετοίμαζε. Ηταν ο τρόπος να αποφύγει μια δική του ψυχρολουσία αλλά και να δείξει τις διαφωνίες του με τους συνεταίρους της ΕΕ. Οι βασικές χώρες της ΕΕ ήταν διχασμένες ήδη από το προηγούμενο διάστημα, όταν ο Μπλερ προσκολήθηκε στον Μπους και αγνόησε τις αντιρρήσεις του Σιράκ και του Σρέντερ για την επέμβαση στο Ιράκ. Τώρα οι διαφωνίες οξύνονται, όχι μόνο για τις σχέσεις με τις ΗΠΑ, αλλά και για τα επόμενα βήματα του Ευρωσυντάγματος. Ο Μπλερ θέλει "φυγή προς τα εμπρός" με κλιμάκωση των επιθέσεων για επιβολή της λεγόμενης στρατηγικής της Λισαβώνας: πιο γρήγορες ιδιωτικοποιήσεις και ελαστικές εργασιακές σχέσεις, έστω και αν παγώσει το Ευρωσύνταγμα. Αλλά ο γαλλογερμανικός άξονας δεν παραιτείται από την προσπάθεια να νεκραναστήσει αυτό το κατασκεύασμα.

Το ότι το 60% των σοσιαλιστών της Γαλλίας ψήφισε ΟΧΙ στο Ευρωσύνταγμα, έκανε ακόμα και την Μαρία Δαμανάκη να ανησυχήσει. Σε άρθρο της στα "Νέα" στις 4 Ιούνη χτυπάει καμπανάκι στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ ότι χρειάζεται να "συνδεθεί" με τον κόσμο του ΟΧΙ. Η ίδια δίνει όρκους πίστης στο ΝΑΙ αλλά ανησυχεί για το καινούργιο της κόμμα. Και έχει δίκιο γιατί την επόμενη μέρα, στο "Βήμα" της Κυριακής, ο Χρυσοχοΐδης στη συνέντευξη που δίνει υποστηρίζει ότι η άρση της μονιμότητας που συμφωνήθηκε για τον ΟΤΕ, θα πρέπει να γενικευτεί για όλο το δημόσιο.

Η κρίση του Σοσιαλιστικού Κόμματος στη Γαλλία δεν είναι το μοναδικό φαινόμενο. Ο Σρέντερ έχασε τις εκλογές στη Ρηνανία-Βεστφαλία και αναγκάστηκε να επισπεύσει τις εκλογές για φέτος τον Σεπτέμβρη. Μπορεί από την πτώση του SPD να βγαίνουν προς το παρόν μπροστά οι Χριστιανοδημοκράτες, όμως είναι η πρώτη φορά που το SPD έχει μια σημαντική

αντιπολίτευση από τα αριστερά του. Η αποχώρηση αριθμού συνδικαλιστών που ανήκαν στο SPD και η δημιουργία ενός καινούργιου κόμματος που πήρε μέρος και στις εκλογές, καθώς και η δήλωση του Λαφοντέν- πρώην προέδρου του SPD και υπουργού Οικονομικών-ότι αν συνεργαστούν στις επόμενες εκλογές το Wahlalternative μαζί με το PDS αυτός θα είναι μαζί τους, δείχνει τις δυνατότητες που ανοίγουν και στη Γερμανία. Αυτό που φαίνεται ότι αλλάζει για την Γαλλία και την Γερμανία αλλάζει σε όλες τις χώρες.

Στην Ελλάδα, η πόλωση ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση του ΠΑΣΟΚ έμοιαζε ότι έπαιρνε τη μορφή της παθητικής αντίστασης από τη μεριά των μελών. Αυτό έχει αλλάξει το τελευταίο διάστημα και το ΟΧΙ στη Γαλλία επισπεύδει αυτές τις διαδικασίες. Συνδικαλιστές της ΠΑΣΚΕ χαιρετίζουν το ΟΧΙ, παλιά στελέχη οργανώνονται ενάντια στην ηγεσία, αριστερά ψηφοδέλτια κατεβαίνουν στις τοπικές εκλογές για να μαυρίσουν την ηγεσία.

Πώς συνεχίζουμε

Η γραμμή της κυβέρνησης της ΝΔ από την αρχή ήταν η συναίνεση. Θα μπορέσουν να περάσουν τα μέτρα μέσα από τη συνεργασία με την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ; Και η πραγματικότητα είναι ότι την είχε. Ακόμα και στον "Εθνικό διάλογο" για την Παιδεία, παρόλο που είχαν αποχωρήσει τα κόμματα της αριστεράς και τα συνδικάτα της εκπαίδευσης, το ΠΑΣΟΚ συνέχιζε μέχρι πρόσφατα να συμμετέχει και να συμφωνεί με τη ΝΔ για την "αξιολόγηση".

Αυτή η συναίνεση έφτασε μέχρι του σημείου να δώσουν το ελεύθερο στην ΠΑΣΚΕ της ΟΜΕ-ΟΤΕ να υπογράψει μαζί με την ΔΑΚΕ την άρση της μονιμότητας των εργαζόμενων στον ΟΤΕ. Και ο Χρυσοχοΐδης να δίνει συνέντευξη στο Βήμα, υποστηρίζοντας ότι αυτό το μέτρο χρειάζεται να γενικευτεί σε όλο το δημόσιο για να γίνει ο ελληνικός καπιταλισμός πιο ανταγωνιστικός. Αυτό λειτούργησε σαν τεράστια διευκόλυνση στην κυβέρνηση σε μια περίοδο που θέλει να προχωρήσει σε κατά μέτωπο επίθεση αλλά βρίσκει μπροστά της τον κόσμο να αντιστέκεται.

Το ΟΧΙ στη Γαλλία επιβεβαιώνει ότι κανένα σοσιαλδημοκρατικό κόμμα δεν είναι μονομπλόκ, ακόμα και το ΠΑΣΟΚ. Η απεργία των τραπεζών για το Ασφαλιστικό, η δεκαήμερη απεργία των ΕΛ.ΠΕ, οι δηλώσεις της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ ότι δεν πρόκειται να δεχτεί συμφωνίες τύπου ΟΜΕ-ΟΤΕ και ότι θα παλέψει για να μην περάσουν, το ότι ένα μεγάλο κομάτι του ΠΑΣΟΚ και στα συνδικάτα και τοπικά έχουν τα μάτια τους στραμένα στ' αριστερά, δείχνει τη δυνατότητα που έχει η αριστερά μέσα σ' αυτή τη συγκυρία. Δυνατότητα που θα κριθεί από το πόσο θα μπει στο κέντρο των μαχών ενάντια στα μέτρα της κυβέρνησης.

Το ασφαλιστικό έχει ανοίξει, οι τράπεζες πάνε σε επαναλαμβανόμενες 48ωρες, είναι πολύ σημαντικό να μην μείνουν μόνες τους. Τώρα είναι η στιγμή να βγει η ΓΣΕΕ και η ΑΔΕΔΥ καλώντας να απεργήσουν μαζί οι ΔΕΚΟ και το δημόσιο. Είναι λάθος να περιμένουν πότε η κυβέρνηση θα πάρει την πρωτοβουλία των κινήσεων, γιατί τότε θα είναι αργά. Μια τέτοια τακτική από την αριστερά θα μεγαλώσει την σύγκρουση που υπάρχει μέσα στο ΠΑΣΟΚ και μέσα στα συνδικάτα ανάμεσα στη γραμμή συνεργασίας και τη γραμμή σύγκρουσης με την κυβέρνηση. Εναν τέτοιο ρόλο τον είχε παίξει η αριστερά το 1985, αλλά για μικρό διάστημα και χωρίς προοπτική.

Σαν αποτέλεσμα του Α' Παγκόσμιου Πολέμου στη Γερμανία έσπασε από τα αριστερά ένα μεγάλο κομάτι από το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας και δημιούργησε ένα καινούργιο κόμμα που ονομάστηκε USPD (Ανεξάρτητο Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Γερμανίας). Ηταν ένα κεντριστικό κόμμα που ένα μεγάλο κομάτι επηρεαζόταν από τους επαναστάτες, από τον Σπάρτακο, το κόμμα της Ρόζας Λούξεμπουργκ και στο τέλος μαζί με τους Σπαρτακιστές ενώθηκαν στο νέο Κομμουνιστικό Κόμμα της Γερμανίας. Η αποχώρηση από το SPD και η συμμετοχή του στο ΚΚ, στο καινούργιο επαναστατικό κόμμα εκείνης της περιόδου, καθορίστηκε αρκετά όχι μόνο από την περίοδο αλλά και από την ύπαρξη του Σπάρτακου.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα για το πώς μπορεί και πρέπει να λειτουργήσει η αριστερά και το βάρος που μπορεί να έχει όχι μόνο στην κρίση της σοσιαλδημοκρατίας, αλλά και στο πώς μπορεί να κερδηθεί αυτό το κομάτι στην προοπτική όχι της διαχείρισης αλλά της ανατροπής του καπιταλισμού.

Το δεύτερο παράδειγμα είναι η τακτική των κοινών κυβερνήσεων με αριστερά και σοσιαλδημοκρατικά κόμματα. Κάθε τέτοια προσπάθεια οδήγησε και στην υιοθέτηση νεοφιλελεύθερης πολιτικής και στην κρίση των κομμάτων της αριστεράς. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η κυβέρνηση Ζοσπέν με τη συμμετοχή τυο ΓΚΚ και των Πρασίνων.

Είναι δυο διαφορετικοί δρόμοι πάνω στους οποίους χρειάζεται να ξεκαθαρίσει η ριζοσπαστική αριστερά και το αντικαπιταλιστικό κίνημα. Η Κομμουνιστική Επανίδρυση παρόλο που πρωτοστάτησε στη Γένοβα, στο αντιπολεμικό κίνημα και στις απεργίες ενάντια στον Μπερλουσκόνι, έχει πάρει απόφαση κατά πλειοψηφία ότι θα συμμετέχει στην κυβέρνηση του Πρόντι αν κερδίσει η Ελιά τις εκλογές.

Την ίδια μεσοβέζικη στάση εκφράζει και η απόφαση της συνάντησης των κομμάτων της Ευρωπαϊκής Αριστεράς που έγινε στη Ρώμη. Από τη μια χαιρετίζει το ΟΧΙ και από την άλλη μιλάει για άνοιγμα στους οπαδούς του κριτικού ΝΑΙ. Αυτό είναι μια τακτική αυτοκτονίας. Πώς μπορείς να κερδίσεις το 60% των σοσιαλιστών που ψήφισαν ΟΧΙ όταν σε βλέπουν να συνεργάζεσαι με τον Ντ' Αλέμα και τον Πρόντι που στήριξαν το ΝΑΙ.

Ο άνεμος του Μάη φυσάει σε όλη την Ευρώπη. Το αν θα γυρίσει σε θύελλα ενάντια στους καπιταλιστές εξαρτάται από την εναλλακτική αριστερή πρόταση που θα λειτουργήσει. Ο ρόλος της επαναστατικής αριστεράς αυτή την περίοδο θα είναι καθοριστικός.

Στην Πλατεία της Βαστίλης

Η άνοιξη του αντικαπιταλισμού

Το 4ο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ θα γίνει τον Απρίλη του 2006 στην Ελλάδα. Η πρόκληση είναι μεγάλη, η προετοιμασία έχει ξεκινήσει, μας λέει ο **Πέτρος Κωνσταντίνου,** συντονιστής της ΓΕΝΟΒΑ 2001

Το 4ο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ θα γίνει στην Αθήνα τον Απρίλη του 2006. Οι εξελίξεις βοηθάνε στο να γίνει μια συνάντηση-σταθμός του νέου κινήματος κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης.

Οι ακτιβιστές και οι ακτιβίστριες που θα φθάσουν εδώ απ΄ όλη την Ευρώπη αλλά και απ' όλη την Ελλάδα, είναι ο κόσμος που πανηγύρισε τη νίκη του ΟΧΙ στη Γαλλία. Μια τέτοια νίκη δεν έπεσε από τον ουρανό.

Ηταν αποτέλεσμα της δύναμης του νέου κινήματος που έδωσε μάχες στη Γένοβα, που οργάνωσε Ευρωπαϊκά Κοινωνικά Φόρουμ στη Φλωρεντία, στο Παρίσι, στο Λονδίνο, που ταρακούνησε τα φιλαράκια του Μπους στην Ευρώπη, που πολιόρκησε συνόδους κορυφής της ΕΕ, που οργάνωσε μαχητικές απεργίες στην ίδια τη Γαλλία.

Το γαλλικό και το ολλανδικό ΟΧΙ έφεραν στο προσκήνιο την ανοιχτή κρίση της Ευρώπης του κεφαλαίου, του πολέμου και του ρατσισμού. Η αμφισβήτηση του νεοφιλελευθερισμού είναι γενικευμένη και η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης, για την εναλλακτική λύση των από τα κάτω, έχει ανοίξει διάπλατα, αφορά εκατομμύρια και όχι μικρές μειοψηφίες ειδικών. Οι ακτιβιστές, οι συνδικαλιστές, οι αγωνιστές της ειρήνης νιώθουν πολύ πιο δυνατοί, έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση με τη νίκη στη Γαλλία.

Η Γαλλία έδειξε πόσο βαθιά είναι η κρίση της σοσιαλδημοκρατίας που από τις σοσιαλιστικές υποσχέσεις σφιχταγκάλιασε την αγορά και τους επιχειρηματίες. Η ανταρσία της βάσης, απέναντι στην ηγεσία του Σοσιαλιστικού Κόμματος, πήρε διαστάσεις χιονοστιβάδας. Η επαναστατική αριστερά του Μάη του '68 έπαιξε ιστορικό ρόλο με την ενωτική της απεύθυνση στη βάση του Σοσιαλιστικού Κόμματος, καταφέρνοντας να βάλει σε κοινή δράση δεκάδες χιλιάδες αγωνιστές.

Αυτή η επιτυχία δεν είναι εξαίρεση. Στη Βρετανία, το RESPECT, γέννημα του μαζικού αντιπολεμικού κινήματος, αμφισβήτησε ανοιχτά τον Μπλέρ από τα αριστερά καταφέρνοντας να εκφράσει εκλογικά την αγανάκτηση απέναντι στα ξεπουλήματα του Μπλέρ. Αλλά και στην Γερμανία, ο Σρέντερ αντιμετώπισε αριστερή ανταρσία. Το νέο κίνημα αναζητάει την αριστερά που προωθεί τη δυναμική του.

Αυτή η αριστερά θα δώσει παρών στην Αθήνα το 2006. Ολο το προηγούμενο διάστημα το αντιπολεμικό κίνημα ροκάνισε τη δύναμη κυβερνήσεων στην Ευρώπη. Ο Αθνάρ είναι παρελθόν και ο ισπανικός στρατός έχει αποσυρθεί. Ο Μπερλουσκόνι έχει πάρει την κάτω βόλτα. Ο ισχυρός μεγιστάνας που ελέγχει κάθε μεγάλο ΜΜΕ στην Ιταλία ηττήθηκε στις πρόσφατες περιφερειακές εκλογές και οι μέρες του είναι μετρημένες.

Ενας ολόκληρος κόσμος κάνει σημαντικά βήματα, παλεύει και συγκρούεται με ένα σύστημα που γέννησε την φρίκη της κατοχής στο Ιράκ, που έσπειρε τον θάνατο σε εκατοντάδες χιλιάδες με το τσουνάμι στην Ν. Α. Ασία.

Αυτές τις μέρες οι εργάτες της Βολιβίας με την γενική απεργία και τα οδοφράγματα απαιτούν από τον πρόεδρο τους να μην ενδώσει στα πλούσια αφεντικά της Βολιβίας αλλά να κρατικοποιήσει το φυσικό αέριο και να δώσει λεφτά στους φτωχούς.

Στην Ελλάδα, η ατζέντα Καραμανλή με την επίθεση στο ασφαλιστικό, τα ωράρια, τους μισθούς και τις δουλειές ξεσηκώνει αγανάκτηση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ μπορεί να γίνει κέντρο για την αντίσταση στην κυβέρνηση του Καραμανλή που δεν διστάζει να μετατρέπει την Ελλάδα σε ορμητήριο του Μπούς σε βάρος των λαών της Μ. Ανατολής και των Βαλκανίων.

Θέλουμε σ' αυτό να βρει χώρο να εκφραστεί ο κόσμος που βγήκε ενάντια στον Πόλεμο στο Ιράκ και επέβαλε στον Σημίτη να μην στείλει στρατό.

Θέλουμε να βρεθεί ο κόσμος που βγήκε ξανά στους δρόμους ματαιώνοντας την επίσκεψη Πάουελ στην Ολυμπιάδα.

Θέλουμε να βρεθούν οι συμβασιούχοι που πρώτοι βγήκαν στους δρόμους ενάντια στην ΝΔ, οι καθαρίστριες που κατέλαβαν το Υπουργείο Παιδείας, οι απολυμένοι της Νάουσας αλλά και οι μαθητές, οι φοιτητές και οι καθηγητές που ξεσηκώνονται ενάντια στην ιδιωτικοποποίηση της Παιδείας με τα μέτρα της Γιαννάκου.

Θέλουμε να βρεθούν οι εργαζόμενοι στις ΔΕΚΟ που αντιστέκονται στις επιθέσεις ενάντια στις κατακτήσεις των συνδικάτων.

Οι ακτιβιστές και οι ακτιβίστριες που έφεραν στην Ελλάδα την δύναμη του νέου κινήματος με τις μαζικές κινητοποιήσεις στην Πράγα, τη Γένοβα, την Θεσσαλονίκη το 2003, με το αντιπολεμικό κίνημα μπορούν να χτίσουν ένα πετυχημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ το 2006 ανοίγοντας τα μέτωπα και δίνοντας τις μεγάλες μάχες.

Ηδη συγκροτήθηκε Συντονιστική Επιτροπή για την διοργάνωση του 4ου ΕΚΦ με την συμμετοχή της Πρωτοβουλίας ΓΕΝΟΒΑ 2001 και της Συμμαχίας Σταματήστε τον Πόλεμο, του Ελληνικού Κοινωνικού Φόρουμ,

συνδικάτων όπως η ΓΣΕΕ, η ΑΔΕΔΥ, η ΟΤΟΕ, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων όπως η Γκρήνπις, η WWF, οι Γιατροί του Κόσμου, οικολογικών κινήσεων.

Η Πρωτοβουλία ΓΕΝΟΒΑ 2001 και η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο έχουν συμβάλει αποφασιστικά στην εμφάνιση και στην ανάπτυξη του αντικαπιταλιστικού και του αντιπολεμικού κινήματος και έχουν αρκετά συγκροτημένη παρουσία στο διεθνές κίνημα, σε όλες τις προσπάθειες από την Πράγα και τη Θεσσαλονίκη, μέχρι το Λονδίνο.

Φέραμε στην Ελλάδα τις ιδέες του νέου κινήματος προσκαλώντας σημαντικούς εκπροσώπους του διεθνούς κινήματος όπως η Χάϊντι Τζιουλιάνι, ο Σαμίρ Αμίν, ο Τζορτζ Γκάλογουεΐ, ο Βιτόριο Ανιολέτο, ο Γουόλντεν Μπέλο και επίσης γνήσιες φωνές της αντίστασης όπως ο Σαλάμ Ισμαήλ, ο γιατρός της Φαλούτζα, η Σου Νίντερερ αμερικανίδα μάνα που έχασε τον γιο της στο Ιράκ, ακτιβιστές από την Αίγυπτο, τον Λίβανο, την Τουρκία κλπ.

Στις πολιτικές αντιπαραθέσεις για την συνέχεια του κινήματος υπερασπίσαμε την ριζοσπαστική πτέρυγα που επιδιώκει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ να είναι δύναμη για τους ακτιβιστές που παλεύουν ενάντια στην Ευρώπη του πολέμου, του κέρδους και του ρατσισμού και όχι λόμπι για τα κοινοβουλευτικά σχέδια των κομμάτων της διαχείρισης του συστήματος. Δώσαμε την μάχη για την σύνδεση της αντίστασης στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση με την αντίσταση στον πόλεμο.

Ανοίξαμε την συζήτηση για το ίδιο το μέλλον του κινήματος απέναντι σε απόψεις που υποστήριξαν ότι έχει μπεί σε κρίση και υποχώρηση.

Η εξόρμηση της Πρωτοβουλίας ΓΕΝΟΒΑ και της Συμμαχίας

Ο κόσμος δεν ξεχνά τον νεκρό της Γένοβας Κάρλο Τζουλιάνι

Πολιορκήστε τους G8

Στις 6 Ιούλη, οι ηγέτες των 8 πλουσιότερων χωρών, ανάμεσα τους ο Μπους, ο Μπλέρ και ο Μπερλουσκόνι θα συναντηθούν στο Γκλένιγκλς της Σκοτίας φρουρούμενοι από 10.000 αστυνομικούς. Οι οκτώ πλανητάρχες διεκδικούν να πάρουν αποφάσεις για τις τύχες έξι δισεκατομμυρίων ανθρώπων στο Πλανήτη.

Θέλουν να αυτοπαρουσιαστούν ως σωτήρες των πεινασμένων της Αφρικής και ειρηνοποιοί της Μ. Ανατολής.

Φέτος μάλιστα, οι Εργατικοί του Τόνι Μπλέρ προσπαθούν να εμφανιστούν ως «οι κοινωνικά ευαίσθητοι» που προωθούν προγράμματα δισεκατομμυρίων κατά της φτώχειας. Με την στήριξη μη κυβερνητικών οργανώσεων όπως η OXFAM, στελέχη όπως ο Γκόρντον Μπράουν, που διεκδικεί να διαδεχτεί τον Μπλέρ στο τιμόνι του Εργατικού Κόμματος, θέλουν να οικειοποιηθούν την κεντρική διαδήλωση στις 2 Ιούλη με σύνθημα “κάντε την φτώχεια ιστορία”.

Στη διαδήλωση που θα γίνει στο Εδιμβούργο αναμένεται να πάρουν μέρος εκατοντάδες χιλιάδες κόσμου.

Αντικαπιταλιστές ακτιβιστές, σοσιαλιστές, οικολόγοι, αγωνιστές της Συμμαχίας Σταματήστε τον Πόλεμο συγκρότησαν την κίνηση G8-Alternatives (www.alternatives.org) για να κινητοποιήσουν τον κόσμο που θέλει να συνεχίσει στο δρόμο της Γένοβα και του αντιπολεμικού κινήματος. Ετοιμάζουν αντισύνοδο και η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο συμμετέχει στις διαδηλώσεις με σύνθημα “κάντε την φτώχεια και τον πόλεμο ιστορία”.

Η φτώχεια δεν μπορεί να καταπολεμηθεί από αυτούς που σκορπάνε το θάνατο στο Ιράκ και το Αφγανιστάν. Και μόνο το 25% των πολεμικών δαπανών των ΗΠΑ για ένα χρόνο θα αρκούσε για να μην πεθαίνουν από έλλειψη πόσιμου νερού 35 χιλιάδες παιδιά στην υποσαχάρια Αφρική και να έχουν ένα πιάτο φαγητό εκατομμύρια πεινασμένοι στον Τρίτο Κόσμο.

Κι όμως αντί γι' αυτά, οι G8 θα επικυρώσουν την διαιώνιση της κατοχής στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, όπως άλλωστε προωθούν με την Διεθνή Διάσκεψη ΗΠΑ-ΕΕ στις Βρυξέλλες στις 22 Ιούνη με καλεσμένη την κυβέρνηση-μαριονέτα των ΗΠΑ στο Ιράκ.

Προωθούν τις αδίστακτες πολιτικές αναδιαρθρώσεων και ιδιωτικοποιήσεων της παιδείας, τη υγείας, της κοινωνικής ασφάλισης για χάρη των κερδών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Είναι οι ίδιοι, που μπροστά στις διακόσιες χιλιάδες των νεκρών από το φονικό τσουνάμι ανέστειλαν…για δύο μήνες την καταβολή δόσεων των χρεών των φτωχών χωρών που καταποντίστηκαν στα κύματα!

Σ' αυτή την κατεύθυνση ευθυγραμμίζεται άλλωστε και η ατζέντα Καραμανλή, με την επίθεση στις ΔΕΚΟ για την ασφάλιση, την μείωση των μισθών, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, την επίθεση της Γιαννάκου στην Παιδεία, την ενεργητική στήριξη της κατοχής στο Ιράκ και το Αφγανιστάν.

Γι' αυτό και με τον αέρα του ΟΧΙ της Γαλλίας θα μας βρουν ξανά μπροστά τους στην Σκοτία. Τέσσερα χρόνια μετά τον καυτό Ιούλη της Γένοβα κατά των G8, όταν η αστυνομία του Μπερλουσκόνι δολοφονούσε τον Κάρλο Τζουλιάνι, το σύνθημα μας είναι ξανά επίκαιρο: “Είσαστε G8, είμαστε 6 δισεκατομμύρια”.

Παλεύοντας ενάντια στην κυβέρνηση της ΝΔ

Υπάρχει εναλλακτική λύση;

Το ερώτημα που απασχολεί όλο τον κόσμο καθώς συγκρούεται με τις επιθέσεις του Καραμανλή, βρέθηκε στο κέντρο μιας συζήτησης του τριήμερου Μαρξισμός 2005 με εισηγητές τον **Παναγιώτη Λαφαζάνη** από τον **ΣΥΝ, τον Σπύρο Κότσια** από το **ΠΑΣΟΚ και τον Πάνο Γκαργκάνα** από το **ΣΕΚ**

Πάνος Γκαργκάνας

Δεν είναι καθόλου πρόωρη αυτή η συζήτηση. Χρειάζεται να έχουμε αίσθηση του επείγοντος. Είμαστε σε μια περίοδο αστάθειας διεθνώς που μας έχει δώσει εικόνες που πρέπει να αναρωτηθούμε αν θα υπάρξουν και στην Ελλάδα. Κοιτάξτε τι έγινε στην Πορτογαλία, όπου είχαμε μια δραματική κατάρρευση της δεξιάς. Κοιτάξτε τί γίνεται στην Ιταλία, όπου ο Μπερλουσκόνι πριν μερικές βδομάδες υπέστη μια σαρωτική ήττα στις νομαρχιακές εκλογές και έχει ανοίξει το ζήτημα ότι δε θα καταφέρει να επιβιώσει μετά την επόμενη εκλογή. Αντίστοιχη εικόνα έχουμε και με τη κατάσταση στην Γαλλία.

Είναι στην ημερήσια διάταξη να δούμε και εδώ τα ίδια έστω κι αν η ΝΔ είναι στην κυβέρνηση μόνο 13-14 μήνες. Γιατί;

Γιατί πρώτα απ' όλα διαχειρίζεται μια οικονομία σε κρίση. Η ύφεση επιστρέφει σε όλη την Ευρώπη, χτυπάει και την ελληνική οικονομία, η δημοσιονομική κρίση επιστρέφει -στην Ελλάδα το ξέρουμε καλά με όλη την ιστορία περί απογραφής που έβγαλε τεράστια ελλείμματα. Επιστρέφει η άγρια λιτότητα σαν τα χρόνια που ο ελληνικός καπιταλισμός περνούσε τη χειρότερη κρίση του, στα τέλη της δεκαετίας του '80 και στις αρχές της δεκαετίας του '90. Οι ρυθμοί ανάπτυξης πέφτουν, ο ρυθμός των δημόσιων εσόδων πέφτει, η άνοδος του ευρώ έχει προκαλέσει τεράστια προβλήματα στις εξαγωγές. Παντού οι κυβερνήσεις έχουν προβλήματα.

Ο δεύτερος λόγος για την αστάθεια για τη ΝΔ, είναι ότι συμμετέχει σε ένα ιμπεριαλιστικό πόλεμο ο οποίος χάνει. Κυβερνήσεις οι οποίες χάνουνε πολέμους δε πάνε καλά. Ο πόλεμος του Μπους που έχει σκοντάψει στην Αντίσταση του Ιράκ και έχει μετατραπεί σε αδιέξοδο έχει επιπτώσεις σε όλους τους συμμάχους και από αυτές δε ξεφεύγει η ΝΔ. Ο Καραμανλής όχι για λόγους προσωπικούς αλλά για λόγους στρατηγικών επιλογών του ελληνικού καπιταλισμού αυτή τη στιγμή βρίσκεται στην Ουάσινγκτον και βάζει την Ελλάδα πιο βαθιά στο Ατλαντικό στρατόπεδο των συμμάχων του Μπους.

Αυτά είναι οι αντικειμενικές συνθήκες που βάζουν τη ΝΔ σε κρίση. Υπάρχει και ο υποκειμενικός παράγοντας η ριζοσπαστικοποίηση του κόσμου. Η ΝΔ αντιμετωπίζει ένα κόσμο που έχει πίσω του μια δεκαετία από τους αγώνες που ρίξανε τον Μητσοτάκη, από το '93 μέχρι τώρα ο κόσμος δεν έχει σταματήσει να παλεύει. Τα κύματα ήταν αλεπάλληλα, το 1998 ήταν ένα ολόκληρο απεργιακό κύμα απέναντι στον Σημίτη, το 1999 το αντιπολεμικό κίνημα για τον πόλεμο στην Γιουγκοσλαβία, το 2001 ήταν το ασφαλιστικό και μετά δεν χρειάζεται να τα θυμίσω, η Γένοβα και η απήχησή της, το αντιπολεμικό κίνημα για το Ιράκ.

Τί κάνει η αντιπολίτευση; Από τη μεριά της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ υπάρχει μια πολιτική που βλέπει τον εαυτό της ως θεματοφύλακα του δεξιού προγράμματος που διαμόρφωσε επί οχτώ χρόνια ο Σημίτης, όταν έκανε τον "εκσυγχρονισμό" του ΠΑΣΟΚ, αποκήρυξε τη "λαϊκιστική" πρώτη τετραετία της δεκαετίας του '80 όταν το ΠΑΣΟΚ έκανε πραγματικές μεταρρυθμίσεις. Αυτά αποκηρύχθηκαν ως "δανεικός σοσιαλισμός" και έβαλε ο Σημίτης μπροστά την εκσυγχρονιστική πολιτική που ήταν στροφή στον νεοφιλελευθερισμό, στην αγορά, και στον πόλεμο της Αμερικής. Αυτό το "μπλερικό" πρόγραμμα της δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας, αυτή τη στιγμή έχει ένα θεματοφύλακα που είναι η ηγεσία του Γ. Παπανδρέου.

Σε κάθε μέτωπο που ανοίγει ανάμεσα στη κυβέρνηση της ΝΔ και τον κόσμο, η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ τοποθετείται στα δεξιά του κόσμου. Ανοιξε το Σχέδιο Ανάν, ανταρσία στην Κύπρο, ο κόσμος ψήφισε κατά παρόλο που ο ΟΗΕ, ο Μπους, η ΕΕ εκβιάζανε. Στη Ελλάδα η πλειοψηφία ήταν ενάντια. Η τοποθέτηση του Γ. Παπανδρέου ήταν "ναι" στο Σχέδιο Ανάν. Η κυβέρνηση άνοιξε το Ασφαλιστικό, τα συνδικάτα είπαν ότι δεν υπάρχει τίποτα ν' ανοίξει σ' αυτό το θέμα και βγαίνει η Αννα Διαμαντοπούλου και λέει ότι πρέπει να ανοίξει το

Η φωτό είναι από απεργία του ΟΤΕ την περίοδο Σημίτη, αλλά το πανό ταιριάζει τώρα ξανά

Ασφαλιστικό. Ανοίγει θέμα Παιδείας. Η Κουτσίκου λέει ότι θα φέρει την "αξιολόγηση", να συμβαδίσει η εκπαίδευση με τις αρχές της Μπολόνια κλπ. Διαδηλώνουν χιλιάδες φοιτητές, απεργούν οι εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων και λένε δε θέλουμε τις αρχές της Μπολόνια, δε θέλουμε την "αξιολόγηση". Βγαίνει η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ και λέει η Μ. Δαμανάκη, η αξιολόγηση είναι καλό, θέλουμε περισσότερο ανταγωνισμό ανάμεσα στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Υπήρξαν μαζικές διαδηλώσεις ενάντια στον πόλεμο. Και ποιος βγήκε να μας κοντράρει εκτός από τον Μολυβιάτη που έκανε τα χειροφιλήματα με την Κ. Ράις; Βγήκε ο Χρυσοχοϊδης που δήλωσε ότι ο αντιαμερικανισμός έχει γίνει εθνικό σπορ στην Ελλάδα, κόφτε το.

Η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ περιμένει ότι η ΝΔ θα πέσει σαν ώριμο φρούτο και η επόμενη κυβέρνηση θα έχει δεξιό πρόγραμμα, σημιτικό, μπλερικό πρόγραμμα. Είναι μοιραίο ότι θα εξελιχθούν έτσι τα πράγματα, μπορούμε να κάνουμε κάτι ώστε η πτώση της ΝΔ που μπαίνει στην ημερήσια διάταξη να μη σημάνει μια τέτοιου τύπου εναλλαγή;

Αυτό που μπορούμε να πούμε από τη σκοπιά της Αριστεράς, είναι ότι μπορούμε να ξεσηκώσουμε το κόσμο του ΠΑΣΟΚ, να παλέψει ενάντια στη δεξιά και να δημιουργηθεί έτσι μια δυναμική που δε θα μπορεί να ελέγξει ούτε η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ στη συνέχεια. Πρόκειται για μια ρεαλιστική προοπτική. Μέσα σε συνθήκες που το ΠΑΣΟΚ είναι στην αντιπολίτευση, είναι πιο δύσκολο για την ηγεσία του να ελέγξει όλο αυτό το κόσμο σε σχέση με αυτές τις μάχες.

Μπορεί να βγαίνει ο Χρυσοχοϊδης και να λέει ότι ο αντιαμερικανισμός είναι εθνικό σπορ αλλά δε καταφέρνει να σταματήσει τη διάθεση του κόσμου να συγκρουστεί και με τον πόλεμο του Μπους και με τους φίλους του Μπους. Το αντιπολεμικό κίνημα και η Συμμαχία Σταματήστε τον Πόλεμο έδωσε ένα καλό παράδειγμα για όλη την Αριστερά ότι είναι μέσα στις σημερινές συνθήκες ρεαλιστικό ότι η Αριστερά μπορεί να παίρνει την πρωτοβουλία, να ξεσηκώνει όχι μόνο το δικό της κόσμο αλλά και τον κόσμο του ΠΑΣΟΚ, να δημιουργεί ένα κίνημα που αγνοώντας τις δεξιές τοποθετήσεις της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ να φτάνει να συγκρούεται με τις κυβερνητικές επιλογές.

Αυτό μπορούμε να το κάνουμε σε όλα τα μέτωπα, σε σχέση με το μέτωπο της παιδείας, του ασφαλιστικού, σε σχέση με το σχέδιο Ανάν που ξανάρχεται, με το Ευρωσύνταγμα.

Αυτά θέλουν ένα συγκεκριμένο προσανατολισμό. Σπάσιμο του σεκταρισμού. Δεν είναι ρεαλιστικό να γίνουν αυτά, αν έχουμε τοποθετήσεις όπως της ηγεσίας του ΚΚΕ που λέει ότι αυτά είναι εξωπραγματικά, το μόνο που παίζει είναι να πάει το ΚΚΕ από 5,5% σε 6,5% ή 7,5%. Αποτέλεσμα αυτής της λογικής είναι η χωριστική στάση: γίνεται απεργία, ξεχωριστή συγκέντρωση το ΠΑΜΕ, Πρωτομαγιά -το ΠΑΜΕ είναι κάπου αλλού. Είναι μια αντιμετώπιση που θεωρεί δεδομένο ότι θα έρθει μια κυβέρνηση Παπανδρέου με δεξιό πρόγραμμα και δε μπορούμε να κάνουμε τίποτα γι' αυτό.

Χρειάζεται να είναι αντιδεξιά η Αριστερά. Την ευθύνη τη χρεώνουμε σ' αυτούς που κυβερνάνε σήμερα, δε φοβόμαστε να είμαστε αντιδεξιοί. Γιατί για μεγάλο διάστημα θεωριόταν ότι άμα είσαι αντιδεξιός θα καρπωθεί η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Δεν είναι μοιραίο και αναπόφευκτο αυτό. Αν η Αριστερά παίρνει τις πρωτοβουλίες, ανοίγει τα μέτωπα, θα μπορεί να φέρνει σε δύσκολη θέση την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ και όχι τον εαυτό της.

Ετσι η Αριστερά μπορεί να γίνει ηγεμονική πολιτικά μέσα σε αυτές τις μάχες, και να βάλει την προοπτική ότι δε σταματάμε με την ανατροπή της ΝΔ, μας ενδιαφέρει να ανατρέψουμε συνολικά το σύστημα, μια αντικαπιταλιστική προοπτική.

Αυτή η συζήτηση τώρα ανοίγει, η Αριστερά εδώ και καιρό έχει πάψει να ακουμπάει τέτοια ζητήματα, λέγοντας ουσιαστικά "το θέμα της διακυβέρνησης δε μας αφορά, τον κυβερνητισμό τον απορρίπτουμε". Μια τέτοια θέση έχει και στοιχεία αριστερής ριζοσπαστικής κριτικής, απόρριψη της συμμετοχής της Αριστεράς σε προηγούμενες κυβερνήσεις, αλλά έχει και το στοιχείο της παραίτησης από το να συζητάμε που θα πάνε παρακάτω τα πράγματα.

Η Αριστερά είναι δυνατή, αν προσανατολισθεί με αυτό το τρόπο, μπορεί να ανοίξει ότι υπάρχει εναλλακτική λύση, θα ρίξουμε τον Καραμανλή και το κίνημα που θα ρίξει τον Καραμανλή δε θα έχει σαν ορίζοντα τον Γ. Παπανδρέου θα έχει σαν ορίζοντα τον αντικαπιταλισμό.

Εμείς καταθέτουμε αυτά σε κάθε κατεύθυνση, ενωτικά να βρεθούμε μαζί σε όλες τις μάχες και να συνεχίσουμε το διάλογο μέχρι πού μπορούμε να φτάσουμε. Ετσι έχουμε μόνο να κερδίσουμε και τίποτα να χάσουμε.

Σπύρος Κότσιας

Το ζήτημα δεν είναι πότε θα φύγει η δεξιά, αλλά και με ποιο τρόπο θα φύγει και ποιο σχήμα θα τη διαδεχθεί. Οσες φορές έχω κουβεντιάσει με συντρόφους αριστερούς και μέσα στο ΠΑΣΟΚ, αυτή η κουβέντα δεν έχει καταλήξει σε μια συγκεκριμένη άποψη για το τι πρέπει να γίνει από δω και πέρα. Αυτό το πρόβλημα παρουσιάζεται σε όλα τα κράτη της Ευρώπης.

Θέλω να βάλω μια χρονική αφετηρία. Η δεκαετία του 1970 ήταν διαφορετική και στη χώρα μας και παγκόσμια. Σ' αυτή τη δεκαετία γεννήθηκε και ανδρώθηκε το ΠΑΣΟΚ, γέννημα θρέμα της αντιδικτατορικής πάλης του ΠΑΚ. Αυτός ο ριζοσπαστισμός μεταλαμπαδεύτηκε σε ένα πολύ μεγάλο μέρος στο ΠΑΣΟΚ και αυτό φάνηκε σε όλη τη δεκαετία του 1970, αλλά και στην πρώτη τετραετία του το ΠΑΣΟΚ όπου υπήρξε ένα από τα ριζοσπαστικότερα σοσιαλιστικά κόμματα της Ευρώπης. Κι αυτό το αποδεικνύουν τα μέτρα που πήρε και στον οικονομικό τομέα αλλά και όλα τ' άλλα μέτρα. Μπορεί σε επίπεδο ηγεσίας να μην υπήρχε συνεργασία ανάμεσα στο ΠΑΣΟΚ και στην Αριστερά, αλλά υπηρχε μια ομοψυχία της βάσης, θα έλεγα, παρά τις αντιθέσεις. Αυτή την ομοψυχία ήρθε να τη διαταράξει η συνεργασία που έκανε η Αριστερά -στη μορφή του ενιαίου Συνασπισμού- με τη ΝΔ το 1989.

Η μητσοτακική λαίλαπα του νεοφιλελευθερισμού είχε σαν αποτέλεσμα οι αριστεροί να σκεφτούν ότι δε μπορεί να συνεχιστεί η διακυβέρνηση από τον Μητσοτάκη και το 1993 να έρθει στην κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ.

Αυτός που χάλασε τα πράγματα ήταν ο Σημίτης. Η προπαγάνδα του το 1996 έλεγε ότι εφόσον η κοινωνία πηγαίνει προς τα δεξιά, συντηρητικοποιείται, πρέπει κι εμείς στο ΠΑΣΟΚ να βρούμε ένα καλό νοικοκύρη ο οποίος θα μας δώσει την δυνατότητα να μην εγκαταλείψουμε την εξουσία, γιατί, ξέρετε, πολλά χρόνια στην εξουσία είχε γίνει βίωμα. Αυτό ήταν ένα τεράστιο ψέμα. Η κυβέρνηση Σημίτη δεν έκφρασε τη συντηρητικοποίηση της ελληνικής κοινωνίας, αλλά με την πολιτική που εφάρμοσε προσπάθησε να την συντηρητικοποιήσει. Και όπως τα υπόλοιπα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της δυτικής Ευρώπης, να βάλει το ΠΑΣΟΚ σε μια πολιτική ουσιαστικά νεοφιλελεύθερη.

Το ΠΑΣΟΚ έκανε ό,τι και τα άλλα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα της Ευρώπης, ιδιαίτερα το αγγλικό Εργατικό Κόμμα, που οικειοποιήθηκαν τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές βάζοντάς τους προμετωπίδα τον "εκσυγχρονισμό".

Αυτό είχε και σαν αποτέλεσμα ενα κομμάτι του κόσμου του ΠΑΣΟΚ που είχε εθιστεί με την εξουσία, να μειωθούν οι αντιστάσεις του. Ετσι μπόρεσαν να γίνουν πράγματα που άλλοτε θα είχαν τινάξει τη Χαριλάου Τρικούπη στον αέρα. Το ότι έγινε ο Χρυσοχοΐδης γραμματέας του ΠΑΣΟΚ δεν είναι τυχαίο.

Εδώ θα πρέπει να πω και κάτι άλλο. Οι επιπτώσεις της πτώσης των καθεστώτων της ανατολικής Ευρώπης ήταν καταλυτικές και στην φυσιογνωμία της σοσιαλδημοκρατίας στην δυτική Ευρώπη όπως τη ξέραμε μέχρι τότε.

Πολλά κομμάτια της σοσιαλδημοκρατίας τάχθηκαν με τους βομβαρδισμούς στο Κόσοβο, στη Σερβία, με το πρώτο και το δεύτερο πόλεμο στο Ιράκ. Εχουμε την αυτοκρατορική λογική της Αμερικής να υιοθετείται από τμήματα της "αυτοκρατορικής", όπως τη λέω εγώ, σοσιαλδημοκρατίας.

Βλέπουμε και αντιστάσεις από τη μεριά της σοσιαλδημοκρατίας, στη Γερμανία, με το κόμμα που έχει διαμορφωθεί στα αριστερά του Σρέντερ. Το είδαμε με τον Γκάλογουεϊ στη Βρετανία, και με το

Μετά τις εισηγήσεις πήραν το λόγο πολλοί ομιλητές από την αίθουσα.

Γιάννης Μαύρος: Κάποια σχόλια θέλω να κάνω. Συμφώνησα με την ανάλυση του Πάνου αρχικά, διαφώνησα σε πολλά με την ανάλυση περί σοσιαλδημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ που ακολούθησε από τον σύντροφο Κότσια, και νομίζω ότι ο Παναγιώτης στο τέλος έφτασε στο ζήτημα με ποιος όρους μπορεί να δημιουργηθεί ο πόλος, μια ισχυρή αντιπολίτευση αυτή που θα διεκδικήσει την υποστήριξη τη λαϊκή και θα δώσει μια διέξοδο.

Μαρία Στύλλου: Ο κίνδυνος είναι να φοβόμαστε μην έρθει το ΠΑΣΟΚ και να μην παλεύουμε τη δεξιά. Αν δεθούμε κόμπο σε αυτό το επίπεδο δε θα παλέψουμε ούτε τη δεξιά και θα έρθει το ΠΑΣΟΚ όταν η δεξιά πέσει σαν ώριμο φρούτο και εμείς θα καθόμαστε στη γωνία. Η Αριστερά πρέπει να έχει πολύ καθαρό ότι υπάρχει μια διάκριση ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση της σοσιαλδημοκρατίας.

Το '90-93 βρεθήκαμε σε αυτό το σημείο και βρεθήκαμε με δραματικούς όρους και τότε η Αριστερά έχασε τη μπάλα. Σήμερα η κατάσταση είναι ακόμα καλύτερη και μια ίδια στάση της Αριστεράς θα ήταν τραγικότερο λάθος σε σχέση με τότε. Η ριζοσπαστικοποίηση, οι νέες ιδέες, ο αντικαπιταλισμός, έχει αρχίσει να μπολιάζει πολλά κομμάτια.

Τί κάνει η Αριστερά; Δυο πράγματα πρέπει να κάνει. Το πρώτο να λειτουργήσει σαν ηγεσία του κινήματος για να δώσει τις κόντρες ενάντια στη ΝΔ. Το δεύτερο είναι η πολιτική πρόταση.

Ολοι οι χώροι που βρίσκονται σήμερα στο στόχαστρο της ΝΔ έχουν παράδοση αγώνων

δήμαρχο του Λονδίνου τον Λίβινγκστον. Σε πολλά κομμάτια της σοσιαλδημοκρατίας στη Γαλλία. Δεν είναι ενταφιασμένα τα πράγματα, με τη σοσιαλδημοκρατία να ακολουθεί μονολιθικά αυτή την κατεύθυνση.

Πιστεύω ότι δυναμώνοντας οι αγώνες, απέναντι στη νεοφιλελεύθερη πολιτική που εφαρμόζει η ΝΔ, θα δημιουργηθούν εκείνες οι προϋποθέσεις ώστε να πάμε πάλι, όχι με τα ίδια πρότυπα του '60 και του '70, σε μια σοσιαλδημοκρατία αριστερή η οποία δε θα αντιστρατεύεται την πολιτικοποίηση των μαζών αλλά μέσω μια πλατιάς συμμετοχικής δημοκρατίας θα αφήνει ολα τα λουλούδια να ανθίσουν.

Θέλω να τελειώσω με ένα ερώτημα, αν η σημερινή ηγεσία του ΠΑΣΟΚ βοηθάει σ' αυτή τη κατεύθυνση. Δυστυχώς τα πρώτα μέτρα και ιδιαίτερα όσα έχουν γίνει μετά το συνέδριο μας κάνουν να φανταστούμε ότι φτιάχνεται μια "κυβερνητική οργάνωση" παρά ότι δομείται ένα κόμμα με σοσιαλιστική προοπτική και ιδεολογία.

Βέβαια και η ΝΔ κάνει ότι περνάει από το χέρι της ώστε πολύ γρήγορα να βρεθεί εκτός εξουσίας. Και εκεί θα είναι η δυστυχία όλων μας, πιστεύω, και αυτό πρέπει να το δούμε στη συζήτηση που θα ακολουθήσει.

Παναγιώτης Λαφαζάνης

Η σημερινή συζήτηση είναι ιδιαίτερα επίκαιρη γιατί γίνεται σε μια περίοδο που σε όλο το χώρο της Αριστεράς όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη συνολικότερα υπάρχουν μεγάλες ζυμώσεις για το τι μπορεί να σημαίνει σήμερα μια εναλλακτική λύση απέναντι στη νεοφιλελεύθερη συναίνεση που κυριαρχεί τόσο σε εθνικό αλλά και κυρίως σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Και το λέω αυτό γιατί ο αντίπαλος σε κάθε χώρα δεν είναι μόνο η νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική τάξη πραγμάτων που κυριαρχεί λόγου χάρη στην Ελλάδα. Αλλά δυστυχώς σε επίπεδο Ευρωπαϊκή Ενωσης βλέπουμε να έχουμε ένα πολύ ευρύτερο, μεγάλο, κοινό αντίπαλο, ο οποίος εκφράζεται με την οργανική συμμαχία των καπιταλιστικών τάξεων σε ευρωενωσιακό επίπεδο.

Βλέπουμε επίσης ταυτόχρονα, και το λέω αυτοκριτικά, ότι ενώ έχουμε σε επίπεδο Ε.Ε. την οργανική συμμαχία των νεοφιλελεύθερων καπιταλιστικών ελίτ, δεν υπάρχει δυστυχώς στα κινήματα και στις

Και για να μη μιλάμε αφηρημένα κοιτάξτε τι έγινε στην Αγγλία με το Respect που εκεί έχουνε και τη σοσιαλδημοκρατία στη κυβέρνηση. Πώς καταφέρανε να δημιουργήσουνε τομή στο Εργατικό Κόμμα, έχει να κάνει με το ρόλο που παίξανε στο αντιπολεμικό κίνημα και με την πολιτική πρόταση της αριστεράς από τα κάτω.

Γ. Χατζιδάκις: Τι εννοούμε δεξιά και αριστερά; Το θέμα για μένα είναι απλό. Καπιταλισμός και αντικαπιταλισμός. Οποιος είναι υπέρ του καπιταλισμού είναι δεξιός όποιος εναντίον είναι αριστερός. Με βάση αυτή την απλότητα θα μπορούσαμε να πούμε τί γίνεται με τα κόμματα της βουλής, 4-0 δεξιά.

Σταύρος Πετράκης: Ιστορικά έχουν πολλές συμμαχίες σε εκλογικό επίπεδο. Θα ήθελα να ρωτήσω τί γίνεται και κάποιες συμμαχίες καταλήγουν να δείχνουν το χειρότερο πρόσωπο της Αριστεράς και να αποτυχαίνουν και τί συμβαίνει σε άλλες και πετυχαίνουν.

Θανάσης Καμπαγιάννης: Ο Κότσιας έβαλε ότι το ζητούμενο είναι μια αριστερή σοσιαλδημοκρατία. Εχω πολλές αμφιβολίες. Αν οικονομικά, στον καπιταλισμό όπως είναι σήμερα μπορούμε να έχουμε μια κυβέρνηση που θα ανέβει και θα ασκήσει αριστερό έργο. Το παράδειγμα είναι ο Λούλα. Ενας συνδικαλιστής, με ένα κόμμα που αγκάλιασε όλη την Αριστερά ανέβηκε στην εξουσία και ασκεί δεξιά πολιτική. Αν κάποιος θέλει να προωθήσει μια πολιτική που μιλάει για αριστερή διακυβέρνηση θα πρέπει να μας δώσει ένα παράδειγμα καλύτερο από του Λούλα.

Αυτή η στρατηγική συζήτηση δε πρέπει να μας κάνει να είμαστε

δυνάμεις της Αριστεράς μια αντίστοιχη οργανική συμμαχία, τουλάχιστον σε αυτό το επίπεδο που να αντιπαλέψει στο συνολικό πλαίσιο της Ευρώπης τις πολιτικές που εκτυλίσσονται και μας οδηγούν σε ένα είδους βαρβαρότητα και ένα νέου είδους ολοκληρωτισμού.

Επίσης η συζήτησή μας είναι επίκαιρη γιατί σε μια βδομάδα γίνεται ένα πολύ κρίσιμο δημοψήφισμα στη Γαλλία για τη τύχη του Ευρωσυντάγματος. Και είναι κρίσιμο αυτό το δημοψήφισμα για τους λόγους που προανέφερα για το γαλλικό λαό και δημοκρατία, είναι κρίσιμο για το μέλλον της Ευρώπης. Ενα ηχηρό, αγωνιστικό, αριστερό Οχι στη Γαλλία, δε θα είναι μόνο μια άρνηση αλλά πρώτα απ' όλα ένα μεγάλο Ναι για μια εναλλακτική Ευρώπη, για μια άλλη Ευρώπη, με κοινωνική και οικολογική διάσταση, μια Ευρώπη των εργαζομένων και των λαών και όχι μια Ευρώπη του Ατλαντισμού και της ομηρείας στις πολυεθνικές εταιρείες.

Και όμως βλέπουμε το τελευταίο καιρό να έχουν πέσει λυτοί και δεμένοι, μια νέα Ιερά Συμμαχία του νεοφιλελευθερισμού, των πολυεθνικών, του χρηματιστηριακού κεφαλαίου, έχουν πέσει ως ιέρακες στο γαλλικό λαό με μια αφόρητη κινδυνολογία, με απειλές και εκβιασμούς. Αυτά τα πράγματα δεν γίνονται σε δημοκρατίες αλλά σε ολοκληρωτικά καθεστώτα. Αν το δούμε λίγο βαθύτερα ο νεοφιλελευθερισμός είναι ένας ολοκληρωτισμός που λέει ότι όλα είναι καθορισμένα, μονοδρομημένα, η πολιτική είναι απλά διαχείριση.

Για τα καθ' ημάς, δε φτάνει που ΝΔ και ΠΑΣΟΚ ψήφισαν το Ευρωσύνταγμα αρον-άρον με δυο-τρεις νύχτες συζήτηση στη βουλή, χωρίς καμιά ενημέρωση του ελληνικού λαού, αυτά τα δυο κόμματα κάνουν εκστρατεία στη Γαλλία, με εκπροσώπους τους. Γυρίζουν απ' άκρη σ' άκρη τη γαλλική επικράτεια και προπαγανδίζουν το Ναι που πέρασαν με αυτό τον αντιδημοκρατικό τρόπο στην Ελλάδα.

Περίοπτη θέση σ' αυτό το θλιβερό θέαμα έχουν ο Γ. Παπανδρέου και ο Κ. Σημίτης σε εκδηλώσεις του ΣΚ Γαλλίας. Και είναι θλιβερές αυτές οι παρουσίες γιατί αυτά τα κόμματα δεν κάνουν ούτε μια συγκέντρωση εδώ για να ακουστούν οι απόψεις για το ευρωσύνταγμα.

Αυτή είναι σήμερα η σοσιαλδημοκρατία και αυτά είναι τα συντηρητικά κόμματα. Σιράκ που τάσσεται υπέρ του Ναι με αυτό τον συντηρητικό και εκβιαστικό τρόπο, Σρέντερ στη Γερμανία σε αγαστή σύμπνοια. Ναι λένε οι συντηρητικές δυνάμεις, ναι και η σοσιαλδημοκρατία από κοντά και το σημερινό ΠΑΣΟΚ.

Γι' αυτό ο τίτλος "Η πάλη ενάντια στη Δεξιά" που έχουμε στη σημερινή μας εκδήλωση μας παραπέμπει στο τί εννοούμε ως Δεξιά στη σημερινή εποχή. Διότι βλέπουμε, πάρα πολλά να έχουν αλλάξει στη πολιτική γεωγραφία, πάρα πολλοί ρόλοι έχουν αλλοιωθεί και αντιστραφεί και οι παραδοσιακές τοποθετήσεις "δεξιά και αριστερά" όπου στην αριστερά ενσωματώναμε παραδοσιακά και τη σοσιαλδημοκρατία, νομίζω ότι πλέον δεν ισχύουν. Η σημερινή σοσιαλδημοκρατία, αυτοί που ορίζουν και κατευθύνουν τις τύχες της, έχει ενσωματωθεί σχεδόν απολύτως στα νεοφιλελεύθερα καπιταλιστικά δόγματα, και σε ορισμένες κρίσιμες περιστάσεις, ίσως να πρωτοπορεί, να υπερακοντίζει και ν' ανοίγει το δρόμο στον νεοφιλελευθερισμό με διάφορες πλουραλιστικές ετικέτες. Οπως εδώ χρησιμοποιήθηκε το εφεύρημα για να εμπεδωθεί το νεοφιλελεύθερο πείραμα, η ετικέτα του "εκσυγχρονισμού".

Επομένως, το να φύγει η Δεξιά σήμερα δεν μπορούμε να το εννοούμε, χωρίς να ανοίγουμε ταυτόχρονα ένα διπλό μέτωπο: την πάλη ενάντια στη παραδοσιακή δεξιά αλλά και τη πάλη στη νέα δεξιά που εκπροσωπεύει η σύγχρονη σοσιαλδημοκρατία και στα καθ' ημάς, το σύγχρονο, νεοφιλελεύθερο ΠΑΣΟΚ.

Το θέμα του αγώνα της Αριστεράς σήμερα δεν είναι μόνο να ηττηθεί μια δεξιά κυβέρνηση η οποία διολισθαίνει όλο και περισσότερο σε ένα ακραίο νεοφιλελευθερισμό ενώ έχει συνθλίψει όλες τις προεκλογικές της διακηρύξεις, το θέμα είναι να ηττηθεί συνολικά το νεοφιλελεύθερο δικομματικό σύστημα αν θέλουμε βεβαίως μια εναλλακτική προοπτική η οποία ν' αλλάζει τα πράγματα και όχι απλώς να αλλάζουν κυβερνήσεις και τα πράγματα συνεχώς να χειροτερεύουν για τους εργαζόμενους, τα πλατιά στρώματα της εργατικής τάξης και των μικρομεσαίων στρωμάτων.

Η αλλαγή στο ΠΑΣΟΚ δεν ήταν μια αλλαγή που έδινε απάντηση στη νεοφιλελεύθερη πολιτική Σημίτη αλλά επιδεινώνει αυτές τις πολιτικές.

Περισσότερο ενδιαφέρονται να μειώσουν την αξιοπιστία της αριστεράς και όχι να απειλήσουν τη νεοφιλελεύθερη τάξη πραγμάτων στην Ελλάδα, στην Ευρώπη.

Εμείς δίνουμε μεγάλο βάρος στην προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε στα κινήματα, στο εργατικό κίνημα, μεγάλο βάρος στην ανάγκη κοινής δράσης και της συνεργασίας όλων των αριστερών και ριζοσπαστικών οικολογικών δυνάμεων, ανεξαρτήτως διαφορών που μπορεί να υπάρχουν. Μια κοινή δράση και συνεργασία

στενοί στα μέτωπά μας. Ακουσα τον Λαφαζάνη που είπε, σχηματικά, ότι υπάρχει η νέα και η παλιά δεξιά. Εγώ δεν είμαι αδιάφορος αν θα είναι στην εξουσία στην Ιταλία ο Μπερλουσκόνι. Δεν είναι αδιάφορο για εκατομμύρια ανθρώπους στην Ιταλία. Δεν μπορούμε να ταυτίζουμε τη βάση και την ηγεσία της σοσιαλδημοκρατίας.

Χρήστος Κιούπης: Πρέπει να έχουμε σαν αφετηρία ότι στην ελληνική κοινωνία σήμερα ο κόσμος στην πλειοψηφία του ανήκει στην Αριστερά. Είχαμε 98% κατά του πολέμου στο Ιράκ και να εκφράζεται με εκατοντάδες χιλιάδες στους δρόμους. Χρειάζεται μια νέα Αριστερά που να έχει ενωτικά χαρακτηριστικά, να μη συνομπάρει όλο το κόσμο που δεν είναι στο κόμμα της, αλλά που να βάζει στο κέντρο της ότι ο εχθρός δεν είναι μόνο ο νεοφιλελευθερισμός, η παγκοσμιοποίηση, είναι ο καπιταλισμός.

Γιώργος Ράγκος: Ακούγεται ελκυστικό ότι παλεύουμε ενάντια και στη δεξιά και στο ΠΑΣΟΚ, αλλά δε μπορεί να πάει παραπέρα. Οταν είναι η ΝΔ στην κυβέρνηση το αντιδεξιό έχει ταυτότητα σημαίνει πάλη ενάντια σε αυτά που θέλει να κάνει ο Καραμανλής, τα μέτρα του. Αν δεν υπάρχει μια Αριστερά ενωτική, ξεκάθαρη πολιτικά δεν μπορεί να γίνει αυτό. Οι μάχες που μπαίνει ο κόσμος ενάντια στον πόλεμο, στα οικονομικά μέτρα κλπ, φέρνουν πολιτικά προχωρήματα στις ιδέες. Αν θέλουμε να σπάσουμε κόσμο από την δεξιά ηγεσία του ΠΑΣΟΚ έτσι μόνο μπορούμε.

Γιάννης Μαραβελάκης: Χρειάζεται η Αριστερά να είναι

Απεργοί τραπεζοϋπάλληλοι, Μάρτιος 2005

που τη θεωρούμε απολύτως απαραίτητη σ' αυτή την συγκυρία ιδιαίτερα και τουλάχιστον για εμάς έχει στρατηγική σημασία. Μια κοινή δράση και συνεργασία που μπορεί να μεταβάλει το τοπίο, να δώσει φερεγγυότητα και αξιοπιστία στην Αριστερά, ιδιαίτερα στη χώρα μας που έχει τραυματισθεί από εμφυλιοπολεμικές καταστάσεις που τη έχουν φέρει πολλές φορές σε αδιέξοδο.

Μια τέτοια συνεργασία θα μπορεί να επεκτείνεται και σε δυνάμεις από το χώρο του ΠΑΣΟΚ που διαφοροποιούνται από το νεοφιλελεύθερο δικομματικό πλαίσιο. Μια τέτοια συνεργασία είναι ελπίδα και μπορεί να ανοίξει μια θετική προοπτική. Να ενισχύσει κοινωνικά κινήματα, κοινωνικούς αγώνες, τους εργατικούς ταξικούς αγώνες. Να τροφοδοτήσει κοινωνικές και πολιτικές πρωτοβουλίες, μια δυναμική, να δώσει τη δυνατότητα στον απλό πολίτη να εκφράσει την εμπιστοσύνη του σε ένα τρίτο πόλο στην πολιτική ζωή πέρα από το συναινετικό δικομματισμό.

Ελπίζουμε ότι τα βήματα που έχουν γίνει, που είναι πάρα πολύ μικρά, μπορούν το επόμενο διάστημα να πολλαπλασιαστούν και να δώσουν μια άλλη κατεύθυνση για την Αριστερά στο να δώσει μια διαφορετική προοδευτική εναλλακτική απάντηση στον νεοφιλελεύθερο οδοστρωτήρα που δυστυχώς παραμένει κυρίαρχος στους πολιτικούς, ιδεολογικούς και αξιακούς συσχετισμούς.

περισσότερο αντιδεξιά. Η συζήτηση μου θυμίζει μια άλλη συζήτηση που γινόταν στην Αριστερά πριν μερικά χρόνια, ότι αν θέλουμε να είμαστε ενάντια στον Μπους και στον πόλεμο, πρέπει πρώτα να πούμε ότι είμαστε ενάντια στον Μπιν Λάντεν. Δεν ήταν όμως αυτό το ζήτημα. Δεν ταύτιζε κανείς την αριστερά με τους Ταλιμπάν. Ο κόσμος έχει μνήμη, έχει εμπειρία, καταλαβαίνει.

Γιώργος Ζερβουδάκης: Αντιδεξιά πολιτική τί σημαίνει; Θυμίζω τη Χιλή ένας αριστερός συνασπισμός που βγήκε στην κυβέρνηση με τις ψήφους του κόσμου και είδαμε τι έπαθε. Αυτό είναι το θέμα. Δεν είναι απλά η αντιδεξιά, είναι η οργάνωση του αντιδεξιού συνασπισμού για να αντέξει και στις επιθέσεις που θα του γίνουν γιατί κακά τα ψέματα, τίποτα δε γίνεται με λουλούδια και τραγούδια. Είναι θέμα δύναμης που βγαίνει από το στόμιο.

Γιάννης Θεοχάρης: Να ρωτήσω ευθέως τον σύντροφο Λαφαζάνη, πιστεύει ότι είναι η λύση μια αριστερή διαχείριση του συστήματος ή ότι δεν ισχύει αυτό και η λύση είναι ένα κίνημα που θα βάλει στόχο αυτό το σύστημα;

Προοπτική

Κλείνοντας την συζήτηση οι εισηγητές είπαν:

Παναγιώτης Λαφαζάνης

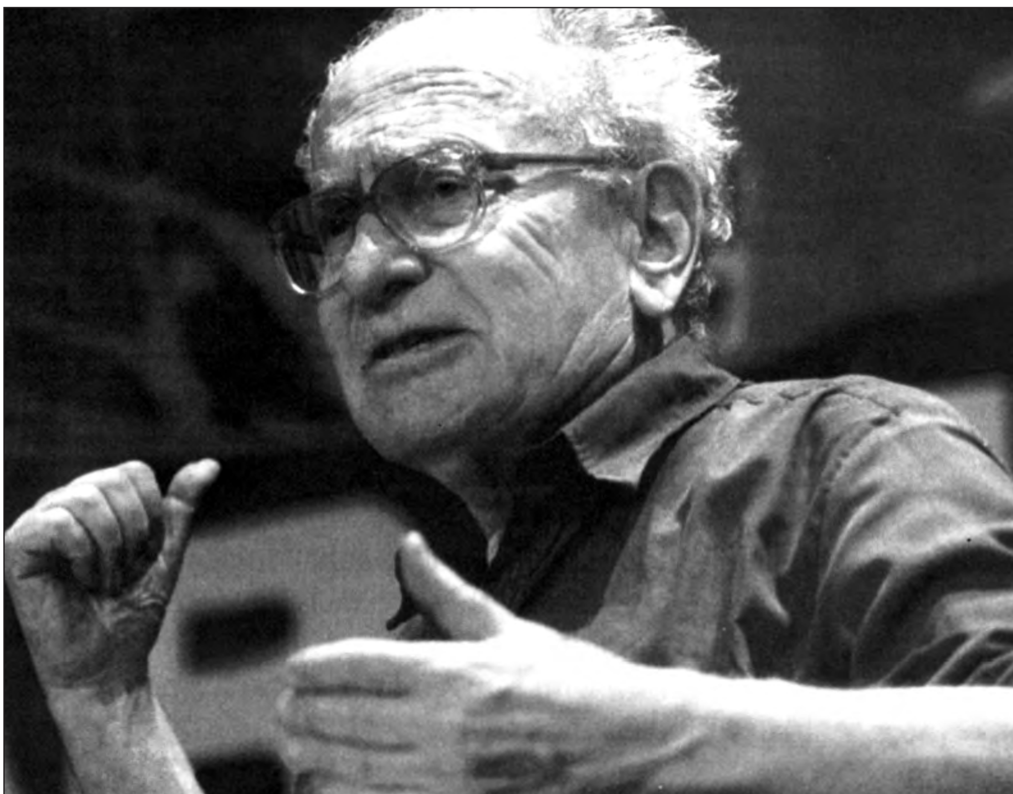
"Μερικά σχόλια στην πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση, γιατί τα ερωτήματα είναι πολύ μεγάλα και κανείς δεν έχει νομίζω έτοιμες απαντήσεις στο τσεπάκι προς κατανάλωση. Με ρώτησε ο σύντροφος ποια είναι η εναλλακτική λύση; Είμαστε σε μια περίοδο άγριου καπιταλισμού. Πρέπει να επιδιώκουμε μια εναλλακτική απάντηση σε αυτό τον άγριο νεοφιλελεύθερο καπιταλισμό με προοπτική το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό. Δε βάζω ένα δίλημμα μεταρρυθμίσεις ή επανάσταση εδώ και τώρα. Αλλωστε όλη η Αριστερά σήμερα για μεταρρυθμίσεις παλεύει και μάλιστα αμυντικές να μη χάσουμε τούτο ή το άλλο. Το ζήτημα να δούμε ποιές μεταρρυθμίσεις μπορούν να πάνε μπροστά την κοινωνία."

Ο Σπ. Κότσιας

"Αυτό που είπα είναι ότι η αναζωπύρωση της ταξικής πάλης θα φέρει και αλλαγές μέσα στην σοσιαλδημοκρατία. Αν δεν κινούνταν οι μάζες του κόσμου που ακολουθούν το ΠΑΣΟΚ το 2001 με το Ασφαλιστικό να είμαστε σίγουροι ότι τα μέτρα του Γιαννίτση θα είχαν περάσει μετά από κάποιες διαμαρτυρίες. Αυτός ο κόσμος γέμισε τους δρόμους. Οι ασκήσεις επαναστατικής γυμναστικής δε βγάζουν πουθενά".

Ο Πάνος Γκαργκάνας

"Η αριστερά έχει πολύ καιρό να μπει σ' αυτή τη συζήτηση, αυτό που κάνει το ΣΕΚ σήμερα θα μπορούσαν να το κάνουν πολύ μεγαλύτερα κόμματα. Η άποψη ότι τα συντηρητικά και τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα αποτελούν ένα ενιαίο μπλοκ υπερτιμάει τον αντίπαλο και χάνει από τα μάτια της τις δυνατότητες της Αριστεράς να προκαλέσει ρήγμα στη σοσιαλδημοκρατία. Δείτε τι γίνεται στη Γαλλία όπου το μισό Σοσιαλιστικό Κόμμα τραβήχτηκε στο στρατόπεδο του ΟΧΙ, επειδή η Αριστερά πήρε την πρωτοβουλία να δώσει αυτή τη μάχη. Είναι σωστό αυτό που λέει ο Λαφαζάνης ότι την αντιπολίτευση σήμερα την ανοίγει η Αριστερά, αυτό που θέλουμε είναι αυτή η αντιπολίτευση να γίνει πιο τολμηρή, πιο πρωτοβουλιακή, ακόμα πιο δυνατή. Οσο για το ζήτημα της προοπτικής που πρέπει να βάζει το κίνημα, είναι σωστή η αναφορά στη Χιλή. Για να μην έχει το κίνημα Χιλές στο δρόμο του χρειάζεται να είναι εξοπλισμένο με τη κατάλληλη στρατηγική για να βγει νικηφόρο. Γι' αυτό το δίλημμα" Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση" δεν είναι ξεπερασμένο. Το κίνημα έχει ανάγκη μια δυνατή επαναστατική αριστερά".

Τόνι Κλιφ 1917-2000

Ούτε Ουάσιγκτον, ούτε Μόσχα, αλλά διεθνής σοσιαλισμός

Στηριχτήκαμε στις ιδέες του, στην τόλμη του, στις μάχες του και συνεχίζουμε όπως εξηγεί η Μαρία Στύλλου

Φέτος την άνοιξη συμπληρώθηκαν πέντε χρόνια απο το θάνατο του Τόνι Κλιφ. Είχε γεννηθεί το 1917, δηλαδή ανήκε στη γενιά που εμπνεύστηκε άμεσα απο τη Ρωσική Επανάσταση αλλά μεγάλωσε στη μαύρη περίοδο του 1930. Ο Κλιφ ήταν έφηβος όταν ο Χίτλερ επέβαλε το ναζισμό στη Γερμανία και ο Στάλιν κυριαρχούσε στη Ρωσία. Η πρώτη του πολιτική δράση ήταν στην Παλαιστίνη, όπου γεννήθηκε απο γονείς εβραϊκής καταγωγής. Συμμετείχε σε μια μικρή τροτσκιστική ομάδα, όπου άραβες και εβραίοι πάλευαν μαζί ενάντια στην βρετανική κατοχή και είχαν σαν προοπτική την απελευθέρωση της Παλαιστίνης μέσα από τη δράση της αραβικής εργατικής τάξης. Πέρασε κάποια χρόνια στην παρανομία και στη φυλακή και έφυγε απο την Παλαιστίνη για να καταλήξει στο Λονδίνο το 1946 ύστερα απο ένα μικρό διάστημα στην Αίγυπτο και στην Ιρλανδία.

Η Βρετανία και γενικότερα η Ευρώπη μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, ήταν ένα δύσκολο περιβάλλον για τους επαναστάτες. Κυριαρχούσαν οι αντιλήψεις ότι ο σοσιαλισμός είναι κάτι που επιβάλλεται απο τα πάνω, είτε από την Σοσιαλδημοκρατία στη Δύση, είτε απο τον Στάλιν στην Ανατολή. Ο Κλιφ αφιέρωσε τη ζωή του στην προσπάθεια να αναδείξει την παράδοση του Σοσιαλισμού απο τα κάτω. Έγραψε για τους μεγάλους επαναστάτες, για τη Ρόζα Λούξεμπουργκ, τον Λένιν, τον Τρότσκι. Τα βιβλία αυτά μπορεί να είχαν τη μορφή της βιογραφίας, αλλά στην πραγματικότητα ήταν πολιτικές παρεμβάσεις. Ήταν πολεμική στις απόψεις που κυριαρχούσαν τότε και προβολή της επικαιρότητας των επαναστατικών ιδεών για το σύγχρονο εργατικό κίνημα.

Η πρώτη πολεμική χρησιμοποιεί τη ζωή και τα γραφτά της Ρόζας ενάντια στις αντιλήψεις της Σοσιαλδημοκρατίας. Το Εργατικό Κόμμα στη Βρετανία και τα αντίστοιχά του στη Σουηδία, στη Γερμανία, στη Γαλλία υπόσχονταν μεταπολεμικά μια περίοδο συνεχούς ανάπτυξης, κράτους δικαίου και κοινωνικής πρόνοιας που οδηγούσε σε διαρκείς εργατικές κατακτήσεις. Αυτός ήταν ο

δρόμος για τον σοσιαλισμό.

Ήταν απόψεις που έμοιαζαν να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, καθώς η οικονομική ανάκαμψη μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο επεκτάθηκε για πολλά χρόνια. Η εικοσαπενταετία 1950-1975 κατέχει το ρεκόρ οικονομικής άνθισης στην παγκόσμια ιστορία. Γι'αυτό έμοιαζε πιστευτό ότι οι εργάτες πρέπει να ξεχάσουν τις επαναστάσεις και να φροντίσουν να στηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις των σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων. Σ'αυτές τις συνθήκες ο Κλιφ επιλέγει να θυμίσει τις μάχες της Ρόζας Λούξεμπουργκ μέσα στο SPD στις αρχές του εικοστού αιώνα ενάντια στις θεωρίες του Έντουαρντ Μπέρνσταϊν.

Η Ρόζα έγραψε το "Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση" σε αντιπαράθεση με την αντίληψη οτι ο καπιταλισμός μπαίνει σε περίοδο παρατεταμένης ανάπτυξης και άρα τα πράγματα αλλάζουν με τη μεταρρύθμιση και όχι με την επανάσταση. Η ανάλυσή της καταρρίπτει το μύθο ότι ο καπιταλισμός απαλλάχτηκε απο τις οικονομικές κρίσεις και υπογραμμίζει ότι η εργατική τάξη δεν έχει άλλη προοπτική εκτός απο την πάλη για την ανατροπή του καπιταλιστικού κράτους με επαναστατικές διαδικασίες. Λίγο αργότερα, η Ρόζα Λούξεμπουργκ μπόρεσε να δείξει τι σημαίνει συγκεκριμένα αυτή η προοπτική γράφοντας το βιβλίο "Μαζική απεργία, κόμμα και συνδικάτα" πάνω στην εμπειρία του 1905.

Η επανάσταση εκείνης της χρονιάς στη Ρωσία ήταν η πρώτη εργατική επανάσταση του εικοστού αιώνα, σε μια χώρα που οι τότε μαρξιστές της δύσης θεωρούσαν καθυστερημένη. Σύμφωνα με τους "σιδερένιους νόμους της ιστορίας" των θεωρητικών του SPD η Ρωσία είχε πολύ δρόμο μπροστά της για να γίνει πρώτα καπιταλιστική και μετά να δει μια εργατική επανάσταση. Το 1905 ήταν η διάψευση. Η Ρόζα δικαιώνεται απέναντι στους "πάπες του μαρξισμού", τον Κάουτσκι, τον Μπέρνσταϊν, και περιγράφει πανηγυρικά το πιο ζωντανό παράδειγμα για το πως επαναστατεί η εργατική τάξη.

Όλα αυτά έμοιαζαν πολύ μακρινά στη δεκαετία του 1950 και η Ρόζα ήταν θαμμένη και απο τα σοσιαλιστικά και απο τα κομμουνιστικά κόμματα εκείνης της εποχής. Κόντρα στο ρεύμα, ο Κλιφ δίνει τη μάχη για την επικαιρότητα της Ρόζας.

Η θεωρία του κρατικού καπιταλισμού

Η δεύτερη μάχη ήταν με τα σταλινικά κόμματα της Δύσης που υποστήριζαν ότι τα ανατολικά κράτη ήταν σοσιαλιστικά. Ολα τα κομμουνιστικά κόμματα της Δύσης υποστήριζαν ότι ο σοσιαλισμός υπάρχει σε όλες τις χώρες του ανατολικού μπλοκ. Και αυτό ήταν τελείως πιστευτό. Η Ρωσία μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έμοιαζε να έχει κερδίσει. Μια σειρά από ευρωπαϊκές χώρες είχαν περάσει στη σφαίρα επιρροής της.

Ο Κλιφ έγραψε το βιβλίο του για τον "Κρατικό Καπιταλισμό στη Ρωσία" για να αποδείξει ότι αυτές οι χώρες ήταν καπιταλιστικές. Αρα η δυναμική αυτού του συστήματος ήταν η ίδια με τη Δύση. Οικονομική κρίση και εργατική εξέγερση.

Τα χαρακτηριστικά του ανατολικού μπλοκ ήταν τα ίδια με τη Δύση. Συσσώρευση και ανταγωνισμός. Στο εσωτερικό οι ανάγκες της κατανάλωσης περικόπτονταν και καθορίζονταν όχι από τους εσωτερικούς αλλά από τους εξωτερικούς ανταγωνισμούς. Οι ανταγωνισμοί ανάμεσα στα δυο μπλοκ μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο πήραν τη μορφή των στρατιωτικών ανταγωνισμών για το ποιός θα ελέγξει τον πλανήτη. Ο Κλιφ στο βιβλίο του για τη Ρωσία δείχνει το πώς το βιοτικό επίπεδο των μαζών καθορίζονταν από τις ανάγκες της παραγωγής και της συσσώρευσης, όπως ακριβώς και στη Δύση.

Ο Κλιφ συγκρούστηκε με θεωρητικούς που υποστήριζαν ότι στη Ρωσία ίσχυε ένα τρίτο σύστημα- ούτε σοσιαλισμός, ούτε καπιταλισμός, αλλά "γραφειοκρατικός κολλεκτιβισμός". Το αποτέλεσμα αυτής της άποψης ήταν να περάσουν οι οπαδοί της στο δυτικό στρατόπεδο και να στηρίζουν την Αμερική απέναντι στη Ρωσία. Και αυτό γιατί δεν μπορούσαν να καταλάβουν τη δυναμική του συστήματος και πως δεν ήταν διαφορετική από τη Δύση.

Η θεωρία του κρατικού καπιταλισμού βοήθησε τον Κλιφ στην ανάλυσή του για την Κούβα και την Κίνα και μια σειρά από άλλες χώρες που κέρδισαν την ανεξαρτησία τους από τους δυτικούς ιμπεριαλιστές το 1950 και το 1960. Ο κρατικός παρεμβατισμός σε μια σειρά από αυτές τις χώρες οδήγησε την αριστερά στη Δύση να θεωρήσει αυτές τις χώρες "σοσιαλιστικές" και να τις ονομάσει "εργατικές δημοκρατίες".

Η ανάλυση του Κλιφ ήταν πολύ χρήσιμη για να εξοπλίσει αγωνιστές που επηρεάζονταν απο απόψεις που έβλεπαν "σοσιαλιστικά" παραδείγματα στον Τρίτο Κόσμο και στο ανατολικό μπλόκ και απογοητεύτηκαν μόλις αυτά κατέρρευσαν.

Το 1989 ήταν η επιβεβαίωση της θεωρίας του κρατικού καπιταλισμού. Παρόλη την προσπάθεια του Γκορμπατσόφ η ΕΣΣΔ κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος.

Η εργατική τάξη στις Ανατολικές χώρες δεν βρισκόταν σε διαφορετική θέση απο αυτό που συνέβαινε στη Δύση. Με κανένα τρόπο δεν μπορούσε να χαρακτηριστεί κυρίαρχη τάξη, τη στιγμή που δεν είχε την ελευθερία να καθορίσει ούτε τις στοιχειώδεις συνθήκες της ύπαρξής της, πολύ περισσότερο τις μεγάλες επιλογές της οικονομίας και της κοινωνίας. Ήταν μια τάξη καταπιεσμένη και αλλοτριωμένη που αργά ή γρήγορα θα οδηγούνταν στην εξέγερση.

Η ανάλυση αυτή του Κλιφ άρχισε να επιβεβαιώνεται απο πολύ νωρίς με τις εξεγέρσεις στην Ανατολική Γερμανία το 1953, την Πολωνία το 1956 και ακόμα πιο έντονα την Ουγγαρία εκείνη την χρονιά. Η " Άνοιξη της Πράγας" το 1968 και η Πολωνία της Αλληλεγγύης το 1980 έφεραν δραματικά στο προσκήνιο την ταξική πάλη στις χώρες του Συμφώνου της Βαρσοβίας. Παρόλα αυτά, ακόμα και στη δεκαετία του 1980 η ιδέα ότι η ΕΣΣΔ ήταν διαφορετική, ήταν σοσιαλισμός έστω με δυσκολίες, παρέμεινε κυρίαρχη. Χρειάστηκε να φτάσουμε στη δραματική κατάρρευση του 1989-1991, όταν στελέχη της "σταλινικής" γραφειοκρατίας μετατρέπονταν μέσα σε μια νύχτα σε βαρόνους του μαφιόζικου καπιταλισμού και κομματάρχες της ελεύθερης αγοράς, για να φανεί πόσο δίκιο είχε ο Τόνι Κλιφ. Πόσο οι γραφειοκράτες του κρατικού καπιταλισμού ήταν μια άρχουσα τάξη ίδια με τους καπιταλιστές της Δύσης και πόσο η εργατική τάξη ήταν ίδια σε Ανατολή και Δύση. Μια εργατική τάξη που οι εξεγέρσεις της χρειάζονται επαναστατική ηγεσία για να δικαιωθούν.

Σοσιαλισμός από τα κάτω

Η συζήτηση για την εργατική τάξη ήταν βασική για την αριστερά της Δύσης. Ούτε Ουάσινγκτον, ούτε Μόσχα, αλλά σοσιαλισμός από τα κάτω- αυτό ξεκαθάριζε τις επιλογές που χρειάζονταν να κάνουν οι επαναστάτες σε Ανατολή και Δύση.

Στη δεκαετία του '60 η ριζοσπαστικοποίηση της Ευρώπης έψαχνε τη λύση στον Τρίτο Κόσμο, π.χ στην Ελλάδα οι ριζοσπάστες φοιτητές έφτιαξαν τους ΦΝΧ που υποστήριζαν τους αγρότες του Τρίτου Κόσμου-επηρρεασμένοι από τη Μαοϊκή επανάσταση στην Κίνα και τις εξεγέρσεις στη Λατινική Αμερική. Για την εργατική τάξη της Δύσης η άποψη που επικρατούσε ήταν αυτή της εργατικής αριστοκρατίας που κερδίζει από τις ιμπεριαλιστικές επεκτάσεις και πολέμους. Οι εργάτες στις αναπτυγμένες χώρες της Δύσης

Η εργατική επανάσταση στην Ουγγαρία το 1956

στήριζαν και ψήφιζαν τα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα γιατί κέρδιζαν από την πολιτική της εκμετάλλευσης του Τρίτου Κόσμου. Στη δεκαετία του '60 οι θεωρίες της υποκατάστασης κυριαρχούσαν στις ριζοσπαστικοποιημένες ομάδες που ξεπηδούσαν μέσα από το φοιτητικό κίνημα.

Επαναστατικά υποκείμενα μπορεί να ήταν τα αντάρτικα του Μάο και του Τσε, της Παλαιστίνης και της Αφρικής, αλλά πάντως όχι η ενσωματωμένη καταναλωτική εργατική τάξη των πλουσίων χωρών στην Δυτική Ευρώπη και τη Βόρεια Αφρική.

Ο Κλιφ απάντησε με δυο τρόπους. Έδωσε μια εξήγηση για τη μεταπολεμική οικονομική σταθερότητα του καπιταλισμού και μια ανάλυση για το ρεφορμισμό, που απέφευγε τις μηχανιστικές αντιλήψεις περί οικονομικής εξαγοράς συνειδήσεων.

Το κλειδί για την μακρόχρονη καπιταλιστική ανάπτυξη των πρώτων δεκαετιών μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο ήταν ο ρόλος της πολεμικής βιομηχανίας. Οι δαπάνες για εξοπλισμούς παρέμειναν σε πολεμικά επίπεδα, πρωτοφανή για "ειρηνική" περίοδο, λόγω του Ψυχρού Πολέμου. Ο αμερικανικός προϋπολογισμός ξόδευε τεράστια κονδύλια για την πολεμική βιομηχανία. Αυτές οι δαπάνες τροφοδοτούσαν την απασχόληση και μεγάλωναν τη ζήτηση για τα προϊόντα της υπόλοιπης βιομηχανίας. Ταυτόχρονα, λειτουργούσαν σαν "διαρροή" απο την τάση των καπιταλιστών για υπερσυσσώρευση. Ηταν ένας μηχανισμός που φρενάριζε προσωρινά την πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους, δηλαδή τον κύριο παράγοντα δημιουργίας οικονομικών κρίσεων στον καπιταλισμό. Η μεταπολεμική περίοδος δεν ήταν διάψευση, αλλά επιβεβαίωση της θεωρίας του Μαρξ για το πως λειτουργεί το σύστημα.

Αλλά ο Κλιφ δεν περιορίστηκε μόνο σ'αυτό. Προχώρησε να εξηγήσει ότι ο ρεφορμισμός είναι πολιτικό και οχι στενά οικονομικό φαινόμενο. Απέναντι σε όσους έλεγαν οτι η εργατική τάξη έπαψε να είναι επαναστατική γιατί απέκτησε αυτοκίνητο, λογαριασμό στην τράπεζα και καλοκαιρινές διακοπές, ο Κλιφ ήταν καυστικός. Του άρεσε να λέει οτι δέχεται να συζητήσει για το ρόλο της τηλεόρασης στο σαλόνι μιας εργατικής οικογένειας, αλλά θεωρεί ηλιθιότητα τη σκέψη οτι τα μέλη της αποχαυνώθηκαν γιατι απέκτησαν...πλυντήριο.

Το πραγματικό ζήτημα δεν είναι το επίπεδο κατανάλωσης, που παραμένει δεμένο στις ανάγκες αναπαραγωγής μιας εξειδικευμένης εργατικής τάξης. Ο ρεφορμισμός είναι ο καρπός της αντιφατικής συνείδησης των εργατών, της πολιτικής σύγκρουσης ανάμεσα στις κυρίαρχες ιδέες της κοινωνίας που επηρρεάζουν τη σκέψη τους και τις ιδέες που πηγάζουν από τις εμπειρίες και τους αγώνες τους. Οι ίδιοι οι εργάτες φτάνουν αργά ή γρήγορα να ξεσηκωθούν και να συγκρουστούν με τις κυρίαρχες ιδέες.

Ο Μάης του '68 ήρθε με παταγώδη τρόπο να επιβεβαιώσει τον κεντρικό ρόλο της εργατικής τάξης στις ίδιες τις μητροπόλεις. Ο Μάης του '68 ήταν η επιβεβαίωση ότι η εξέγερση στη Δύση είναι δυνατή. Τα εργοστάσια ήταν κατηλλειμένα από τους εργάτες, τα συνθήματα για την επανάσταση κυριαρχούσαν ξανά στις διαδηλώσεις και πάνω απ' όλα η δημιουργία νέων επαναστατικών οργανώσεων για πρώτη φορά μετά από την περίοδο του μεσοπολέμου.

Το επαναστατικό κόμμα

Νέες επαναστατικές οργανώσεις εμφανίστηκαν σε όλη την Ευρώπη. Στην ίδια τη Βρετανία το IS (Διεθνείς Σοσιαλιστές) μετατράπηκε από οργάνωση 1.000 μελών σε ένα μικρό επαναστατικό κόμμα των 4.000 κι από φοιτητική οργάνωση, σε οργάνωση με πυρήνες στα εργοστάσια.

Ο Μάης του '68 έδειξε τις δυνατότητες της περίοδου αλλά και την χρεωκοπία των ρεφορμιστικών κομμάτων. Η αναγκαιότητα του επαναστατικού κόμματος έμπαινε στην ημερήσια διάταξη. Αυτό είναι το τρίτομο βιβλίο του Κλιφ για τον Λένιν. Το επαναστατικό κόμμα για τον Λένιν χρειάζεται να έχει τρία χαρακτηριστικά: να είναι σταθερό στις αρχές του, να είναι καθαρό στη στρατηγική του και να είναι ευέλικτο στην τακτική του.

Ο Μαρξισμός δεν είναι σημαία ευκαιρίας, είναι σταθερή στράτευση στην κεντρικότητα της εργατικής τάξης στην επανάσταση και στη δημιουργία μιας νέας δημοκρατικής κοινωνίας σαν αυτή που δεν έχει υπάρξει ποτέ.

Σ'αυτές τις αρχές λογοδοτεί η επαναστατική στρατηγική που βάζει στόχο να συγκεντρώσει την ενεργητικότητα και τη δύναμη των εργατών πάνω στο καθήκον της ανατροπής του καπιταλιστικού κράτους. Ριζικά ώστε "να μη μείνει πέτρα πάνω στην πέτρα" και στη θέση του να μπεί η εργατική εξουσία, η δημοκρατία των εργατικών συμβουλίων. Σ'αυτή την πορεία η τακτική είναι ευέλικτη ώστε οι επαναστάτες να

συνδέονται με το κίνημα και να εξάσφαλίζουν την ενότητα χτίζοντας ενιαία μέτωπα. Μέσα σε τρεις τόμους ο Κλιφ συνδέει όλες τις ατελίωτες πολιτικές μάχες που έδωσε ο Λένιν, της εντάσσει σ'αυτό το τρίπτυχο ζωντανεύοντας το παράδειγμα των Μπολσεβίκων.

Τα βιβλία του για τον Τρότσκι ήταν η προσπάθεια του Κλιφ να δείξει τον ρόλο του Τρότσκι όχι μόνο στην ίδια τη Ρώσικη Επανάσταση αλλά πάνω απ' όλα στην περίοδο της αριστερής αντιπολίτευσης και στη δεκαετία του '30. Ο Κλιφ ξεκινάει τον Τρότσκι λέγοντας ότι εάν ο Λένιν ήταν καθοριστικός για να γίνει η Ρώσικη Επανάσταση, χωρίς τον Τρότσκι δεν θα είχαν επιβιώσει οι επαναστατικές ιδέες μέχρι σήμερα. Χωρίς τη μάχη του Τρότσκι τη δεκαετία του '30 ενάντια στον φασισμό στη Γερμανία και την προσπάθεια να δημιουργήσει και να στηρίξει επαναστατικές οργανώσεις στη Δύση, η κατάσταση σήμερα θα ήταν διαφορετική.

Και είχε δίκιο. Δεν είναι τυχαίο ότι οι περισσότεροι που συγκρουστήκαμε με τον σταλινισμό τη δεκαετία του '60, ψάχναμε τη φλόγα της επανάστασης στα "απαγορευμένα" βιβλία του Τρότσκι. Η Διεθνής Σοσιαλιστική Τάση είναι αυτή η κοινή διαδρομή και οι κοινές ιδέες που ενώνουν οργανώσεις και μικρά επαναστατικά κόμματα από διάφορες χώρες.

Το ΣΕΚ δεν βγήκε έτοιμο από το κεφάλι της Αθηνάς. Από οργάνωση φοιτητική την περίοδο της Χούντας, δημιουργήσαμε την ΟΣΕ (Οργάνωση Σοσιαλιστική Επανάσταση) στην εκρηκτική περίοδο της μεταπολίτευσης. Η εμπειρία του 1989 ήταν η μεγάλη στροφή όχι μόνο για την Διεθνή Σοσιαλιστική Τάση, αλλά και για την ΟΣΕ στην Ελλάδα. Η θεωρία του κρατικού καπιταλισμού μας έδωσε τη δυνατότητα να βγούμε τότε με το σύνθημα "το ανατολικό μπλοκ κατέρρευσε, ο σοσιαλισμός μένει ζωντανός". Είχε τεράστια σημασία αυτή η μάχη γιατί κινδύνευε να κερδίσει όλο τον κόσμο της αριστεράς η δεξιά και ο καπιταλισμός.

Το πρώτο μισό της δεκαετίας του '90 ήταν μια μάχη χαρακωμάτων. Η ΟΣΕ ήταν μικρή οργάνωση που προπαγάνδιζε τις επαναστατικές ιδέες και ταυτόχρονα συμμετείχε περισσότερο προπαγανδιστικά στις μάχες που ξέσπαγαν.

Η μεγάλη αλλαγή ήρθε με το τέλος της δεκαετίας του '90 και την εμφάνιση του νέου αντικαπιταλιστικού κινήματος. Η περίοδος άλλαζε, τα βλαστάρια ενός αντικαπιταλιστικού κινήματος απλωνόνταν παντού, οι επαναστάτες χρειάζεται να συμμετέχουν σ' αυτό με όλες τους τις δυνάμεις και για να βοηθήσουν να πλατύνει το κίνημα και για να προχωρήσει πολιτικά. Ο Κλιφ στο βιβλίο του για τον Τρότσκι τελειώνει λέγοντας ότι ανεβασμένος στους ώμους ενός γίγαντα βλέπεις πιο μακριά. Την ίδια διαπίστωση μπορούμε να κάνουμε εμείς για τον Τόνι Κλιφ. Μπορέσαμε και το τολμήσαμε γιατί στηριχτήκαμε στις ιδέες και στην εμπειρία που κληρονομήσαμε από τον Κλιφ.

Μιχάλης Βερβέρης: Τι σημαίνει να είσαι φοιτητής το '89 και να καταρρέουν οι χώρες του κρατικού καπιταλισμού. Το να είσαι καθαρός ότι αυτό που κατέρρεε ήταν ο κρατικός καπιταλισμός σου έδινε τη δυνατότητα να απαντάς όχι μόνο στο τι συνέβαινε στην Ανατολή αλλά τι γινόταν και στη Δύση. Να μπορείς να επιχειρηματολογείς γιατί αυτή ήταν κρίση του καπιταλιστικού συστήματος και όχι ενός άλλου συστήματος.

Σεραφείμ Ρίζος: Ηταν σκληρή αλήθεια να μιλάς το '60, το '70 ακόμα και το '80 ότι το ανατολικό μπλοκ ήταν κρατικός καπιταλισμός. Τότε έμοιαζε να είσαι απομονωμένος, αλλά το 1989 αποδείχτηκε το αντίθετο. Η άποψη του κρατικού καπιταλισμού μας διευκόλυνε να καταλάβουμε ότι η κρίση θα μεταφερθεί στη Δύση. Ημασταν προετοιμασμένοι για την κρίση του συστήματος.

Πάνος Γκαργκάνας: Ο Κλιφ ήταν θυελώδης πολέμιος του σεκταρισμού. Ηταν πολύ σημαντικό αλλά δεν ήταν εύκολο. Πολλά ρεύματα που φλέρταραν με τη θεωρία του κρατικού καπιταλισμού την επέκτειναν και στα κομμουνιστικά κόμματα της Δύσης. Ο Κλιφ έδινε μάχη μ' αυτή την άποψη. Τα ΚΚ της Δύσης είναι ρεφορμιστικά που εκφράζουν την αντιφατική συνείδηση της εργατικής τάξης. Στα ρεφορμιστικά κόμματα ανήκουν κομάτια εργατών που παλεύουν όπως εμείς αλλά ταυτόχρονα επηρρεάζονται και από τις αστικές ιδέες. Κομάτια εργατών που δίνουν τις ίδιες μάχες με μας αλλά πιστεύουν ότι ο σοσιαλισμός θα έρθει μέσα από το κοινοβούλιο.

Χρειάζεται από τη μια επαναστατικές ιδέες (1989) αλλά και να δώσουμε μάχες μαζί. Κοινή δράση, ενιαίο μέτωπο μαζί με τα κόμματα της εργατικής τάξης, που έχουν τη λάθος εικόνα αλλά θα παλέψουμε μαζί για να ανατρέψουμε τον καπιταλισμό.

Γιάννης Αγγελόπουλος: Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Ρωσία για την αριστερά της Ευρώπης έμοιαζε ανώτερο οικονομικό σύστημα. Αυτό ίσχυε ακόμα και για την 4η Διεθνή. Η ΟΣΕ, αναπτύχθηκε από μια ομάδα των 40 ατόμων σε ένα μικρό επαναστατικό κόμμα που βάζει στόχο να ριζώσει στα εργοστάσια, στις γειτονιές, στις σχολές.

Πάνος Κατσαχνιάς: Το 1989 έπεφτε το τείχος και η ΟΣΕ κέρδιζε κόσμο. Η αισιοδοξία ότι δεν είμαστε στο τέλος της ιστορίας μας έδωσε τη δυνατότητα να στηρίξουμε τη μάχη της ΕΑΣ, το Μακεδονικό. Αυτή η αισιοδοξία μας έδωσε τη δυνατότητα να μεγαλώσουμε.

Λατινική Αμερική

Από τον Τ

Ο συγγραφέας της βιογραφίας του Τσε Γκεβάρα, **Μάικ Γκονζάλες**, παρουσιάζει το πανόραμα των αγώνων εδώ και 35 χρόνια

Οπουδήποτε στον κόσμο υπάρχει μια διαδήλωση σήμερα, οι άνθρωποι κουβαλάνε τη μορφή του Τσε Γκεβάρα. Είναι σαν μια γενιά ανθρώπων να ανακάλυψε στο πρόσωπό του το σύμβολο της αντίστασης, της εξέγερσης και μιας καθαρότητας. Το επαναστατικό κίνημα όμως δεν έχει άγιους. Δεν λατρεύουμε τους ήρωές μας, αντίθετα μαθαίνουμε από τη ζωή τους, τα κατορθώματα και τις αποτυχίες τους. Τα διδάγματα από το Τσε Γκεβάρα είναι θετικά και αρνητικά. Θα θελα να δούμε τι έγινε μετά το θάνατό του, να δούμε τη διαδικασία από το Τσε στον Τσάβες σαν μάθημα για το σήμερα.

Τα διδάγματα της περιόδου αυτής εχουν σχέση με τη στρατηγική της επανάστασης. Το όνομα του Τσε Γκεβάρα, η ιδέα του Γκεβαρισμού, είναι συνδεδεμένη με μια στρατηγική που πέθανε όταν αυτός πέθανε τον Οκτώβριο το 1967 στη Βολιβία. Γιατί για μας η επανάσταση είναι ο ρόλος της συμμετοχής του μαζικού κινήματος στην προσπάθεια για αλλαγή. Για αυτούς που πιστεύουν στην θεωρία του αντάρτικου πολέμου, δηλαδή στην μικρή ομάδα επαναστατών που μπορούν να πάρουν τη θέση του μαζικού κινήματος, μετά το θάνατο του Γκεβάρα, το ερώτημα παραμένει. Πώς θα νικήσουμε, πώς θα καταφέρουμε να φέρουμε την εργατική τάξη στο προσκήνιο της πολιτικής;

Στο τέλος του 1970, μία νέα κυβέρνηση εκλέχτηκε στη Χιλή. Η κυβέρνηση του Λαϊκού Μετώπου του Σαλβαδόρ Αλιέντε ήταν ένας συνασπισμός αριστερών οργανώσεων. Το πρόγραμμά του ήταν ένα πρόγραμμα μεταρρύθμισης. Αλλά στα μάτια των ανθρώπων στη Χιλή ήταν το ξεκίνημα μιας διαδικασίας για πολύ πιο ριζοσπαστικές αλλαγές. Στις αρχές του ‘73 η Χιλή ήταν χωρισμένη στα δύο. Από τη μια ήταν η κυβέρνηση με τον Αλιέντε στην κορυφή και από την άλλη ήταν η ταξική πάλη που βάθαινε στους δρόμους. Οι εργάτες καταλάμβαναν τα εργοστάσια, οι φοιτητές καταλάμβαναν τα Πανεπιστήμια, οι αγρότες καταλάμβαναν τη γη.

Η ιστορία έθεσε ένα ερώτημα στη Χιλή το 1973. Το μαζικό κίνημα από τα κάτω θα οδηγούσε μπροστά την επανάσταση; Η απάντηση του Αλιέντε ήταν ο συμβιβασμός και η προσπάθεια σωμφωνίας ανάμεσα στην μπουρζουαζία και την εργατική τάξη. Σε αυτό το σημείο της αμφιβολίας, η άρχουσα τάξη επέβαλε τη δική της λύση με σιδερένια γροθιά.

Η τρομερή ειρωνία είναι ότι όταν η αριστερά διεθνώς συζήτησε τι έγινε στη Χιλή, το μετέφρασε σαν απόδειξη ότι

Πόρτο Αλέγκρε, η διαδήλωση με την οποία ξεκ

ήταν αδύνατο να γίνει επανάσταση. Το αποτέλεσμα ήταν η θεωρία που αποκαλείται “ιστορικός συμβιβασμός”. Για μας η ειρωνία είναι ότι καθώς το συζητήσαμε στην επαναστατική αριστερά τους μήνες που ακολούθησαν το πραξικόπημα, βλέπαμε ότι στην Χιλή στις 11 Σεπτέμβρη του 1973, η άρχουσα τάξη ήταν τόσο κτηνώδης και βίαιη γιατί η δράση της εργατικής τάξης αναπτυσσόταν ανεξάρτητα από τους ηγέτες.

Οταν το 1979 έγινε μια άλλη επανάσταση στη Νικαράγουα, οι ηγέτες της επανάστασης θεωρητικά είχαν την στρατηγική του Γκεβάρα, την στρατηγική του αντάρτικου. Αλλά η περίεργη και αντιφατική πραγματικότητα ήταν ότι ενώ έκαναν αντάρτικη δράση, πολιτικά προσπαθούσαν να χτίσουν μια συμμαχία ανάμεσα στις τάξεις. Γιατί το 1979 στην Κεντρική Αμερική υπήρχαν δύο διαφορετικές πιθανότητες. Η μία ήταν αυτό που θα αποκαλέσω ένας είδος ένοπλος ρεφορμισμός στη Νικαράγουα.

Την ίδια στιγμή στο γειτονικό Ελ Σαλβαδόρ στις αρχές του

‘80 υπήρχε ένα μαζικό κίνημα
Το Γενάρη-Φλεβάρη του ‘80 δια
οι Σαντινίστας είχαν το κύρος
Και χρησιμοποίησαν αυτό το
διαπραγματεύσεων για την ειρ
την κυβέρνηση. Αυτό που προ
μια από αυτές τις ιστορικές
προοπτικές, διαφορετικές σ
πραγματικότητα. Η απόφαση ν
τον άλλο ήταν μια πολιτική από
έλλειψη αυτοπεποίθησης στ
ανεξάρτητης δράσης της εργατι

Οταν το 1990 οι Σαντινίστα
κόσμο σε όλο τον πλανήτη αυ
της επανάστασης. Αλλά η πρα
Οι Σαντινίστας είχαν από καιρό
Αν έχασαν τις εκλογές, αυτό ο

Τσε στον Τσάβες

...ίνησε το φετεινό Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ

...που στηριζόταν στα συνδικάτα. ...εκδικούσε την εξουσία. Διεθνώς ...ότι είχαν κάνει την επανάσταση. ...κύρος πίσω από μια πολιτική ...ήνη και ειδικών συμφωνιών με ...σπαθώ να πω είναι ότι σε κάθε ...στιγμές υπήρχαν διαφορετικές ...τρατηγικές στηριγμένες στην ...α πάρει κανείς τον ένα δρόμο ή ...φαση, που πατούσε πάνω στην ...ην πολιτική της μαζικής και ...κής τάξης.

...ς ηττήθηκαν εκλογικά, για πολύ ...τό μεταφράστηκε σαν αποτυχία ...γματικότητα είναι διαφορετική. ...ό εγκαταλείψει την επανάσταση. ...φειλόταν στο ότι οι μάζες στην Νικαράγουα είχαν χάσει την εμπιστοσύνη τους στην πολιτική ηγεσία που είχε γίνει διεφθαρμένη και αντιδημοκρατική.

Μετά το 1990, την πτώση του τείχους του Βερολίνου και την κρίση που ακολούθησε, η αριστερά σε όλο τον κόσμο άρχισε να μιλά για κοινωνικά κινήματα, με την έννοια ότι οι αγώνες στο εξής θα ήταν τοπικοί και συγκεκριμένοι. Και ότι οι αγώνες αυτοί θα εγκατέλειπαν τη συζήτηση για την εξουσία. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρχαν καταπληκτικοί αγώνες από τα κάτω. Οσο ο νεοφιλελευθερισμός άρχισε να δαγκώνει, η λαϊκή αντίσταση άρχισε να μεγαλώνει. Κι αν κάποιος το συμβόλιζε καλύτερα αυτό, αυτοί ήταν οι Ζαπατίστας στο Μεξικό. Σε όλο τον κόσμο οι Ζαπατίστας πρόσφεραν ένα καινούργιο σύνθημα, μια νέα ελπίδα. Γιατί τίποτα δεν ήταν πιο εμπνευστικό από το να βλέπει κανείς τους πιο φτωχούς, τους πιο καταπιεσμένους να εξεγείρονται με ξύλινα σπαθιά, την ίδια μέρα που οι πρόεδροι των ΗΠΑ, του Καναδά και του Μεξικού ανακοίνωναν την συμφωνία της NAFTA.

Ολοι οι άνθρωποι εκείνη την εποχή άρχισαν να χρησιμοποιούν το σύνθημα των Ζαπατίστας "Ya Basta" (Φτάνει πια). Το μήνυμα κατά κάποιο τρόπο ήταν παράδοξο, είχε δύο όψεις. Από τη μια έλεγε στον κόσμο ότι ο αγώνας και η αντίσταση είναι δυνατή, ότι τα πιο δυνατά κράτη στον κόσμο έμπαιναν σε αμφισβήτηση από τους πιο φτωχούς και καταπιεσμένους. Αλλά ταυτόχρονα το κίνημα των Ζαπατίστας γέννησε μια νέα θεωρία για την κοινωνική αλλαγή. Και αυτό περιγράφεται με τον καλύτερο τρόπο στο σύνθημα που έγινε τίτλος στο βιβλίο του Τζον Χόλογουεϊ "How to change the world without taking power" (Πως να αλλάξουμε τον Κόσμο χωρίς να πάρουμε την εξουσία). Αυτό που συνέβαινε πολιτικά ήταν ότι το επίπεδο της αντίστασης ανέβαινε, αλλά με μια έννοια η πολιτική αποχωριζόταν από αυτή την ιδέα του ακτιβισμού και της αντίστασης.

Αυτό αντιστοιχούσε στην καχυποψία που είχε το κίνημα για τις παλιές ηγεσίες της αριστεράς. Γιατί στα μυαλά των πολλών ανθρώπων οι ιδέες του σοσιαλισμού και της επανάστασης συνδέονταν με τους γραφειοκράτες που κυβερνούσαν την Ανατολική Ευρώπη.

Το 1999 στο Σιάτλ, όταν το νέο κίνημα ξεκίνησε, όταν γεννήθηκε το αντικαπιταλιστικό κίνημα, οι διαδηλωτές όχι μόνο φορούσαν μπλούζες με την μορφή του Τσε Γκεβάρα αλλά κρατούσαν και πλακάτ με το σύνθημα "Ya Basta". Ετσι από τη μια μεριά υπήρχε το γενικό αίσθημα ότι η εξέγερση είναι δυνατή, ότι το κίνημα μπορούσε να συνενωθεί σε ένα ρεύμα, γιατί ξέραμε πολύ καλά από όπου κι αν προερχόμασταν ποιος ήταν ο εχθρός, ήταν ο ΠΟΕ, το ΔΝΤ, η Παγκόσμια Τράπεζα, με άλλα λόγια ήταν το νεοφιλελεύθερο μοντέλο που προκαλούσε δυστυχία σε όλη τη Λατινική Αμερική.

Το ερώτημα που πλανιόταν στο αέρα όταν το 1ο ΠΚΦ έγινε στη Βραζιλία, οργανωμένο και από τους Ζαπατίστας, ήταν πώς μπορείς να αντισταθείς στο νεοφιλελευθερισμό, αλλά υπήρχε και ένα ερώτημα που γινόταν όλο και πιο κεντρικό: Ποιο είναι το σχέδιό μας για το μέλλον και πώς θα το πετύχουμε;

Στην αρχή του 2000 ξανά κατά κάποιο τρόπο υπήρχαν δυο προοπτικές στον πραγματικό κόσμο. Στα τέλη του '99 και τις αρχές του 2000 υπήρχε ένα σημαντικό κίνημα στον Ισημερινό. Δεν ήταν πολύ γνωστό. Αλλά ήταν ένα κίνημα όπου συνδικαλιστές, οργανωμένοι εργάτες και οργανώσεις ιθαγενών συνενώθηκαν για να ανατρέψουν την κυβέρνηση. Μία κυβέρνηση που προσπαθούσε να επιβάλει μια νεοφιλελεύθερη στρατηγική στην εθνική οικονομία. Την ίδια στιγμή γίνονταν εξεγέρσεις στο Περού και την Βολιβία. Και υπήρχε ένα πολύ σημαντικό κίνημα στην Βραζιλία, που ονομαζόταν MST, το κίνημα των άκληρων εργατών γης.

Ηταν σημαντικό ότι ονομαζόταν έτσι, ήταν ένα κίνημα ενεργό στο να οργανώνει καταλήψεις γης και διαδηλώσεις σε

όλη τη Βραζιλία και είχε φτάσει να έχει πάνω από 1 εκατομμύριο μέλη. Αλλά ταυτόχρονα υπήρχε και η δεύτερη στρατηγική που είχαν κομάτια της αριστεράς, η δημοκρατική αριστερά, το ΚΚ. Ηταν επανάληψη μιας παλιάς στρατηγικής που λέει ότι ένα ανεξάρτητο εθνικό κράτος θα μπορούσε να συνδιαλλαγεί με τον ιμπεριαλισμό. Για δυο τρία χρόνια το μαζικό κίνημα έβλεπε αυτή τη στρατηγική σαν αντανάκλαση των στόχων του και των διεκδικήσεων του. Το πιο σημαντικό αποτέλεσμα ήταν η εκλογή του Λούλα στη θέση του προέδρου της Βραζιλίας το 2003.

Στον Ισημερινό ο Λούσιο Γκουτιέρεζ ισχυρίστηκε ότι εκπροσωπεί το μαζικό κίνημα του '99. Στην Αργεντινή μετά την εξέγερση τον Δεκέμβρη του 2001 και μετά από μια περίοδο που κάθε βδομάδα υπήρχε νέος πρόεδρος, ένας νέος πρόεδρος ήρθε στην εξουσία, ο Κίρχνερ κάνοντας τις ίδιες υποσχέσεις. Δεν πρέπει να υποτιμάμε τις τεράστιες ελπίδες και προσδοκίες που ο απλός κόσμος ένιωθε όταν ανέβηκαν ο Λούλα και ο Γκουτιέρεζ στην εξουσία. Δεν πρέπει να υποτιμάμε την τεράστια απογοήτευση όταν ο Λούλα πρόδωσε αυτές τις ελπίδες.

Αντί να εκπροσωπήσει τους εργάτες, στράφηκε ενάντια στα συνδικάτα. Οι ακτιβιστές του MST που είχαν υποστηρίξει τον Λούλα, τώρα ανακάλυψαν ότι ο υπουργός Γεωργίας στην κυβέρνησή του ήταν ένας εκατομμυριούχος γαιοκτήμονας. Και ότι η Κεντρική Τράπεζα ελεγχόταν από κάποιον που αυτός διόρισε και ήταν πρώην πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η ίδια ακριβώς εμπειρία επαναλήφτηκε στον Ισημερινό αφού μόλις ανέβηκε στην εξουσία ο Γκουτιέρεζ άρχισε να συνδιαλέγεται με το ΔΝΤ.

Ο Κίρχνερ στην Αργεντινή φόρεσε ένα πιο ριζοσπαστικό πρόσωπο. Ειδικά στο θέμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων, αλλά την ίδια στιγμή επαναδιαπραγματεύτηκε το χρέος. Και σήμερα πάρα πολλοί ακτιβιστές από το κίνημα των ανέργων εργατών είναι στην φυλακή. Πριν λίγους μήνες στην Ουρουγουάη μία νέα κυβέρνηση ήρθε στην εξουσία υπό τον Ταμπαρέ, με ένα πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και προόδου ακριβώς ίδιο με των άλλων τριών. Και αυτές οι υποσχέσεις προδόθηκαν.

"Μικρός γίγαντας"

Ημουν στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας φέτος τον Ιανουάριο για το τελευταίο ΠΚΦ. Να σας περιγράψω ότι ήταν εκατοντάδες σκηνές στημένες κατά μήκος της όχθης ενός ποταμού. Και στο τέλος ήταν ένα τεράστιο στάδιο που χωρούσε 18.000 ανθρώπους. Στην αρχή της εβδομάδας, ο Λούλα έκανε μια συγκέντρωση σε αυτό το στάδιο που λεγόταν "ο μικρός γίγαντας". Παρόλο που οι συγκεντρωμένοι φορούσαν τα σήματα του κόμματος και είχαν έρθει από πολύ νωρίς, αποδοκίμασαν τον Λούλα και τον φώναξαν προδότη. Η στρατηγική που έλεγε ότι μπορούμε να έχουμε κυβερνήσεις με καλύτερους προέδρους είχε γίνει κομμάτια από το προηγούμενο ΠΚΦ μέχρι το τωρινό.

Τη τελευταία μέρα του ΠΚΦ ο Ούγκο Τσάβες προσγειώθηκε με ένα ελικόπτερο με πολύ εντυπωσιακό τρόπο. Ηταν πολύ προσεχτικός, πήγε πρώτα στη σκηνή του κινήματος των άκληρων εργατών γης και μετά πήγε στο "μικρό γίγαντα". Ημουν ένας από τους χιλιάδες ανθρώπους που δεν μπορούσαν να μπουν μέσα. Μια γυναίκα από το πλήθος με ρώτησε "Υπάρχει ένα τεράστιο γήπεδο ακριβώς δίπλα, γιατί δεν πάμε σε αυτό;" Η απάντηση βέβαια ήταν προφανής "Ο Τσάβες δεν είχε δικαίωμα να έχει μεγαλύτερο στάδιο από τον Λούλα".

Ο Τσάβες είναι πολύ έξυπνος πολιτικός. Καταλάβαινε τη διάθεση και τα συναισθήματα μέσα στους εκατοντάδες χιλιάδες συνέδρους. Γι' αυτό τους μίλησε στη γλώσσα της επανάστασης. Για πρώτη φορά στη ζωή του, χρησιμοποίησε τη λέξη σοσιαλισμός σε δημόσια ομιλία. Φυσικά κέρδισε ένα νέο κομμάτι οπαδών που τον θαυμάζουν και τον λατρεύουν. Είναι λογικό να είμαστε οπαδοί αλλά όχι να λατρεύουμε. Γιατί ο Τσάβες είναι ένας πολιτικός που κινείται από τη μια πλευρά στην άλλη ανάλογα με τις πιέσεις που δέχεται. Θα έλεγα ότι είναι ένας άνθρωπος πάνω σε δυο άλογα με αντίθετη κατεύθυνση. Και ξέρουμε ότι μερικές φορές αυτό μπορεί είναι μια πολύ οδυνηρή εμπειρία.

Ας αναρωτηθούμε λοιπόν. Πώς έχει καταφέρει ο Τσάβες να εκπροσωπεί την εναλλακτική πολιτική; Και η απάντηση είναι ότι έχει δεχτεί μέχρι τώρα 3 φορές την επίθεση της δικής του άρχουσας τάξης με την υποστήριξη των ΗΠΑ. Ας είμαστε καθαροί γιατί αυτές οι επιθέσεις δεν πέτυχαν. Οχι λόγω των έξυπνων και πολιτικών χειρισμών του Τσάβες. Αλλά επειδή οι μάζες των εργαζόμενων πήραν την πρωτοβουλία και σταμάτησαν τις επιθέσεις. Οι δύο από αυτές ήταν πραξικοπήματα, η τρίτη οι εκλογές με δημοψήφισμα το οποίο κέρδισε με μεγάλη κινητοποίηση από τα κάτω.

Υπάρχει μια πολύ ωραία ταινία που περιγράφει την πρώτη προσπάθεια πραξικοπήματος. Ετυχε μια ομάδα ιρλανδών δημοσιογράφων να είναι μέσα στο Προεδρικό Μέγαρο. Κινηματογράφησαν λοιπόν τους πραξικοπηματίες την ώρα που έμπαιναν στο μέγαρο με σαμπάνιες. Ο νέος υποτιθέμενος πρόεδρος, ο Καρμόνα, ήταν ο πρόεδρος του ΣΕΒ της Βενεζουέλας. Και είχε φτιάξει μια προεδρική κορδέλα στη Μαδρίτη, την οποία φόραγε όταν μπήκε μέσα.

Βλέπεις τα πρόσωπά τους, που χαμογελούσαν και γιόρταζαν. Ξαφνικά τα πρόσωπα παγώνουν, τα χαμόγελα εξαφανίζονται και η κάμερα στρέφεται στο παράθυρο του μεγάρου. Στο δρόμο δεκάδες χιλιάδες εργάτες διαδηλώνουν και με σταυρωμένα τα χέρια, περιμένουν. Ο Τσάβες που είχε συλληφθεί, επέστρεψε δυο μέρες μετά. Εξι μήνες μετά τα αφεντικά προσπάθησαν να οργανώσουν δική τους εθνική απεργία. Ειδικά για να παραλύσουν την βιομηχανία πετρελαίου. Οι εργάτες περικύκλωσαν τις εγκαταστάσεις και τα κράτησαν ανοιχτά.

Οταν αναλύουμε τι έγινε στην Βενεζουέλα του Τσάβες δεν πρέπει ποτέ να οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι το μέλλον εξαρτάται από κάποιον ατομικά, όσο αριστερός κι αν είναι στα λόγια. Γιατί είμαστε επαναστάτες σοσιαλιστές. Πιστεύουμε στην αυτοχειραφέτηση της εργατικής τάξης και η πολιτική στρατηγική για την οποία ενδιαφερόμαστε, είναι αυτή που θα επαναφέρει τη δύναμη στους απλούς ανθρώπους. Αυτό που έγινε στην Βενεζουέλα επαναλήφθηκε στην Βολιβία, όπου ένας πρόεδρος που προσπάθησε να προδώσει την κοινωνική του βάση, αναγκάστηκε να θυμηθεί την δύναμη των εργατών όταν κατέλαβαν την πρωτεύουσα Λα Παζ.

Οταν προσπάθησαν να ιδιωτικοποιήσουν το νερό στη Βολιβία, ένα κίνημα εργατών, φοιτητών και μικρών εμπόρων αντέστρεψε τη διαδικασία και το νερό δεν ιδιωτικοποιήθηκε. Πριν τέσσερις βδομάδες στον Ισημερινό, ο Γκουτιέρεζ ανακάλυψε ότι είχε ένα πολύ επείγον ραντεβού στη Βραζιλία. Μπορεί να είχε κάποια σχέση με το γεγονός ότι οι δρόμοι ήταν γεμάτοι διαδηλωτές, που αυτοαποκαλούνταν με ένα περίεργο όνομα "Λος-φοραχίντος" που σημαίνει στα ισπανικά οι άνθρωποι από έξω.

Οταν συναντηθήκαμε στο ΠΚΦ με τα κινήματα από τη Λατινική Αμερική, είχαμε μια συζήτηση όχι μόνο γιατί είμαστε ενάντια στον νεοφιλελευθερισμό, αλλά και το πώς θα πετύχουμε ένα καλύτερο κόσμο για τον οποίο μιλά το ΠΚΦ. Και για μένα, για μας, η απάντηση είναι πολύ απλή. Δεν είναι οι δημοφιλείς πρόεδροι ή αυτοί που ξέρουν να διαπραγματεύονται ή αυτοί που στέλνουν στρατεύματα στην Αϊτή όπως έκανε ο Λούλα. Το μέλλον που θέλουμε είναι εκεί με τα μαζικά κινήματα, με τους καθημερινούς εργαζόμενους που αρπάζουν τον έλεγχο και τις κυβερνήσεις, ανατρέπουν αυτούς που τους προδίδουν. Αυτή είναι η δημοκρατία για την οποία πρέπει να παλέψουμε.

Το μέλλον του κινήματος

Η πρώτη βραδιά του Μαρξισμού 2005 έγινε βήμα για το διεθνές κίνημα ενάντια στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση και τον πόλεμο.
Εδώ δημοσιεύουμε τις ομιλίες του **Γουόλντεν Μπέλο** από το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ και του **Βιτόριο Ανιολέτο** Ευρωβουλευτή από την Ιταλία

Γουόλτεν Μπέλο

Βλέποντας το μέγεθος των διαδηλώσεων που έγιναν στις 19 Μάρτη 2005, στη δεύτερη επέτειο του πολέμου του Ιράκ και συγκρίνοντάς τις με τις διαδηλώσεις-μαμούθ της 15ης Φλεβάρη 2003, πολύς κόσμος, ανάμεσά τους και κάποιοι της δικής μας πλευράς, είπαν ότι το αντιπολεμικό κίνημα βρίσκεται σε κρίση. Διαφωνώ. Για παράδειγμα, στις ΗΠΑ, ναι, δεν υπήρχαν μαζικές διαδηλώσεις εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων, όμως έγιναν μικρότερες κινητοποιήσεις σε περίπου 700 πόλεις, κινητοποιήσεις που είχαν οργανωθεί ώστε να τραβήξουν ανθρώπους από τις τοπικές κοινότητες σε ολόκληρη τη χώρα, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στη δική τους τοπική διαδήλωση.

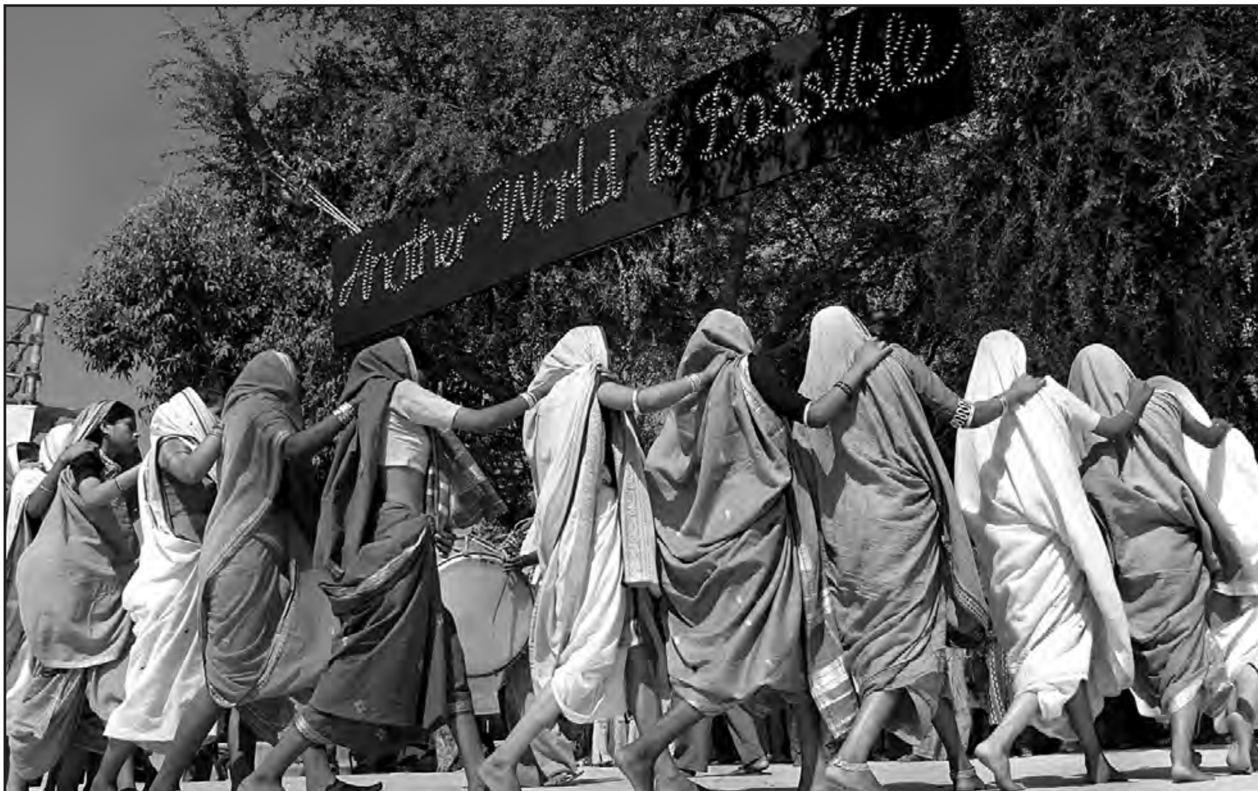
Το αντιπολεμικό κίνημα "σκάβει σε βάθος", συνειδητοποιώντας ότι ο αγώνας είναι μακράς πνοής και ότι ο ιμπεριαλισμός δεν πρόκειται να παραδοθεί έτσι εύκολα, μόνο και μόνο επειδή εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι διαδηλώνουν στους δρόμους. Φυσικά, ο βασικός παράγοντας που εκτροχιάζει την πολεμική μηχανή είναι η αντίσταση του ιρακινού λαού. Αλλά η εξωτερική υποστήριξη είναι κρίσιμη, και το κίνημα εστιάζει στον πόλεμο, εκεί που κάνει τη διαφορά. Κι αυτό γίνεται όταν κόβει την υποστήριξη σε τοπικό επίπεδο, αφαιρεί το οξυγόνο από τον πόλεμο, στερώντας του τη μομιμοποίηση σε επίπεδο βάσης. Αυτό το καταφέρνει με μια ποικιλία από τρόπους. Θα σας αναφέρω μια διαδήλωση που αναφέρθηκε στους Financial Times πριν από δυο μέρες:

"Εφιππη αστυνομία συγκρούστηκε με διαδηλωτές έξω από την ετήσια γενική συνέλευση της Halliburton χτες [18 Μάη], προκαλώντας τραυματισμούς και στις δύο πλευρές, όπως και τη σύλληψη 15 ατόμων... Περίπου 300 άνθρωποι από όλη τη χώρα κρατούσαν πικέτες με συνθήματα όπως "Πολεμοκάπηλοι" για να διαδηλώσουν ενάντια στην Halliburton που προσφέρει υποστήριξη στον αμερικανικό στρατό στο Ιράκ... 'Αν δεν ήταν εκεί η Halliburton, οι ΗΠΑ δεν θα μπορούσαν να κρατάνε όλον αυτό το στρατό', είπε η Τσέριλ Κρόσιερ, μια 55χρονη σύμβουλος... Αρκετοί διαδηλωτές μπήκαν μέσα και αλυσόδεσαν τα χέρια τους για να εμποδίσουν τους μετόχους να μπουν στη συνέλευση... Απ' έξω, κάποιοι από τους καμιά εικοσιπενταριά έφιππους αστυνομικούς των ειδικών δυνάμεων χρησιμοποιούσαν τα γκλομπ τους για να διαλύσουν τους διαδηλωτές, λέγοντας ότι εμποδίζουν την είσοδο στο γκαράζ του ξενοδοχείου και τη διέλευση των πεζών... Αρκετοί διαδηλωτές χτυπήθηκαν στη συμπλοκή που ακολούθησε και μία διαδηλώτρια τραυματίστηκε όταν ένα άλογο την πάτησε στο πόδι. Ενας αξιωματικός δέχτηκε κλωτσιά στο πρόσωπο, ένας άλλος ακόμη δέχτηκε κλωτσιά και ένας τρίτος γροθιά. Επίθεση δέχτηκε επίσης ένα άλογο".

Αυτή η μαχητική διαδήλωση συνέβη μέσα στην καρδιά της χώρας του Τζορτζ Μπους - στο Χιούστον του Τέξας.

Θα σας αναφέρω ένα άλλο παράδειγμα για το πώς το κίνημα γίνεται πιο αποτελεσματικό, όταν γίνεται πιο τοπικό, αυτή τη φορά συνδέοντας τον πόλεμο με τοπικά ζητήματα. Το παράδειγμά μου είναι από την Ιταλία, όπου η λαϊκή δυσαρέσκεια με τη συμμετοχή της χώρας στον πόλεμο, βρίσκεται στο υψηλότερο ιστορικά επίπεδο χάρη στη δολοφονία ενός κυβερνητικού πράκτορα του Νικόλα Καλιπάρι σε ένα σημείο ελέγχου, από αμερικάνους στρατιώτες, την ώρα που συνόδευε την πρώην όμηρο Τζουλιάνα Σγκρένα στο αεροδρόμιο της Βαγδάτης. Το αντιπολεμικό κίνημα στην Ιταλία δείχνει το δρόμο. "Φέρνει τον πόλεμο στην ίδια του τη χώρα", για να χρησιμοποιήσω μια φράση της εποχής του Βιετνάμ. Τον περασμένο μήνα, ένα κίνημα πολιτών κατάφερε επιτυχώς να εμποδίσει τις ιταλικές αρχές να δώσουν στην Ουάσιγκτον το αεροδρόμιο του Ρίμινι για να χρησιμοποιηθεί σαν βάση επιμελητείας στον πόλεμο του Ιράκ.

Στις 25 Απρίλη, μέρα της απελευθέρωσης της χώρας από το φασισμό, περίπου 200 άνθρωποι διαδήλωσαν στη βάση Ντάρμπι, κοντά στην Πίζα, απαιτώντας να κλείσει. Και πριν από δυο βδομάδες, βρισκόμουν στο Σάσαρι και στο Κάλιαρι της Σαρδηνίας, όπου έγιναν δύο μεγάλες ανοιχτές συγκεντρώσεις για το κλείσιμο της αμερικάνικης πυρηνικής βάσης στη Μανταλένα. Η Σαρδηνία είναι κρίσιμη περιοχή μιας και εκεί βρίσκεται το 60% του "χώρου" που έχει δοθεί στον αμερικάνικο στρατό στην Ιταλία. Ενα ατύχημα με ένα αμερικάνικο πυρηνικό υποβρύχιο πριν από δυο χρόνια υπογράμμισε πόσο ευάλωτη είναι η Σαρδηνία. Αυτό όμως πυροδότησε ένα ευρύτερο κίνημα ενάντια στην παραμονή των αμερικάνικων στρατιωτικών βάσεων στο νησί. Και τώρα, το ευρύτερο αντιπολεμικό κίνημα στην Ιταλία δυναμώνει αυτό το τοπικό κίνημα αλλά και αντίστροφα το μικρό συνεισφέρει στο μεγάλο. Αυτό είναι που εννοώ όταν αναφέρομαι στη στρατηγική να "φέρουμε τον πόλεμο στη χώρα μας", μια στρατηγική που

Το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ στο Μουμπάι της Ινδίας το 2004

εφαρμόζει ένα μεγάλο τμήμα του ιταλικού προοδευτικού κινήματος σαν το επόμενο στάδιο του αντιπολεμικού αγώνα. Η Ιταλία είναι η περίπτωση όπου μία από τις ακούσιες επιπτώσεις του πολέμου στο Ιράκ ήταν να αποκαλυφθεί στον κόσμο πόσο μεγάλη είναι η αμερικάνικη παρουσία στη χώρα τους, πόσο υπονομευμένη είναι η δική τους ανεξαρτησία.

Ετσι, το αντιπολεμικό κίνημα ζει και βασιλεύει. Αν το συγκρίναμε με έναν αγώνα μποξ, το κίνημα, θα έλεγα, συνειδητοποιεί ότι βρίσκεται στο δεύτερο γύρο ενός αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό, που θα κρατήσει δέκα γύρους, και πρέπει να υιοθετήσει μια στρατηγική μακράς πνοής.

Αυτό είναι το αντιπολεμικό κίνημα. Τι γίνεται με το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση; Βρίσκεται σε ύπνωση, έχει πεθάνει, όπως λένε κάποιοι από τους επικριτές μας; Ξανά, θα διαφωνούσα. Αυτή τη στιγμή, το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση επικεντρώνεται στον αγώνα ενάντια στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) - μια σύγκρουση που θα κλιμακωθεί στην 6η Σύνοδο Υπουργών του ΠΟΕ στο Χονγκ Κονγκ το Δεκέμβρη του 2005.

Εχουμε εμπλακεί σε μια πολύ αμφίρροπη μάχη με τις μεγάλες καπιταλιστικές δυνάμεις στο ζήτημα του εμπορίου. Στο Κανκούν, το Σεπτέμβρη του 2003, ο συνδυασμός των κινητοποιήσεων των κοινωνικών οργανώσεων μέσα και έξω από το Συνεδριακό Κέντρο, αλλά και η αντίσταση των αντιπροσώπων από τις αναπτυσσόμενες χώρες οδήγησε στην κατάρρευση της 6ης Συνόδου Υπουργών. Οι μεγάλες δυνάμεις του εμπορίου αντεπιτέθηκαν με ένα αιφνιδιαστικό χτύπημα τον περασμένο Ιούλη, όταν κατάφεραν μέσα από τη λεγόμενη "Συμφωνία Πλαισίου του Ιούλη" να ξαναξεκινήσουν τις διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ μετά την κατάρρευση του Κανκούν. Το έκαναν σε μια Σύνοδο του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ στη Γενεύη το καλοκαίρι του 2004, όπου υπήρχαν λίγοι υπουργοί Εμπορίου από αναπτυσσόμενες χώρες και ακόμη λιγότεροι διαδηλωτές.

Αρα, διαλύσαμε την 3η Σύνοδο Υπουργών του ΠΟΕ στο Σιάτλ το 1999. Αντεπιτέθηκαν στη Ντόχα του Κατάρ, στην 4η Σύνοδο Υπουργών το Νοέμβρη του 2001, ξεκινώντας το λεγόμενο Γύρο Ανάπτυξης της Ντόχα. Πήραμε το πάνω χέρι, διαλύοντας την 5η Σύνοδο Υπουργών. Μας αιφνιδίασαν στη Γενεύη το περασμένο καλοκαίρι. Τώρα η δική μας πλευρά κινητοποιείται με όλες τις δυνάμεις για να πιέσει κυβερνήσεις να αντισταθούν στις πιέσεις των μεγάλων καπιταλιστικών δυνάμεων και για να έρθουν χιλιάδες άνθρωποι στο Χονγκ Κονγκ το Δεκέμβρη ώστε να εκτροχιαστεί η 6η Σύνοδος. Είστε όλοι προσκαλεσμένοι σε μια κινητοποίηση που θα είναι τέσσερις μέρες αξέχαστης σύγκρουσης. Αργότερα θα το λέμε "Η μάχη του Χονγκ Κονγκ".

Το στοίχημα είναι πολύ υψηλό καθώς πλησιάζουμε στο Χονγκ Κονγκ. Ενα πιθανό αποτέλεσμα μπορεί να είναι ότι ο ΠΟΕ τελικά σταθεροποιεί τη θέση του σαν κινητήρας της φιλελευθεροποίησης του εμπορίου και σε άλλες βασικές διαστάσεις της οικονομικής δραστηριότητας όπως οι επενδύσεις. Ενα άλλο αποτέλεσμα, όμως, θα είναι να καταρρεύσει για τρίτη φορά και να ρεζιλευτεί μόνιμα ως φορέας της παγκόσμιας νεοφιλελεύθερης ατζέντας. Το Χονγκ Κονγκ μπορεί να γίνει το Στάλινγκραντ του ΠΟΕ, το σημείο καμπής, όπου ο αγώνας για να τον σταματήσουμε θα πάρει το πάνω χέρι και θα αποκτήσει μια ασταμάτητη ορμή. Οπως και στην αντιπολεμική δράση, το αποτέλεσμα, σε μεγάλο βαθμό, εξαρτάται από εμάς -από την αποφασιστικότητά μας, τη στρατηγική μας, την τακτική μας.

Παρόλα αυτά, ο αγώνας ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και τον ΠΟΕ είναι μόνο ένα από τα μέτωπα του αγώνα ενάντια στον παγκόσμιο καπιταλισμό. Υπάρχουν κι άλλες μεγάλες προκλήσεις.

Για παράδειγμα, δεν υπάρχει σημαντικό κίνημα που να βάζει στο στόχαστρο τις

μεγάλες πολυεθνικές. Ενώ υπάρχει πολύ υλικό και κριτική για τις δραστηριότητές τους, καταφέρνουν σχεδόν ανενόχλητες να κλείνουν επιχειρήσεις όταν ανεβαίνουν οι μισθοί και να τις μεταφέρουν εκεί που το εργατικό κόστος είναι χαμηλό, λόγω του αδύναμου συνδικαλισμού. Επιπλέον, σε μια στιγμή που η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει γίνει άμεση απειλή, το Πρωτόκολο του Κυότο παραμένει ένας αδύναμος έλεγχος στις περιβαλλλοντικά καταστροφικές λειτουργίες των Πολυεθνικών. Και φυσικά, για τις πολυεθνικές των ΗΠΑ, αυτοί οι αδύναμοι περιορισμοί του Πρωτόκολου του Κυότο δεν ισχύουν καθόλου. Ξεκάθαρα, υπάρχει επείγουσα ανάγκη για το αντικαπιταλιστικό κίνημα, το συνδικαλιστικό κίνημα και το οικολογικό κίνημα να αναπτύξουν μια ολοκληρωμένη στρατηγική για να μπλοκάρουν τις πολυεθνικές. Το να ελέγξουμε τους πιο προωθημένους θεσμούς του παγκόσμιου καπιταλισμού είναι ένα καθήκον που πρέπει να έρθει σε πέρας ακόμη κι αν η δομή του παγκόσμιου καπιταλισμού παραμείνει στη θέση της.

Το να διαλύσουμε αυτή τη δομή είναι η μεγαλύτερη πρόκληση. Ολο και περισσότερο, ο παγκόσμιος καπιταλισμός ή η παγκοσμιοποίηση των πολυεθνικών φαίνεται σαν το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Ομως τι θα τον αντικαταστάσει; Αυτή είναι μια απάντηση που δεν έχει δώσει ακόμη το κίνημά μας. Το παλιό συγκεντρωτικό σοσιαλιστικό σύστημα που αναδείχθηκε στις πρώην κομμουνιστικές χώρες και συνεχίζει σε ένα βαθμό να υπάρχει σε κομμουνιστικά καθεστώτα του Τρίτου Κόσμου δεν αποτελεί καθόλου εναλλακτική λύση. Κι όμως, οι βασικές ιδέες της ισότητας, της δημοκρατικής λήψης αποφάσεων σε οικονομικά ζητήματα, και το συλλογικό οικονομικό συμφέρον παραμένουν πολύ ελκυστικά στους ανθρώπους σε μια εποχή που οι πολυεθνικές, η αγορά και η κερδοσκοπία γίνονται όλο και λιγότερο νομιμοποιημένες. Πρέπει να προσφέρουμε εναλλακτική λύση. Η, για να το πούμε καλύτερα, πρέπει να προσφέρουμε εναλλακτικές λύσεις, γιατί ένα πράγμα που μάθαμε από το συγκεντρωτικό, γραφειοκρατικό σοσιαλισμό που προωθούσαν τα παλιά σταλινικά κόμματα, αλλά και από το νεοφιλελεύθερο μοντέλο που προωθεί το Διεθνές Νοσμισματικό Ταμείο και ο ΠΟΕ είναι να είμαστε καταρχήν καχύποπτοι απέναντι σε μοντέλα "ένα παπούτσι για όλα τα πόδια" που δεν σέβονται την ποικιλότητα του πραγματικού κόσμου.

Συμπερασματικά, το αντιπολεμικό κίνημα και το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση ζουν και βασιλεύουν. Εχουν καταφέρει δυνατό χτύπημα στη νομιμοποίηση και του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και του παγκόσμιου καπιταλισμού των πολυεθνικών. Ομως ο ιμπεριαλισμός δεν τα παρατάει χωρίς σκληρή μάχη, και μόνο αν φέρουμε τον πόλεμο στις χώρες μας, αν απονομιμοποιήσουμε τον πόλεμο συνδεόντάς τον με τοπικά ζητήματα και τοπικούς αγώνες θα καταφέρουμε να τσακίσουμε ακόμη περισσότερο το ηθικό της ιμπεριαλιστικής δύναμης. Και φυσικά, ο αγώνας ενάντια στον παγκόσμιο καπιταλισμό και για την αντικατάστασή του είναι ένα ζήτημα ακόμη ψηλότερης κλίμακας. Είναι μια μάχη στην οποία έχουμε εμπλακεί σε διάφορα μέτωπα, ιδιαίτερα στο ζήτημα του παγκόσμιου εμπορίου και του ΠΟΕ, αλλά υπάρχουν πολλές ακόμη μεγάλες προκλήσεις να αντιμετωπίσουμε, αν θέλουμε το κίνημά μας και οι ιδέες μας να γίνουν αποδεκτές από τον κόσμο σαν εφικτές εναλλακτικές λύσεις σε ένα αποτυχημένο σύστημα. Εχω την αυτοπεποίθηση ότι το κίνημά μας θα ανταποκριθεί σ' αυτή την πρόκληση.

Βιτόριο Ανιολέτο

Στη Γένοβα ξεκίνησε η δίκη μετά από τέσσερα χρόνια για τα γεγονότα εκείνης της περιόδου. Χτες ήταν μία πολύ άσχημη ημέρα. Γιατί στην αρχή της δίκης ο Δήμαρχος της Γένοβα αρνήθηκε να παρουσιαστεί ως πολιτική αγωγή όπως όφειλε, εναντίον της αστυνομίας. Ο Δήμαρχος είπε ότι ο Δήμος δεν είχε ζημιές. Του κατέστρεψαν μόνο δύο υπολογιστές αλλά η ασφάλεια τους πλήρωσε. Και γι' αυτό το λόγο ο Δήμος της Γένοβα δεν θα πάρει μέρος στη δίκη. Το πιο εκπληκτικό είναι ότι ο Δήμαρχος της Γένοβα δεν είναι δεξιός. Ανήκει στο κόμμα του Ντ' Αλέμα.

Παρόλα αυτά είναι σημαντικό να σκεφτούμε τη διαδρομή που έκανε τα τελευταία χρόνια το κίνημα στην Ιταλία. Δεν μπορούμε να μην σκεφτούμε ότι μετά τη νίκη του Μπερλουσκόνι το 2001 η αντιπολίτευση στην Ιταλία σχεδόν δεν υπήρχε. Αν σήμερα υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα να κερδίσουμε τον Μπερλουσκόνι στις εκλογές που θα γίνουν μετά από ένα χρόνο, αυτό οφείλεται στο κίνημα. Θα είναι μία πολύ δύσκολη μάχη αλλά υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να κερδίσουμε.

Το κίνημα έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει μία ηγεμονική παρουσία σε ευρύτατους τομείς της Ιταλικής κοινωνίας. Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε ότι η παλιά κεντροαριστερή κυβέρνηση υποστήριξε τον πόλεμο στο Αφγανιστάν. Η αλλαγή των θέσεων για τον πόλεμο του ιταλικού κεντροαριστερού χώρου οφείλεται στην πίεση του κινήματος. Και σήμερα όλη η αντιπολίτευση στην Ιταλία ψήφισε υπέρ της απόσυρσης των ιταλικών στρατευμάτων από το Ιράκ. Και φάνηκε ότι αυτό το οποίο λέγαμε ήταν η μόνη αλήθεια.

Είχαμε πει ότι ήταν ένας πόλεμος για το πετρέλαιο. Μία εβδομάδα πριν δημοσιεύτηκε ένα κείμενο των Ιταλικών μυστικών υπηρεσιών, με ημερομηνία έξι μήνες πριν από το ξεκίνημα του πολέμου στο Ιράκ, όπου ήταν γραμμένο ότι ο έλεγχος του πετρελαίου στην Νασιρίγια ήταν πολύ σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη της Ιταλίας. Και δεν είναι τυχαίο ότι η ζώνη του Ιράκ που ελέγχεται από τις Ιταλικές δυνάμεις είναι ακριβώς η ζώνη της Νασιρίγια. Είναι η ίδια περιοχή όπου η δημόσια επιχείρηση πετρελαίου της Ιταλίας έλεγχε το πετρέλαιο του Ιράκ και είχε συμβόλαιο με τον Χουσεΐν την ίδια στιγμή που το εμπάργκο καταδίκαζε 500.000 παιδιά στο Ιράκ.

Υπάρχει όμως και ένα άλλο σημείο στο οποίο το κίνημα κατάφερε να αλλάξει τη θέση της αντιπολίτευσης. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ήταν η κεντροαριστερή κυβέρνηση στην Ιταλία η οποία ίδρυσε τα κέντρα πρώτης "υποδοχής" των μεταναστών. Μιλάμε για στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών, που το μόνο έγκλημά τους είναι ότι είναι λαθρομετανάστες. Οργανώσαμε μία μεγάλη καμπάνια και αυτή στιγμή στο πρόγραμμα της αντιπολίτευσης στην Ιταλία είναι ότι θα αλλάξει αυτός ο νόμος. Και στην Ιταλία αυτά τα ζητήματα είναι πλέον στη συνείδηση της πλειοψηφίας του κόσμου της Αριστεράς αλλά όχι στην πλειοψηφία των ηγετών των συντηρητικών κομμάτων της αριστεράς. Για παράδειγμα ο Ντ' Αλέμα δήλωσε ότι όταν θα είναι πιθανόν ο μελλοντικός υπουργός Εξωτερικών, δεν θα εξαιρέσει τη χρήση ένοπλης επέμβασης από την Ιταλική εξωτερική πολιτική.

Αυτό σημαίνει πολιτικά κάτι πολύ συγκεκριμένο. Η ηγεμονία κουλτούρας που χτίζει το κίνημα πάνω στον κόσμο της αριστεράς, δεν μας εξασφαλίζει σε σχέση με αυτό που πρόκειται να κάνει μία κεντροαριστερή κυβέρνηση στην Ιταλία. Γι' αυτό είναι πολύ βασικό να υπερασπιστούμε την αυτονομία του κινήματος. Είμαστε

1ο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Φόρουμ Φλωρεντία - Νοέμβριος 2002. Ενα εκατομμύριο διαδηλώνουν ενάντια στον πόλεμο του Μπους

υποχρεωμένοι να σχηματίσουμε μία μεγάλη συμμαχία από όλες τις δυνάμεις της αντιπολίτευσης για να κερδίσουμε τον Μπερλουσκόνι. Γιατί δημιουργεί μια πραγματικά τραγική κατάσταση για τα λαϊκά στρώματα στην Ιταλία. Ομως ξέρουμε πολύ καλά ότι αυτή η συμμαχία είναι συμμαχία ανάμεσα σε ένα κομμάτι της αντιπολίτευσης που είναι εναντίον του νεοφιλελευθερισμού αλλά και ένα κομμάτι της αντιπολίτευσης που είναι υπέρ. Γι' αυτό πρέπει να συνεχίσουμε να παλεύουμε και να είμαστε σε θέση να το κάνουμε αυτό και στο ενδεχόμενο να υπάρξει μία κυβέρνηση της Αριστεράς.

Το κίνημα σε παγκόσμιο επίπεδο βρίσκεται σε ένα σημείο καμπής. Δεν αρκεί πια μόνο να δημιουργούμε κίνημα. Σε αυτό το σημείο που έχουμε φτάσει πρέπει να καταφέρουμε να κερδίσουμε κάτι πολύ συγκεκριμένο. Δεν μπορούμε να περιοριστούμε στην καταγγελία. Πρέπει να καταφέρουμε να δημιουργήσουμε κάτι χειροπιαστό. Για παράδειγμα πρέπει να βάλουμε πολύ συγκεκριμένους στόχους για τη συνάντηση του ΠΟΕ. Το Δεκέμβριο στο Χονγκ Κονγκ θα συζητήσουν στον ΠΟΕ τις συμφωνίες για το παγκόσμιο εμπόριο των υπηρεσιών. Η ΕΕ έχει δηλώσει ότι είναι διατεθειμένη να ιδιωτικοποιήσει τις υπηρεσίες υγείας και ζήτησε επίσης από 63 χώρες να ιδιωτικοποιήσουν τα εθνικά συστήματα υγείας τους. Αυτό τουλάχιστον για την Ιταλία σημαίνει την πλήρη ανατροπή του Ιταλικού Συντάγματος. Γιατί για εμάς η υγεία και η εκπαίδευση είναι δικαιώματα, δεν είναι εμπορεύματα. Αρα πρέπει να καταφέρουμε να σταματήσουμε αυτές τις συμφωνίες, που ονομάζονται GATS.

Αλλά υπάρχει κάτι ακόμα πιο σημαντικό. Πρέπει να εμποδίσουμε την ιδιωτικοποίηση του νερού. Στο Χονγκ Κονγκ θα μιλήσουνε και γι' αυτό. Το νερό είναι αναγκαίο για να ζήσει κανείς. Εδώ, όμως, θα ήθελα να σας προτείνω μία θεωρητική υπέρβαση. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός για το νερό του οποίου πρόεδρος είναι ο Πετρέλα, έστειλε ένα γράμμα στην καναδική κυβέρνηση ότι δεν πρέπει να ιδιωτικοποιήσει την παροχή νερού, γιατί το νερό είναι ένα αγαθό στη διάθεση όλης της ανθρωπότητας. Η καναδική κυβέρνηση απάντησε ότι εμείς δεν ιδιωτικοποιούμε. Το νερό παραμένει δημόσιο αγαθό, αλλά το νερό του Καναδά όχι το νερό όλης της ανθρωπότητας. Γιατί σήμερα για να ζήσει κανείς είναι αναγκαίο και το πετρέλαιο και εφόσον οι χώρες που έχουν πετρέλαιο δεν το παρέχουν στη διάθεση όλης της ανθρωπότητας, εμείς δεν θα παραδώσουμε στη διάθεση όλης της ανθρωπότητας το νερό το οποίο έχουμε. Εγώ πιστεύω ότι πρέπει να σκεφτούμε πάνω σε αυτή την απάντηση. Σημαίνει ότι στα βασικά αγαθά για τη ζωή, δεν αρκεί να πούμε όχι στην ιδιωτικοποίηση και ναι στον κοινωνικό έλεγχο. Πρέπει να πούμε ότι αυτά είναι αγαθά παγκόσμια. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ξεπεράσουμε κάθε μορφή εθνικισμού και να σκεφτούμε με βάση την κοινή μοίρα της ανθρωπότητας.

Ενα άλλο παράδειγμα σε έναν διαφορετικό τομέα είναι το ότι αυτή τη στιγμή η ΕΕ θέλει να βάλει δασμούς στην κλωστοϋφαντουργική παραγωγή της Κίνας. Γιατί αυτά τα προϊόντα έρχονται στην Ευρώπη και δημιουργούν πρόβλημα στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες. Προσέξτε όμως τι ακριβώς κάνει η Ευρώπη. Υπάρχουν συμφωνίες που κανείς δεν γνωρίζει, που ονομάζονται EPA (Economic Partnership Agreement) ανάμεσα στην ΕΕ και σε 76 από τις πιο φτωχές χώρες του κόσμου της Αφρικής, του Ειρηνικού και της Καραϊβικής. Ουσιαστικά απαγορεύσανε σε αυτές τις χώρες να βάλουν οποιοδήποτε δασμό στα ευρωπαϊκά προϊόντα και βάζουν τις βιομηχανίες τους σε ανταγωνισμό με τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες. Με το εξής αποτέλεσμα: Πουλήσαμε στο Καμερούν 22.150 τόνους κατεψυγμένου κοτόπουλου γιατί το δικό μας κοτόπουλο κοστίζει λιγότερο, επειδή η ΕΕ δίνει επιδοτήσεις. Ετσι με αυτό τον τρόπο αυτή η χώρα αναγκάστηκε να κλείσει όλα τα εκτροφεία, ο κόσμος έφυγε από τα χωριά και ζει στην περιφέρεια της πόλης μέσα στην εξαθλίωση. Το ίδιο πράγμα κάνει η Ευρώπη και σε πάρα πολλά προϊόντα.

Αυτό που δεν θέλουμε από την Κίνα το κάνουμε στις πιο φτωχές χώρες του κόσμου.

Για να το πούμε με μία ατάκα: "Μην κάνεις στους άλλους αυτό που δεν θα ήθελες να κάνουν σε σένα". Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι να υπερασπιστούμε την Ευρώπη από την Κίνα. Το ζήτημα είναι ότι αυτός ο φιλελευθερισμός δεν μπορεί να αλλάξει. Πρέπει να αλλάξουν όλοι οι κανόνες του παγκόσμιου εμπορίου. Και η ΕΕ και εμείς έχουμε πολύ μεγάλες ευθύνες. Και αυτό πρέπει να το αντιμετωπίσουμε σταματώντας τη συνάντηση στο Χονγκ Κονγκ.

Θέλω να σας θέσω δύο θεωρητικές σκέψεις επί αυτού του ζητήματος. Μπορούν τα κόμματα να το καταφέρουν αυτό; Πιστεύω είναι πολύ δύσκολο γιατί πρέπει να σκεφτούνε με όρους διεθνείς ενώ κάθε κόμμα ενδιαφέρεται για τις ψήφους σε επίπεδο εθνικό. Οταν στην ευρωπαϊκή πολιτική επιδιώκουμε να αλλάξουμε την ποιότητα και την ποσότητα της κατανάλωσης, όλα τα κόμματα έχουν πρόβλημα να το ζητήσουν αυτό από τον κόσμο από τον οποίο πρέπει μετά να ζητήσουν ψήφο. Ορισμένα κόμματα το δοκιμάζουν αλλά το αποτέλεσμα είναι πάρα πολύ παρακινδυνευμένο. Και αυτό είναι πρόβλημα για τα συνδικάτα τα οποία κινδυνεύουν να θέσουν σε αντίθεση την υπεράσπιση των θέσεων εργασίας σε μία χώρα σε σχέση με τις θέσεις εργασίας σε μία άλλη χώρα.

Πρέπει να μάθουμε να σκεφτόμαστε με παγκόσμιους όρους. Και αυτή είναι η μεγαλύτερη δύναμη αυτού του κινήματος, που είναι ικανό να ενοποιήσει τον αγώνα των κινέζων εργαζόμενων για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους και την αύξηση των αποδοχών τους, μαζί με την υπεράσπιση των θέσεων εργασίας των εργαζομένων στην Ευρώπη. Ο μόνος τρόπος για να γίνει κάτι τέτοιο και νομίζω πως δεν είναι παλιές κουβέντες αυτές, είναι να εξαπλώσουμε ξανά σε διεθνές επίπεδο την ταξική πάλη. Ο κίνδυνος σύγκρουσης ανάμεσα στους φτωχούς της Δύσης και στις μάζες των φτωχών του Τρίτου Κόσμου είναι πραγματικά πολύ σημαντικός αν δεν καταφέρουμε να δημιουργήσουμε αυτή τη συμμαχία εναντίον της αυτοκρατορίας των πολυεθνικών.

Και εδώ προβάλει το δεύτερο και τελευταίο θεωρητικό πρόβλημα. Τι συμβαίνει σήμερα με τη δημοκρατία, όταν μεγάλο μέρος της τύχης μας αποφασίζεται από την "αγία τριάδα του κακού", την Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Και όταν σε κάθε περίπτωση εμείς της Δύσης παίρνουμε αποφάσεις οι οποίες χτυπάνε τους εργαζόμενους στον Τρίτο Κόσμο. Η θεσμική δημοκρατία αυτή τη στιγμή κινδυνεύει να είναι μόνο μία εικόνα. Ετσι λοιπόν το κίνημα σε παγκόσμιο επίπεδο δεν είναι μόνο ένα υποκείμενο της σύγκρουσης, αλλά η ύπαρξή του είναι η μόνη εγγύηση για τη δημιουργία της δημοκρατίας. Αυτό σημαίνει ότι έχει πολύ μεγάλες ευθύνες. Γι' αυτό λοιπόν τα Παγκόσμια και Ευρωπαϊκά Φόρουμ δεν πρέπει να είναι μόνο ένα μέρος που ανταλλάσσουμε απόψεις. Αλλά πρέπει να είναι στιγμές οργάνωσης της διεθνούς πάλης. Γιατί έχουμε συνείδηση ότι η μοίρα της ανθρωπότητας είναι μόνο μία.

Και σε όλους αυτούς που δεν είναι σύμφωνοι με εμάς, σε έναν απλό πολίτη που περνά αυτή τη στιγμή έξω από το δρόμο και λέει δεν με ενδιαφέρει τίποτα εγώ κοιτάω μόνο τον εαυτό μου, πρέπει να πούμε ένα πολύ απλό πράγμα. Δεν έχει σημασία αν είμαστε σύμφωνοι με αυτό που σκέφτεσαι. Αλλά δεν είναι δυνατόν μία μειοψηφία ανθρώπων να κλειστεί σε έναν μαγικό πύργο και να υπερασπιστεί τα προνόμιά της. Δεν είναι μόνο ότι δεν είμαστε σύμφωνοι με αυτή την προοπτική. Εγώ υποστηρίζω ότι επιστημονικά αυτό είναι αδύνατον. Γιατί με δισεκατομμύρια ανθρώπους καταδικασμένους σε θάνατο γιατί τους καταστρέφουμε τη γεωργία, γιατί τους απαγορεύουμε λόγω κόστους να έχουν φάρμακα, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εκατομμύρια άνθρωποι ή με το καλό ή με το κακό, θα συνεχίσουν να μεταναστεύουν γιατί αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος επιβίωσης που έχουν. Και γιατί δεν είναι δυνατόν η πλειοψηφία της ανθρωπότητας να μπορεί να κάτσει και να βλέπει εμάς που συνεχίζουμε να φτιάχνουμε δολοφονικά όπλα χωρίς να σκεφτεί κάποια στιγμή ότι αργά ή γρήγορα θα τα χρησιμοποιήσει εναντίον των λίγων που έχουν τα πάντα. Με αυτό θέλω να πω ότι ο στόχος του κινήματός μας είναι να επιτρέψει στην ανθρωπότητα να έχει ένα μέλλον. Και δεν είναι ένα αντικείμενο που ενδιαφέρει μόνο εμάς αλλά όλο τον κόσμο.

Διαδήλωση στο Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ 2005 στο Πόρτο Αλέγκρε, Γενάρης 2005

Μαρξισμός και Θρησκεία

Οπλο των εκμεταλλευτών αλλά και καταφύγιο των εκμεταλλευόμενων, η θρησκεία έχει όλες τις αντιφάσεις που είπε ο Μαρξ, γράφει ο **Λέανδρος Μπόλαρης**

Ενα από τα γεγονότα που χαρακτήρισαν τον ένα χρόνο της «νέας διακυβέρνησης» της ΝΔ, είναι η κρίση της Εκκλησίας. Αυτό που στην αρχή φάνηκε σαν ένα «ροζ σκάνδαλο» μερικών δεσποτάδων, γρήγορα εξελίχθηκε σε κάτι πολύ πιο ουσιαστικό. Στο φως ήρθε η μπόχα της διαπλοκής ανάμεσα στην Εκκλησία, τη «Δικαιοσύνη», την Αστυνομία, τις μυστικές υπηρεσίες, την καρδιά του κράτους δηλαδή. Κάτι που ξεκίνησε ως αποκάλυψη της απατεωνιάς ενός Γιοσάκη και των κολλητών του, κατέληξε να αποκτάει διεθνείς διαστάσεις με τις αποκαλύψεις για τον Βαβύλη, τον Ειρηναίο και τον Χριστόδουλο που σφιχταγκαλιασμένοι με το υπουργείο Εξωτερικών και τη μυστική διπλωματία των ελληνικών κυβερνήσεων στη Μέση Ανατολή, έπαιζαν το δικό τους ρόλο στις συμμαχίες με το σιωνιστικό κράτος του Ισραήλ εις βάρος των Παλαιστινίων.

Οσο και να παριστάνει ο Χριστόδουλος, με τη βοήθεια του Καραμανλή, ότι όλα αυτά δε τους αγγίζουν, η αλήθεια είναι ότι μπροστά μας ξετυλίχθηκε και συνεχίζει να ξετυλίγεται το ξέσπασμα της κρίσης ενός από τους βασικούς θεσμούς του αστικού κράτους. Γιατί αυτός είναι ο ρόλος της ελλαδικής Εκκλησίας από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα.

Η Εκκλησία ήταν και παραμένει ένας μηχανισμός του κράτους, όπως τα δικαστήρια, ο στρατός, η αστυνομία. Ο ρόλος της είναι να υπερασπίζει την εξουσία των καπιταλιστών, να καθαγιάζει την κοινωνική ανισότητα, να κηρύσσει την υποταγή μέσω της «σεμνότητας και ταπεινότητας» στην κυρίαρχη τάξη, να προπαγανδίζει κάθε είδους αντιδραστική ιδέα -τον εθνικισμό, τις ιδέες της καταπίεσης των γυναικών, των ομοφυλόφιλων. Ο Χριστόδουλος είναι προϊόν και χαρακτηριστικός εκπρόσωπος αυτού του μηχανισμού, όχι κάποιος που βγάζει την Εκκλησία από τον «πραγματικό της ρόλο» αναμειγνυόμενος σε πολιτικά θέματα.

Πορεία

Ο πρώτος «Αρχιεπίσκοπος» της ελληνικής Εκκλησίας ήταν ο ...βαυαρός βασιλιάς Οθωνας. Κηρύσσοντας το «Αυτοκέφαλο» της Εκκλησίας, η άρχουσα τάξη την αποδέσμευσε από το Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης -ένας θεσμός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας- και την έβαλε να λειτουργεί για τα δικά της συμφέροντα και επιδιώξεις. Οι καπιταλιστές χρειάζονταν την Εκκλησία για δυο σκοπούς.

Ηταν ένας βραχίονας του κράτους τους, που έπαιξε ρόλο στις εξορμήσεις τους στην περιοχή: το ποιος θα ελέγχει τα «ποίμνια» των χριστιανών, για παράδειγμα, στα Βαλκάνια των αρχών του 20ου αιώνα ήταν ζήτημα λυσσαλέων συγκρούσεων ανάμεσα στις άρχουσες τάξεις και τα κράτη της περιοχής, λίγο πριν κανονίσουν τις διαφορές τους στα πεδία των μαχών. Και φυσικά η Εκκλησία έχει ευλογήσει όλες τις πολεμικές εξορμήσεις του ελληνικού καπιταλισμού, από την εκστρατεία της Μικράς Ασίας μέχρι πιο πρόσφατα.

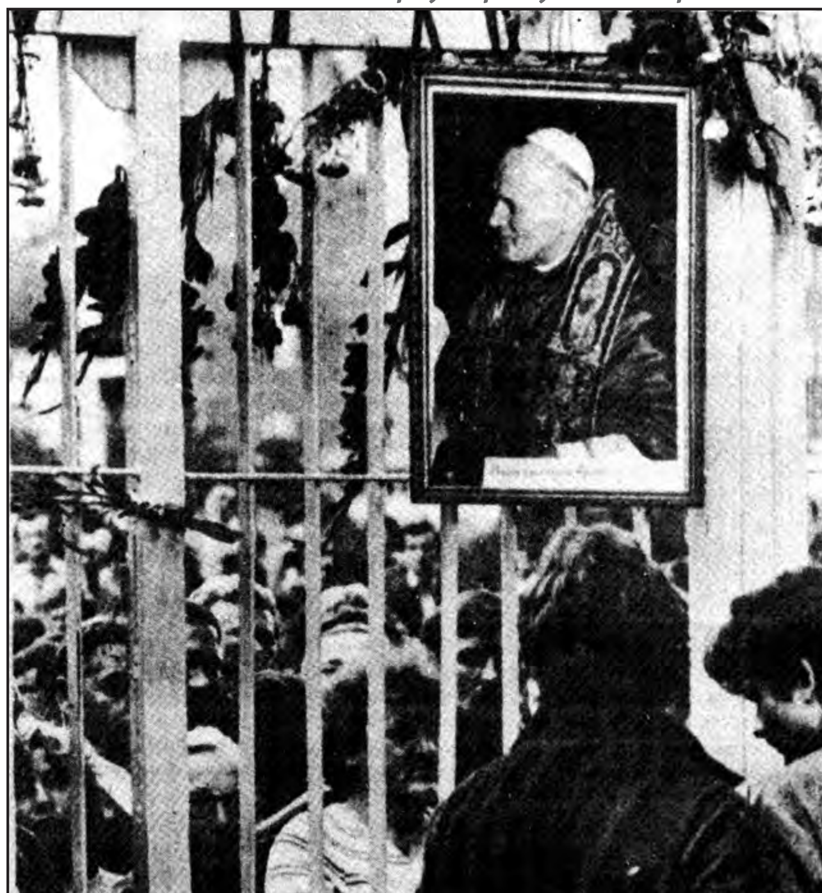
Ο άλλος ρόλος που διέπρεψε η Εκκλησία είναι η πάλη κατά του «εσωτερικού εχθρού», του εργατικού κινήματος και της Αριστεράς. Τα «ελληνοχριστιανικά ιδεώδη» και τα κηρύγματα μίσους των δεσποτάδων συμπλήρωναν τα αμερικάνικα όπλα που έπνιξαν στο αίμα το κίνημα της Αντίστασης στη δεκαετία του '40. Τα κατηχητικά, οι «παραθρησκευτικές» οργανώσεις, όπως η «Ζωή» ή ο «Σωτήρ», από τις οποίες ξεπήδησαν οι σημερινοί «άγιοι πατέρες» πρωταγωνιστές των σκανδάλων, ήταν αναπόσπαστο κομμάτι του καταπιεστικού «κράτους της δεξιάς» στις δεκαετίες του '50 και του '60. Η χούντα ήταν το αποκρουστικό αποκορύφωμα αυτής της λειτουργίας. Το «Ελλάς Ελλήνων Χριστιανών» έγινε η επίσημη «ιδεολογία» της -που έγινε τόσο μισητή στους εργαζόμενους και τη νεολαία της εποχής.

Στα χρόνια της δεκαετίας του '70 και του '80 η επιρροή της Εκκλησίας μειώθηκε δραστικά. Στα μέσα της δεκαετίας του '50, για παράδειγμα, η παραθρησκευτική οργάνωση «Ζωή» μπορούσε να επιδεικνύει τα 1.700 κατηχητικά της με 140.000 (!) μαθητές. Τέτοιες εικόνες ήταν πια «περασμένα μεγαλεία» το '70 και στις αρχές του '80. Στα μάτια των εφήβων οι κυρίες με το κότσο που μοίραζαν το «Προς την Νίκην» (το «νεανικό» περιοδικό του «Σωτήρα») στα σχολεία έμοιαζαν κάτοικοι ενός άλλου πλανήτη. Οι εκκλησίες άδειαζαν από πιστούς -ιδιαίτερα από νεολαία, τα κηρύγματά της έμοιαζαν γελοία και προκλητικά ταυτόχρονα. Η Εκκλησία μπορούσε τις προηγούμενες δεκαετίες να αφορίζει συγγραφείς και να καταδικάζει «εις το πυρ το εξώτερον» τα βιβλία τους, κάτι τέτοιο πια ήταν αδύνατο στις συνθήκες εκείνης της περιόδου.

Η Μεταπολίτευση, τα χρόνια που

ακολούθησαν τη κατάρρευση της χούντας σημαδεύτηκαν από ένα μεγάλο κύμα αγώνων της εργατικής τάξης και της νεολαίας. Με την εξέγερση του Πολυτεχνείου και τους αγώνες της μεταπολίτευσης το επαναστατικό κύμα του «Μάη του '68» που είχε σαρώσει όλες τις γωνιές του κόσμου έφτασε και στην Ελλάδα.

Οι ιδέες άλλαζαν με μεγάλη ταχύτητα. Με τους αγώνες εκείνων των χρόνων, οι εργάτες και η νεολαία έχτισαν συνδικάτα και άλλες μαζικές οργανώσεις, κατέκτησαν πολιτικές ελευθερίες που για δεκαετίες έμοιαζαν αδιανόητες. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι, εργάτες, φοιτητές, μαθητές, μέσα από τους αγώνες τους έκαναν μια ριζική στροφή στις ιδέες, στο τρόπο που σκέφτονταν, ριζοσπαστικοποιήθηκαν. Τα κόμματα που είχαν στο πρόγραμμά τους την αλλαγή της κοινωνίας, το σοσιαλισμό, απέκτησαν δεκάδες και εκατοντάδες χιλιάδες μέλη. Για όλο αυτό τον κόσμο η ελπίδα για μια καλύτερη ζωή ήταν ρεαλιστική, το αποτέλεσμα των αγώνων του. Η θρησκεία δεν είχε να πει τίποτα ή σχεδόν τίποτα, ιδιαίτερα όταν εκπροσωπούνταν από μια εκκλησιαστική ιεραρχία τόσο χρεοκοπημένη από τη σχέση της με τη χούντα.

Η φωτογραφία του Πάπα στα κατηλειμένα ναυπηγεία του Γκντανσκ το 1980

Αναβίωση;

Και όμως, τη δεκαετία του 1990 το κλίμα φάνηκε να αντιστρέφεται. Η μια δημοσκόπηση μετά την άλλη έδειχνε ότι ένας από τους «θεσμούς» που απολάμβανε της πιο μεγάλης εμπιστοσύνης, μετά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ήταν η Εκκλησία. Ο Χριστόδουλος καλούσε τη νεολαία «να έρθετε όπως είστε με το σκουλαρίκι σας» - και αντιμετωπιζόταν ως ένας ακόμα «εκσυγχρονιστής» ιεράρχης, ένα φρέσκο πρόσωπο κατάλληλο για να ξαναβάλει την Εκκλησία στο παιχνίδι, να τη κάνει αγαπητή εκεί που πριν δεν ήταν.

Αυτή ήταν η μια αντιμετώπιση, ακόμα και από πολλούς που σήμερα τον κατηγορούν. Η άλλη, ακόμα και από τμήματα της αριστεράς, ήταν να δει στην αναβίωση της Εκκλησίας και του λεγόμενου θρησκευτικού αισθήματος, την απόδειξη ότι ο απλός κόσμος τελικά είναι βαθιά συντηρητικός, προσκολλημένος στις δεισιδαιμονίες και τις αντιδραστικές ιδέες των Χριστόδουλων, άξιος της μοίρας του δηλαδή. Ομως, μια τέτοια αντιμετώπιση είναι μονόπλευρη και παραπλανητική.

Οι υπεύθυνοι γι' αυτή την στροφή -που ποτέ δεν πήρε έτσι κι αλλιώς τα χαρακτηριστικά ενός ασυγκράτητου σκοταδιστικού ρεύματος- είναι αυτοί που πρόδωσαν τις ελπίδες των απλών ανθρώπων για κοινωνική αλλαγή, για μια καλύτερη ζωή.

Οταν το ΠΑΣΟΚ του Σημίτη εξυμνούσε το Χρηματιστήριο και την ανάγκη πλήρους υποταγής στις δυνάμεις της αγοράς γιατί έτσι επιβάλλει η παγκοσμιοποίηση, την ίδια στιγμή που οι εργατογειτονιές υπέφεραν από την ανεργία, την ανασφάλεια για το μέλλον και τη φτώχεια, άνοιγε τις πόρτες σε κάθε λογής δημαγωγίες της δεξιάς, ανάμεσα σ' αυτές και της Εκκλησίας. Τμήματα του κόσμου που σιχαινόταν πια τις υποκρισίες των Σημίτηδων και έβλεπε την Αριστερά απόμακρη από τις αγωνίες του, άνοιγε τα αυτιά του στο κάλεσμα της Εκκλησίας που αυτοπροβαλλόταν ως ένας θεσμός έξω από όλα αυτά, που νοιάζεται τους φτωχούς, που ανοίγεται στη νεολαία.

Εξήγηση

Για να κατανοήσουμε πως είναι δυνατόν εκμεταλλευόμενοι, να αναζητούν αποκούμπι στη θρησκεία και τους εκπροσώπους της, θα πρέπει να αναζητήσουμε τα εργαλεία στο Μαρξισμό.

Η φράση του Μαρξ για τη θρησκεία ως «το όπιο του λαού» είναι πασίγνωστη. Ομως, ο Μαρξ σε αυτό το κείμενό του προσπαθεί να εξηγήσει γιατί η θρησκεία, παρά τις προόδους της επιστήμης και τα τεράστια βήματα της ανθρώπινης γνώσης, συνεχίζει να συγκινεί εκατομμύρια απλούς ανθρώπους. Λέει συγκεκριμένα ότι η θρησκευτική πίστη «είναι την ίδια στιγμή η έκφραση της πραγματικής μιζέριας και μια διαμαρτυρία γι' αυτή τη μιζέρια. Η θρησκεία είναι ο αναστεναγμός του καταπιεσμένου πλάσματος, η καρδιά ενός άκαρδου κόσμου και η ψυχή μέσα σε άψυχες συνθήκες. Είναι το όπιο του λαού».

Αυτό που λέει ο Μαρξ είναι ότι η θρησκεία δεν είναι μόνο ένα όπλο των εκμεταλλευτών αλλά ταυτόχρονα είναι και καταφύγιο των εκμεταλλευόμενων από τη καθημερινή βαρβαρότητα ενός κόσμου που τους βυθίζει στο αιώνιο κυνήγι της επιβίωσης ενώ την ίδια στιγμή «ανεξήγητες» δυνάμεις απειλούν να καταστρέψουν ότι είχαν καταφέρει να χτίσουν στη ζωή τους. Οι

θρησκευτικές ιεραρχίες προσπαθούν να προσαρμόσουν τις δοξασίες και τα κηρύγματά τους ώστε να ανταποκρίνονται σ' αυτό το ρόλο. Και να υπηρετούν του πλούσιους και να συγκινούν τους φτωχούς.

Αναγκαστικά, για να ανταποκριθούν σε αυτό το ρόλο, τα κηρύγματά τους είναι διφορούμενα. Τα Ευαγγέλια λένε «τα του Καίσαρος τω Καίσαρι» -δηλαδή υπακοή στους ισχυρούς- και σε άλλα σημεία αναφέρουν πως ο Ιησούς έδιωξε τους εμπόρους από το Ναό. Το Κοράνι καθαγιάζει την εξουσία των κυβερνώντων αλλά «επιβάλει» στους πλούσιους να δίνουν ένα ποσοστό (το «ζακάτ») στους φτωχούς.

Και γι' αυτό πολλές φορές στην ιστορία, κοινωνικά κινήματα χρησιμοποίησαν τη σημαία της θρησκείας. Αυτό ισχύει για τον «Πόλεμο των Χωρικών» στη Γερμανία του 16ου αιώνα, με μια από τις πρώτες αστικές επαναστάσεις, στην Αγγλία στα μέσα του 17ου αιώνα και πολλά παραδείγματα που φτάνουν στη σύγχρονη εποχή.

Οι εργάτες στην Πολωνία το 1980 καταλάμβαναν τα εργοστάσιά τους αλλά πολλές φορές κρεμούσαν τα πορτρέτα του Πάπα στις πύλες. Οταν το καθεστώς που τους καταπίεζε αυτοαποκαλούνταν μαρξιστικό και σοσιαλιστικό -ενώ ήταν κατ' εικόνα και ομοίωση της Δύσης- ήταν φυσικό να αναζητούν αλλού ελπίδα και στήριξη - όσο και να διαψεύστηκαν.

Την ίδια διαδικασία βλέπουμε να ξετυλίγεται στη Μέση Ανατολή. Η Αριστερά πρόδωσε τις ελπίδες των εργατών και των φτωχών αγροτών, από τη στιγμή που ταυτίστηκε με καθεστώτα που ξεκίνησαν με υποσχέσεις για αποτίναξη του ιμπεριαλιστικού ζυγού και κατέληξαν να συμβιβάζονται με τον ιμπεριαλισμό και να στρέφονται ενάντια στους εργαζόμενους. Μέσα στο κενό που δημιούργησε η κρίση της Αριστεράς και των εθνικιστικών καθεστώτων, προέβαλαν τα ισλαμικά κινήματα για να υποσχεθούν σύγκρουση με τον ιμπεριαλισμό και τα διεφθαρμένα καταπιεστικά καθεστώτα.

Αντιμετώπιση

Για τους μαρξιστές η πάλη ενάντια στους Χριστόδουλους και τα αντιδραστικά κηρύγματά τους δεν μπορεί να εξαντλείται σε αφηρημένα αντιθρησκευτικά μαθήματα «αφ' υψηλού» προς τις «καθυστερημένες μάζες». Οι εργάτες αλλάζουν τις ιδέες τους καθώς παλεύουν για ν' αλλάξουν τον κόσμο γύρω τους, να ανατρέψουν την παλιά κοινωνία και να φτιάξουν μια καινούργια χωρίς εκμετάλλευση και καταπίεση.

Ο Λένιν έγραφε το 1900 ότι *«μόνο η ταξική πάλη των εργαζόμενων μαζών μπορεί, έλκοντας τα πλατύτερα στρώματα του προλεταριάτου σε μια συνειδητή και επαναστατική κοινωνική πρακτική [έμφαση του Λένιν], να απελευθερώσει πραγματικά τις καταπιεζόμενες μάζες από τον ζυγό της θρησκείας».* Και σε ένα άλλο άρθρο του το 1905 εξηγούσε γιατί στο επαναστατικό κόμμα έχουν θέση ακόμα και εργάτες που πιστεύουν: *«καμιά ποσότητα φυλλαδίων δε μπορεί να διαφωτίσει περισσότερο την εργατική τάξη, αν δε διαφωτιστεί η ίδια από το δικό της αγώνα ενάντια στις σκοτεινές δυνάμεις του καπιταλισμού. Η ενότητα σ' αυτόν τον πραγματικά επαναστατικό αγώνα των καταπιεσμένων τάξεων για τη δημιουργία ενός Παραδείσου στη Γη, είναι πιο σημαντική για μας από την ενότητα στις απόψεις των εργατών πάνω στο ζήτημα του επουράνιου Παραδείσου».*

Αυτό δε σημαίνει ότι σήμερα αγνοούμε τις προκλήσεις του Χριστόδουλου ή την κρίση της Εκκλησίας με τη δικαιολογία ότι όλα αυτά είναι αποπροσανατολισμός από τα πραγματικά προβλήματα. Μπαίνουμε σ' αυτές τις μάχες -ανοίγοντας τα πραγματικά ζητήματα, συνδέοντάς τες με τις εμπειρίες και τις μάχες των εργαζόμενων ενάντια στη «Δεξιά του Κυρίου» και τις επιθέσεις των καπιταλιστών.

Γι' αυτό για παράδειγμα, δεν συμφωνούμε με τον αφηρημένο τρόπο που μπαίνει πολλές φορές το ζήτημα του διαχωρισμού της Εκκλησίας από το κράτος. Δε λέει και πολλά πράγματα, π.χ. αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ορκίζεται στον Αρχιεπίσκοπο ή δίνει κοσμικό όρκο.

Οι Χριστόδουλοι άπλωσαν τις φτερούγες τους στηριγμένοι σε υλικές βάσεις, στην εκκλησιαστική περιουσία που αυγάτισαν με τις μπίζνες στα χρηματιστήρια, τα ακίνητα, στις αγοραπωλησίες νομισμάτων, όλα τα «κόλπα» της παγκοσμιοποιημένης αγοράς. Η απάντηση που πρέπει να δώσει η Αριστερά πρέπει να είναι απλή και αντικαπιταλιστική: να δημευτεί η εκκλησιαστική περιουσία, οι δεσποτάδες ας γυρίσουν -αν το θέλουν- στις εποχές της πρωτοχριστιανικής «ταπεινότητας». Μόνο τότε ο χωρισμός Εκκλησίας κράτους θα έχει ουσιαστικό περιεχόμενο. Το 1987 το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου παραιτήθηκε από την προσπάθεια να βάλει χέρι στην εκκλησιαστική περιουσία (βάζοντας στο συρτάρι το νόμο Τρίτση) γιατί συμβιβαζόταν με τους καπιταλιστές σε όλα τα ζητήματα. Ο συμβιβασμός με τους δεσποτάδες ήταν ένας σταθμός στην πορεία που το έφερε από τις υποσχέσεις για σοσιαλισμό και σύγκρουση με τον ιμπεριαλισμό να διαχειρίζεται τις επιθέσεις της άρχουσας τάξης και να συμπλέει με τους ιμπεριαλιστές.

Χτίζουμε μια νέα, αντικαπιταλιστική Αριστερά, με σταθερό το μέτωπο στην πάλη ενάντια στον πόλεμο, στον ιμπεριαλισμό, στο σύστημα του κέρδους και της καταπίεσης. Μια τέτοια Αριστερά θα δώσει ώθηση και προοπτική στην ελπίδα εκατομμυρίων ανθρώπων ότι μπορούν να πάρουν τη ζωή τους στα χέρια τους, τώρα και όχι στη Δευτέρα Παρουσία.

Η Αριστερά στη Μέση Ανατολή

Βαγδάτη, Κάιρο, Ραμάλα, Βηρυτός-
οι παραδόσεις αντίστασης ξαναζωντανεύουν εξηγεί ο **Νίκος Λούντος**

"Σε αντίθεση με τη Μέση Ανατολή, όπου οι αντιστάσεις στην ορθοδοξία της Ουάσιγκτον' επηρεάζονται καταλυτικά από τον ισλαμικό φανατισμό και είναι εύκολο να δαιμονοποιηθούν, ο ριζοσπαστισμός της Λατινικής Αμερικής είναι πολύ περισσότερο κοντινός στις κοινωνικές αγωνίες και τον πολιτικό πολιτισμό του δυτικού κόσμου". Αυτή η άποψη που διατυπώνει ο Πέτρος Παπακωνσταντίνου στην Καθημερινή, αποτυπώνει με δυο λόγια το μπέρδεμα ενός μεγάλου τμήματος της αριστεράς στη Δύση για την προοπτική της επανάστασης στη Μέση Ανατολή.

Σύμφωνα με αυτή την αντίληψη, η Αριστερά στη Μέση Ανατολή είναι λίγο πολύ "είδος πολυτελείας", οι εργατικοί αγώνες (στην καλύτερη περίπτωση ας θεωρήσουμε ότι αυτούς εννοεί ο Παπακωνσταντίνου 'πολιτικό πολιτισμό') δεν είναι οι καθοριστικές μάχες, ενώ ο ισλαμισμός είναι πολιτικό φαινόμενο που πάει χέρι χέρι με την καθυστέρηση.

Η απλούστευση αυτή χάνει από μπροστά της τρεις βασικές αλήθειες. Πρώτον ότι σήμερα ο Μουμπάρακ έχει να αντιμετωπίσει μια ανταρσία που έχει σαν αιχμή της την Αριστερά. Η Αίγυπτος δεν είναι μια απομονωμένη περίπτωση, είναι το κέντρο του αραβικού κόσμου. Δεύτερον ότι αν σε κάποιες περιπτώσεις η Αριστερά είναι αδύναμη, η εξήγηση δεν είναι αντικειμενική, αλλά πολιτική. Το Κομμουνιστικό Κόμμα του Ιράκ συμμετέχει στην κυβέρνηση-μαριονέτα των ΗΠΑ. Είναι λογικό ο κόσμος που αντιστέκεται στην κατοχή να το σιχαίνεται και να ψάχνει άλλα εργαλεία κι άλλες δυνάμεις για να δράσει. Τρίτον ότι στη Μέση Ανατολή η Αριστερά έχει μια τεράστια παράδοση. Οχι μόνο έχει ρίζες αλλά πρόκειται για μια Αριστερά που κατάφερε να ηγηθεί της εργατικής τάξης, να οργανώσει τεράστιες απεργίες και να παίξει πρωτοπόρο ρόλο σε επαναστάσεις, που συγκλόνισαν τις ντόπιες άρχουσες τάξεις και τους ιμπεριαλιστές.

Μάλιστα σε συγκεκριμένες ιστορικές στιγμές, η Αριστερά βρέθηκε στην πρώτη γραμμή μεγάλων αγώνων και κρατούσε στα χέρια της τα "κλειδιά" για συνολικές αλλαγές.

Στις αρχές του 20ου αιώνα όταν το εργατικό κίνημα στην Αίγυπτο έκανε τα πρώτα του αλλά εντυπωσιακά βήματα με δυνατές απεργίες των τσιγαράδων, των τραμβαγέρηδων και των κλωστοϋφαντουργών ένας διανοούμενος της μεσαίας τάξης έγραφε ανήσυχος: *"Αυτή η ευρωπαϊκή ασθένεια των απεργιών έχει εξαπλωθεί σε όλη την Αίγυπτο".*

Προσπάθησαν να τσακίσουν αυτή την ευρωπαϊκή "ασθένεια" με όλα τα μέσα. Επαιξαν και το χαρτί του ρατσισμού. Τα καπνεργοστάσια είχαν ιδιοκτήτες Ελληνες και Αρμένιους. Οι ειδικευμένοι εργάτες ήταν κυρίως Ελληνες. Ηταν μετανάστες που είχαν βρεθεί στην Αίγυπτο γιατί ήταν χώρα των ευκαιριών εκείνη την εποχή. Τα αφεντικά προσπαθούσαν να διασπάνε αφήνοντας τους Αιγύπτιους εργάτες έξω απ' τις αυξήσεις.

Η απάντηση ήρθε με ένα συνδικάτο που δεν ήταν ούτε Ελλήνων, ούτε Αιγύπτιων. Ονομαζόταν "Διεθνής Ενωση Τσιγαράδων Καΐρου". Οι κλωστοϋφαντουργοί είχαν λίγα χρόνια νωρίτερα δείξει έναν αντίστοιχα εντυπωσιακό διεθνισμό όταν σε μια απεργία για αυξήσεις έκαναν συνάντηση με το συνδικάτο των τσιγαράδων και διάβασαν τα αιτήματά τους στα Ιταλικά, τα Αραβικά, τα Ελληνικά, τα Εβραϊκά και τα Αυστριακά(!).

Αυτό που ακολούθησε ήταν μια ολονύκτια πορεία 3000 εργατών που φώναζαν συνθήματα στους δρόμους του Καΐρου. Αυτές οι μάχες είχαν οργανωτικά αποτελέσματα. Το Φλεβάρη του '21 ιδρύθηκε στην Αλεξάνδρεια η CGT, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών. Ο Πρόεδρός της ήταν Ελληνας και λεγόταν Σκουφόπουλος, ηγέτης των εργατών του Σουέζ. Δίπλα του ο Ιωσήφ Ρόζενταλ, ένας Εβραίος σοσιαλιστής, ο Αμίν Αζμι, αιγύπτιος σοσιαλιστής δικηγόρος και άλλοι σοσιαλιστές. Παράλληλα ιδρύεται το Αιγυπτιακό Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Ας αναλογιστούμε τις ομοιότητες: Τα πρώτα βήματα της πολυεθνικής εργατικής τάξης θυμίζουν τη Φεντερασιόν της Θεσσαλονίκης. Η οργανωτική συνέχεια θυμίζει την ίδρυση της ΓΣΕΕ και του ΣΕΚΕ στην Ελλάδα.

Η επιρροή της ρώσικης επανάστασης ήταν τεράστια. Πρώτον έδωσε αυτοπεποίθηση για το ότι οι εργάτες μπορούν να κυβερνάνε και ότι η Αριστερά μπορεί να έχει πολιτικά αποτελέσματα. Δεύτερον οι νίκες της ρώσικης επανάστασης αντιμετωπίζονταν σα νίκες κατά του παγκόσμιου ιμπεριαλισμού. Οι Μπολσεβίκοι βγάζουν απ' τα συρτάρια του Τσάρου και φέρνουν στο φως τις συμφωνίες Σάικς-Πικό, που είχαν γίνει με μυστική διπλωματία και μοίραζαν τον Αραβικό Κόσμο ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις. Τα ψέματα περί ενός πολέμου που στόχο είχε την αυτοδιάθεση των εθνών κατέρρευσαν. Αντί για αυτοδιάθεση οι Μεγάλες Δυνάμεις ήθελαν την με κάθε κόστος διατήρηση της αποικιοκρατίας.

Αυτό το εκρηκτικό μίγμα οδήγησε το 1919 σε μια τεράστια εξέγερση κατά των Αγγλων στην Αίγυπτο. Ηταν η ίδια χρονιά που η γαλλόφωνη εφημερίδα της Αιγύπτου "La bourse Egyptienne" κυκλοφορούσε με πρωτοσέλιδο "Il pleut des syndicats" - "Βρέχει συνδικάτα".

Ο φόβος ανάγκασε το μεγάλο Μουφτή της Αιγύπτου να βγάλει φετφά ενάντια στον Μπολσεβικισμό. Προσπαθούσε να πείσει ότι δεν μπορείς να είσαι ταυτόχρονα μουσουλμάνος και κομμουνιστής. Η αιγυπτιακή αστυνομία μάλλον λίγο πιο έξυπνη στα συμπεράσματά της έλεγε σε μια εσωτερική αναφορά:

"Πρέπει να σημειώσουμε ότι στα καφενεία, η συζήτηση για τον

Αντικυβερνητική διαδήλωση στην Αίγυπτο

Μπολσεβικισμό, συνεχίζεται. Είναι κάπως μπερδεμένη συζήτηση και φαίνεται να προκαλείται περισσότερο απ' τα φουσκωμένα πρωτοσέλιδα των Times παρά απ' τους προπαγανδιστές του Μπολσεβικισμού. Αυτό που ακούγεται είναι ότι οι Μπολσεβίκοι κάποια στιγμή θα' ρθουν και θα πάρουν την Αίγυπτο, και θα είναι ωραία όταν θα γίνει αυτό. Οταν κάποιος φτωχός θα έχει ανάγκη από χρήματα, απλά θα πηγαίνει να τα παίρνει από κάποιον πλούσιο. Οσο μπερδεμένη κι αν είναι πάντως, έχει σημασία σαν σύμπτωμα της αναταραχής για τη φτώχεια".

Ομως αυτή η συζήτηση δεν θα μείνει μπερδεμένη. Μέσα σε δύο χρόνια οι έντονες συζητήσεις μέσα στο Σοσιαλιστικό Κομμα θα οδηγήσουν σε διασπάσεις ανάμεσα στους ρομαντικούς, τους σοσιαλδημοκράτες και τους επαναστάτες. Στελέχη του Σοσιαλιστικού Κόμματος θα συμμετάσχουν στο 4ο συνέδριο της Κομμουνιστικής Διεθνούς, θα βάλουν μπρος τη μπολσεβικοποίηση του κόμματος και θα ιδρύσουν το Κομμουνιστικό Κόμμα. Ενα κόμμα που θα ξεκινήσει μεγάλη προσπάθεια για να σπάσει από την παράδοση του όμιλου συζητήσεων, να μπει βαθειά στη δράση, να ανοίξει δουλειά στους αγρότες, να πάρει συγκεκριμένες θέσεις για το εθνικό ζήτημα κλπ.

Ο ιμπεριαλισμός καθόρισε τις πολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή. Αν ψάχνει κανείς τι διαφοροποίησε την Αριστερά στον αραβικό κόσμο από τη Δύση, είναι ότι εκεί οι αγωνιστές της Αριστεράς έπρεπε να βρουν τρόπους καθώς οργάνωναν τους αγώνες της εργατικής τάξης, να μπορούν να τους συνδέουν με το μεγάλο βάρος που βασάνιζε ευρύτερα στρώματα της κοινωνίας. Η ωμή βία, η άρνηση της αυτοδιάθεσης, η λειτουργία της οικονομίας με τους όρους που συμφέρει τις Μεγάλες Δυνάμεις ήταν και είναι ζητήματα που νιώθουν πάνω τους όχι μόνο οι εργάτες αλλά η πλειοψηφία του κόσμου.

Οι δεκαετίες του '40 και του '50 έδειξαν ότι η Αριστερά στη Μέση Ανατολή μπορεί να κάνει αυτή τη σύνδεση πολύ πετυχημένα. Η Αίγυπτος στη δεκαετία του '40 συγκλονίστηκε από εργατικές απεργίες που κατάφερναν να γίνονται η αιχμή ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Απεργίες στα τραμ, στα λιμάνια, σε εργοστάσια έδειχναν δύο πράγματα. Πρώτον έδειχναν ποιος είναι με ποιον. Τα ντόπια αφεντικά, με σχέσεις με γαλλικές και αγγλικές εταιρίες κατέφευγαν στη βία και κρύβονταν πίσω από τους αποικιοκράτες για να σωθούν. Από την άλλη η δυναμική των απεργιών που δεν σταματούσε μπροστά σε οποιαδήποτε πρόκληση έδειχνε ότι η εργατική τάξη είναι η πιο πρωτοπόρα τάξη της κοινωνίας, ότι οι εργάτες είναι το πιο δυναμικό κομμάτι που μπορεί να τα βάλει με τους ιμπεριαλιστές δίνοντας έμπνευση σε όλους όσους μισούσαν την αποικιοκρατία. Το Φλεβάρη του '52 οι απεργίες είχαν απλωθεί μέσα στο Σουέζ, στη στρατιωτική βάση των Αγγλων. Ο αγώνας 70 χιλιάδων εργατών μεταφέρεται μέσα στο Κάιρο με οδοφράγματα και επιθέσεις σε εταιρίες αγγλικών συμφερόντων.

Πάνω σ' αυτή τη ριζοσπαστικοποίηση πάτησε το κίνημα των αξιωματικών του Νασερ που ανέβηκαν στην εξουσία υποσχόμενοι να εκπληρώσουν όλα αυτά που πάλευε ο κόσμος. Και σε ένα βαθμό το έκαναν -η αποικιοκρατία τελείωσε, οι Αγγλοι έφυγαν, η βασιλεία έπεσε, έγινε αγροτική μεταρρύθμιση που πήρε γη από πλούσιους γαιοκτήμονες και την έδωσε σε πιο φτωχούς και άκληρους. Λίγο αργότερα το '56 το καθεστώς του Νάσερ ανακαταλαμβάνει το Σουέζ εξευτελίζοντας Αγγλία, Γαλλία και Ισραήλ.

Η δεκαετία του '50 στο Ιράκ είναι ακόμη πιο εκρηκτική. Οποιος αμφιβάλλει για τις ρίζες της Αριστεράς στη Μέση Ανατολή, ας βρει ένα άλλο Κομμουνιστικό Κόμμα στον κόσμο που σταμάτησε να γράφει νέα μέλη γιατί ήταν τόσα πολλά που δεν προλάβαινε να επεξεργαστεί τις αιτήσεις. Αυτό έκανε το Κομμουνιστικό Κόμμα Ιράκ το Γενάρη του 1959. Τα είχε καταφέρει μέσα από τεράστιες και πολύ πετυχημένες πολιτικές πρωτοβουλίες. Είχε μπορέσει να επιβληθεί σαν η πιο ισχυρή και αξιόπιστη πολιτική δύναμη στο Ιράκ. Αναπτύχθηκε με κέντρο την εργατική τάξη των σιδηρόδρομων, του λιμανιού και της παραγωγής πετρελαίου και έφτασε να ελέγχει 12 από τα 16 συνδικάτα. Τα μέλη του βρίσκονταν στην πρωτοπορία της σύγκρουσης με το ντόπιο καθεστώς και τους Αγγλους. Κέρδιζε στις γραμμές του μαθητές και φοιτητές που διαδήλωναν στα αντιμπεριαλιστικά συλλαλητήρια. Κέρδιζε φτωχά στρώματα της πόλης, διανοούμενους, ακόμη και στρατιωτικούς που ήθελαν να παλέψουν ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Κατάφερε να κερδίσει μέσα στους αγρότες, είχε την εμπιστοσύνη των Κούρδων χωρικών, έχοντας βοηθήσει ένοπλα την αντίστασή τους ενάντια στους τσιφλικάδες που τους έκλεβαν την παραγωγή.

Ηταν κόμμα που μπόρεσε να μεγαλώσει πάνω από εθνικούς και θρησκευτικούς διαχωρισμούς. Οι Σιίτες του Νότου έρχονταν στις πόλεις και γίνονταν μια "νέα εργατική τάξη" της εποχής για να γλιτώσουν από τους γαιοκτήμονες και τη φτώχεια. Το Κομμουνιστικό Κομμα καταφέρνει μέσα σε μια πενταετία από το '49 ως το '55 να ανεβάσει το ποσοστό των Σιιτών στην ηγεσία του από 21% σε 47%.

Η άνοδος του καθεστώτος του Αμπντέλ Καρίμ Κάσεμ το 1958, ήταν μια αντίστοιχη διαδικασία με του Νάσερ όμως οι αλλαγές στις οποίες

προχώρησε ήταν πολύ πιο ριζοσπαστικές, ιδιαίτερα στην αγροτική μεταρρύθμιση, ακριβώς γιατί υπήρχε μια τέτοια τεράστια δυναμική μέσα στην κοινωνία.

Και στο Ιράν η απεργία των εργατών στο πετρέλαιο ήταν καθοριστική για την άνοδο του καθεστώτος του Μοσαντέκ το 1952, ο οποίος εθνικοποίησε το πετρέλαιο, προσπάθησε να προχωρήσει σε αντίστοιχες μεταρρυθμίσεις αλλά ανατράπηκε από την CIA το 1953.

Το γεγονός ότι αυτές οι προσπάθειες οδηγήθηκαν στην ήττα και έπειτα από λίγα χρόνια τα καθεστώτα αυτά είτε ανατράπηκαν, είτε στράφηκαν με τη σειρά τους ενάντια στην εργατική τάξη και την Αριστερά δεν ήταν αναπόφευκτο. Τα Κομμουνιστικά Κόμματα και οι αγωνιστές τους που είχαν δώσει το αίμα τους για όλες αυτές τις κατακτήσεις, έμειναν με σταυρωμένα τα χέρια μπροστά στα εθνικιστικά καθεστώτα επειδή η σταλινική ορθοδοξία έλεγε ότι οι συνθήκες για εργατικές επαναστάσεις δεν είναι ώριμες. Η γραμμή της "θεωρίας των σταδίων" που ερχόταν από τη Μόσχα καλούσε τα κομμουνιστικά κόμματα σε αυτοσυγκράτηση και σε άνευ όρων συνεργασία με τα νέα καθεστώτα. Ομως αυτά τα καθεστώτα είχαν τα δικά τους ιδιαίτερα συμφέροντα και ήταν θέμα χρόνου να στραφούν ενάντια στην Αριστερά και την εργατική τάξη. Η Αριστερά δεν έχασε από έλλειψη δυνάμεων αλλά από έλλειψη σωστής στρατηγικής για να αξιοποιήσει αυτές τις τεράστιες δυνάμεις.

Χρειάζεται όλο αυτό το γύρισμα προς τα πίσω όχι μόνο για ιστορικούς λόγους αλλά γιατί σήμερα ξαναεμφανίζονται όλοι αυτοί οι όροι για το δυνάμωμα μιας νέας αριστεράς. Καταρχάς έχει εμφανιστεί ένα νέο κίνημα. Υπάρχει ένα απλό μέτρημα που κάνει ο κόσμος στην Αίγυπτο. Από το 1983 ως το 2003 μόνο μια φορά κάποιος τόλμησε να κριτικάρει τον Μουμπάρακ σε εφημερίδα, το 2000. Η εφημερίδα έκλεισε, αυτός φυλακίστηκε, το κόμμα που την έκδιδε βγήκε εκτός νόμου. Από το 2003 και μετά όλα άλλαξαν. Ολοι κάνουν κριτική στο Μουμπάρακ. Ενα τεράστιο ταμπού από την εποχή του Νάσερ έσπασε.

Τα πρώτα βήματα γι' αυτή την κατάκτηση έγιναν με την Ιντιφάντα και το κίνημα αλληλεγγύης, ιδιαίτερα το 2001-20002. Ο πόλεμος στο Ιράκ οδήγησε αυτό το κλίμα σε έκρηξη. Στις 20 Μάρτη του 2003 έγινε κάτι πρωτοφανές στην Αίγυπτο. Σε μια χώρα που απαγορεύονται οι συγκεντρώσεις, συγκεντρώθηκαν αυθόρμητα δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι στην πλατεία Ταχρίρ στο κέντρο του Κάιρου. Η αστυνομία επιτέθηκε άγρια αλλά είχαν γίνει τα πρώτα βήματα για να χτιστούν δεσμοί ανάμεσα σε όσους θέλουν να αντισταθούν.

Κι έτσι τώρα το καθεστώς του Μουμπάρακ τρέμει. Ο,τι θεωρούσε σίγουρο και σε ό,τι έλπιζε καταρρέει. Στο οικονομικό επίπεδο υπάρχει κρίση, με τεράστια πτώση των εξαγωγών. Ξαναμπήκε δελτίο στο ψωμί και σε άλλα τρόφιμα. Από το 1994 ως το 2004 υπάρχει επίσημα αύξηση 32,8% στο δείκτη τιμών καταναλωτή. Η ανεργία βρίσκεται σε διψήφια νούμερα. Ακόμη κι ένας καθηγητής Πανεπιστημίου χρειάζεται να κάνει δεύτερη δουλειά για να τα βγάλει πέρα.

Στο Παλαιστινιακό κατέρρευσαν οι ελπίδες και ο Μουμπάρακ δεν μπορεί να κρύψει πλέον πόσο πολύ είναι με τη μεριά του Ισραήλ. Το καθεστώς ήθελε από τη μια να παίζει το παιχνίδι των ιμπεριαλιστών στις "ειρηνευτικές" συμφωνίες και από την άλλη να στέλνει την κυρία Μουμπάρακ επικεφαλής κομβόι βοήθειας προς τους Παλαιστίνιους.

Το τσιμέντο όμως με το οποίο χτίζεται το τείχος της ντροπής στη Δυτική Οχθη έχει και αιγυπτιακή προέλευση. Δεν έφτανε αυτό, ο Υπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ έκανε δήλωση ότι η Αίγυπτος έκανε "στρατηγική στροφή" πουλώντας 2,5 δισεκατομμύρια δολάρια φυσικού αερίου για τα επόμενα 15 χρόνια. Ταυτόχρονα ο αιγυπτιακός στρατός βοηθάει τον ισραηλινό στη διαδικασία αποχώρησης από τη Γάζα. Ο Μουμπάρακ έφτασε να δηλώσει ότι ο Σαρόν είναι η μεγαλύτερη ευκαιρία για την ειρήνη. Φτιάχνονται επτά βιομηχανικές ζώνες στην Αίγυπτο από τις οποίες τα προϊόντα θα εξάγονται χωρίς δασμούς στην αμερικάνικη αγορά με μία προϋπόθεση: να συμμετέχει το Ισραήλ σε κάθε ζώνη με τουλάχιστον 11,7%.

Το κίνημα "Κιφάγια" - "Αρκετά" που έχει ξεπηδήσει στην Αίγυπτο είναι μια απροσδόκητη εξέλιξη για τους ιμπεριαλιστές και το καθεστώς μέσα σ' αυτές τις συνθήκες. Βγήκε μέσα από την εμπειρία της 20ης Μάρτη, αλλά και από τα "Διεθνή Συνέδρια ενάντια στην αμερικάνικη και σιωνιστική επιθετικότητα" που γίνονται από τα τέλη του 2002 στο Κάιρο. Το γεγονός ότι κατάφεραν μέσα σε συνθήκες δικτατορίας να οργανωθούν μαζικά συνέδρια αντιπροσώπων από τη Μέση Ανατολή αλλά και το Δυτικό Κόσμο έδωσε έμπνευση σε ακτιβιστές να φτιάξουν το μέτωπο "Κιφάγια" που έχει σαν κεντρικό αίτημα να παραιτηθεί ο Μουμπάρακ και να μη δώσει την εξουσία στο γιο του Γκαμάλ.

Πρόκειται για μια αιχμή που αποδιοργανώνει το καθεστώς και προκαλεί σοβαρά προβλήματα στον ιμπεριαλισμό. Ο γιος του Μουμπάρακ, Γκαμάλ ήταν το στέλεχος που ετοιμαζόταν εδώ και χρόνια να διαδεχθεί τον πατέρα του. Δυτικοσπουδαγμένος, νεοφιλελεύθερος, αμερικανόφιλος ο Γκαμάλ θα προσπαθούσε να προχωρήσει τα ανοίγματα που απαιτούν και οι Αμερικάνοι στην Αίγυπτο. Γύρω του έχει μια ολόκληρη ομάδα νεοφιλελεύθερων υπουργών με πολύ στενούς δεσμούς με το μεγάλο κεφάλαιο. Υπουργός Βιομηχανίας είναι ο πρόεδρος της πολυεθνικής Unilever στην Αίγυπτο, Υπουργός Εμπορίου ο πρόεδρος ενός γαλλικού τουριστικού ομίλου. Εκαναν λόγο για μια e-κυβέρνηση (τόσο σύγχρονη σαν το e-mail). Ο κόσμος στην Αίγυπτο αστειεύεται λέγοντας ότι πλέον θα κάνει αιτήσεις μέσω ίντερνετ για να παίρνει το ψωμί της ημέρας με δελτίο.

Το ότι η δημοκρατική αντιπολίτευση στην Αίγυπτο, με πρωτοπορία το "Κιφάγια" βάζει στο στόχαστρο αυτούς τους νεοφιλελεύθερους καταφέρνει και βγάζει νοκ-άουτ τη στρατηγική του Μπους που θέλει οι δικτατορίες της Μέσης Ανατολής να δώσουν τη θέση τους σε φιλο-αμερικάνικα νεοφιλελεύθερα καθεστώτα. Δείχνει ότι αυτοί που ανοίγουν τις μεγαλύτερες ρωγμές στις δικτατορίες είναι οι απλοί άνθρωποι, η εργατική τάξη και η Αριστερά.

Αντίστοιχα στο Λίβανο, οι τεράστιες διαδηλώσεις που οργάνωσε η Χεζμπολάχ ενάντια στις απειλές κατά της Συρίας έδειξαν ότι τα πράγματα δεν πάνε πάντα όπως τα υπολογίζουν οι Αμερικάνοι. Η πρόσφατη δολοφονία του Ραφίκ αλ-Χαρίρι έδωσε ευκαιρία στην προνομιούχα μειοψηφία του Λιβάνου να βγει στο δρόμο και να διεκδικήσει "δημοκρατία" αλά-ΗΠΑ. Ομως ο Λίβανος δεν έγινε ούτε Γεωργία, ούτε Ουκρανία ακριβώς επειδή υπάρχει ένα κίνημα απλών ανθρώπων που περιλαμβάνει και τη Χεζμπολάχ και την Αριστερά που απάντησε με συντριπτικά μεγαλύτερες διαδηλώσεις. Η "επανάσταση" του Λιβάνου αποδείχτηκε "επανάσταση των Γκούτσι", των καλοντυμένων κυρίων και κυριών της Βηρυτού.

Η Αριστερά της Αιγύπτου έχει μπροστά της το μεγάλο καθήκον να ενώσει τις Αντιστάσεις που ξεδιπλώνονται και να βραχυκυκλώσει τη στρατηγική του Μπους. Δύο καταλήψεις σε εργοστάσια ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις βρίσκονται σε εξέλιξη στην Αίγυπτο. Ο κόσμος δίνει τη μάχη του ενάντια στα αφεντικά αλλά και στο ΔΝΤ, υπό την καθοδήγηση του οποίου γίνονται οι ιδιωτικοποιήσεις. Η νεολαία δημιουργεί σάιτ αντίστασης στο διαδίκτυο. Το αντιπολεμικό κίνημα και το κίνημα αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη συνεχίζουν τις μάχες τους και το δημοκρατικό κίνημα για πρώτη φορά βάζει στο στόχαστρό την ίδια την αιγυπτιακή ηγεσία.

Ποιός “θα δώσει μια ευκαιρία” στους μετανάστες;

Σίγουρα όχι ο Προκόπης Παυλόπουλος, όπως εξηγεί η **Κατερίνα Θωίδου**

Πώς ένα νομοσχέδιο που καταδικάζει τη συντριπτική πλειοψηφία των μεταναστών που βρίσκονται στην Ελλάδα να την εγκαταλείψουν, μπορεί να διαφημίζεται σαν “τρίτη ευκαιρία νομιμοποίησης” μόνο ο Προκόπης Παυλόπουλος θα μπορούσε να το καταφέρει που έχει άλλωστε μεγάλη εμπειρία στο να “κάνει το μαύρο άσπρο”.

Ο υπουργός Εσωτερικών είναι ο εμπνευστής του περίφημου Προεδρικού Διατάγματος για τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων που έχει τόσες προϋποθέσεις ώστε να μη γίνει κανείς συμβασιούχος μόνιμος. Με το ίδιο σκεπτικό εισηγήθηκε στην Κυβερνητική Επιτροπή στα μέσα του Απρίλη ότι “για πρώτη φορά στη χώρα μας προβλέπονται ρυθμίσεις για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών στην ελληνική κοινωνία”. Το σχέδιο νόμου που ετοιμάζει το Υπουργείο Εσωτερικών πρόκειται να κατατεθεί στη βουλή τους επόμενους μήνες και να μπει σε εφαρμογή από 1/1/2006. Διαφημίζεται ότι δίνει άλλη μία ευκαιρία για νομιμοποίηση. Ομως το νομοσχέδιο δεν προβλέπει απολύτως τίποτα για τους χιλιάδες μετανάστες που δεν πρόλαβαν να πάρουν άδειες παραμονής και παραμένουν χωρίς χαρτιά, ενώ οι προϋποθέσεις που βάζει για την ανανέωση της άδειας όσων πρόλαβαν είναι στην ουσία τόσες πολλές που κάνουν τη νομιμοποίηση απαγορευτική.

Ενα από αυτά που προβλέπει είναι ότι θα ενοποιηθούν η άδεια παραμονής και άδεια εργασίας, που θα εκδίδονται από την Περιφέρεια. Αυτό προβάλλεται σαν ένα πρωτοποριακό μέτρο που καταργεί τη γραφειοκρατία του προηγούμενου νόμου του ΠΑΣΟΚ. Ομως οι γραφειοκρατικές προϋποθέσεις για τις άδειες που θα χορηγούνται κάθε δύο χρόνια προβλέπουν ότι θα έχουν δικαίωμα ανανέωσης μόνο όσοι μετανάστες διαθέτουν τα δικαιολογητικά που θα αποδεικνύουν τον “ειδικό λόγο” για τη χορήγηση άδειας. Η χορήγηση άδειας “για εξαρτημένη εργασία” προϋποθέτει την εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων και ελάχιστο αριθμό ημερομισθίων που θα αποδεικνύεται από τα ένσημα. Θα υπάρχει ειδική κατηγορία “άδειας για εποχιακή εργασία” που θα διαρκεί ώς 6 μήνες και δεν θα μπορεί να ανανεωθεί. Η χορήγηση “άδειας παραμονής” για σπουδές δεν μπορεί να μετατραπεί σε άδεια άλλου είδους πχ. εξαρτημένης εργασίας μετά την ολοκλήρωση των σπουδών. Αλλη κατηγορία θα είναι η άδεια “ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας” με βασική προϋπόθεση ο μετανάστης να έχει σε τραπεζικό λογαριασμό πάνω από 60.000 ευρώ.

Πολύ χειρότερα θα είναι τα πράγματα για όσους επιθυμούν να έρθουν για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την επόμενη χρονιά. Οι Περιφέρειες θα καθορίζουν τον αριθμό των μεταναστών που θα εισέρχονται από δω και στο εξής στη χώρα. *“Θα καθορίζουν τις ανάγκες του εργατικού δυναμικού σε επίπεδο Περιφέρειας, αναλυτικά για κάθε νομό της χώρας σε συνάρτηση αφενός με την προσφορά και ζήτηση της εργασίας, ανά κατηγορίες ειδικοτήτων και αφετέρου ανάλογα με το υπάρχον αντίστοιχο ημεδαπό εργατικό δυναμικό”.*

Ο Παυλόπουλος υπερηφανεύεται ότι δήθεν δίνει τη δυνατότητα χορήγησης μόνιμης άδειας παραμονής, σύμφωνα με την οδηγία της ΕΕ που προβλέπει την ένταξη στο καθεστώς του “μακράν διαμένοντος” για όσους μένουν νόμιμα και συνεχώς για μία πενταετία στην Ελλάδα. Εδώ μπαίνουν οι πιο εξωπραγματικές προϋποθέσεις. Να διαθέτει ο μετανάστης για τον ίδιο και για τα μέλη της οικογένειάς του σταθερούς και τακτικούς πόρους, πλήρη ασφάλιση ασθενείας, καθώς και κατάλληλο κατάλυμα. Επίσης να έχει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας και της ελληνικής ιστορίας ενώ για πρώτη φορά μπαίνει το κριτήριο του ήθους και της προσωπικότητας. Τα κριτήρια αυτά θα αξιολογούνται από Επιτροπή που θα συσταθεί και μέλη της θα είναι στελέχη του υπουργείου Εσωτερικών και Δημοσίας Τάξης.

Δηλαδή αστυνομικοί θα αξιολογούν τους μετανάστες. Οσο για τους “πολιτικούς προϊστάμενους” αυτών των “στελεχών”: μία πανευρωπαϊκή μελέτη για τις θέσεις των Ευρωβουλευτών των κρατών μελών ανά κόμμα και χώρα στις ψηφοφορίες που πραγματοποιήθηκαν στο Ευρωκοινοβούλιο κατά την τετραετία 2000-2003 για θέματα δικαιωμάτων και ένταξης μεταναστών, φανερώνει ότι οι αρνητικές ψήφοι των ευρωβουλευτών της ΝΔ συγκρίνοναται μόνο με το Εθνικό Μέτωπο του Λεπέν. Οι Ευρωβουλευτές της ΝΔ κατατάσσονται στην κατηγορία “Εντονα αρνητικοί απέναντι στα δικαιώματα για τους μετανάστες”.

Το νέο νομοσχέδιο της κυβέρνησης αν εφαρμοστεί θα έχει ως αποτέλεσμα να διωχθεί μαζικά εκτός συνόρων η συντριπτική πλειοψηφία των μεταναστών που δεν πληρούν αυτές τις υπερβολικές προϋποθέσεις. Ολοι οι υπόλοιποι θα απελαθούν με τη γνωστή ταχτική της “σκούπας” που για πρώτη φορά εφαρμόστηκε μαζικά στην Ελλάδα από την προηγούμενη περίοδο διακυβέρνησης της ΝΔ. Μάλιστα το νομοσχέδιο αναφέρει ότι η αρμοδιότητα των απελάσεων περνά στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Είναι χαρακτηριστικό το τι προβλέπεται για τις απελάσεις: *“Απαγορεύεται η απέλαση εφόσον ο αλλοδαπός είναι ανήλικος και οι γονείς τους διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, είναι γονέας ημεδαπού ανηλίκου, έχει υπερβεί το 80ο έτος της ηλικίας του ή έχει αναγνωριστεί ως πρόσφυγας”.* Είναι σα να λέει δηλαδή ο Παυλόπουλος ότι στην ουσία οι απελάσεις απελευθερώνονται.

Σύμφωνα με στοιχεία της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ στην Ελλάδα υποβλήθηκαν το 2004 45% λιγότερες αιτήσεις ασύλου σε σχέση με το 2003. Και αυτό όχι γιατί έχει μειωθεί η ροή των προσφύγων αλλά γιατί μειώνεται όλο και περισσότερο το

Αντιρατσιστική διαδήλωση στις 2 Απρίλη

ποσοστό όσων έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αίτηση χορήγησης ασύλου.

Οπως καταγγέλλει ο συνήγορος του Πολίτη σε σχετική έκθεση *“απορρίπτονται κατά κόρον αιτήσεις ασύλου για άτομα από Ιράκ, Αφγανιστάν ενώ πρόσφατα απελάθηκε γυναίκα από τη Σρι Λάνκα τη στιγμή που το φονικό τσουνάμι είχε ισοπεδώσει την περιοχή”.* Αυτή η πολιτική είναι άλλη μία προσπάθεια ευθυγράμμισης της κυβέρνησης Καραμανλή με τον πόλεμο κατά της τρομοκρατίας του Μπους.

Ακόμα και το νέο νομοσχέδιο της κυβέρνησης για τους μετανάστες είναι απόρροια της ακόμα πιο βαθιάς συμμετοχής της στον πόλεμο και την κατοχή των ΗΠΑ στο Ιράκ. Σύμφωνα με δημοσιεύματα, στη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής στην οποία συζητήθηκε το νομοσχέδιο ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Βουλγαράκης, που είχε μόλις επιστρέψει από το ταξίδι του στις ΗΠΑ ενημέρωσε για *“τις αμερικάνικες πιέσεις για την ανάγκη συστηματικότερης καταγραφής των αλλοδαπών που διαμένουν είτε νόμιμα είτε παράνομα στη χώρα”* (ΝΕΑ 20/4).

Αν λοιπόν η μεγαλύτερη εμπλοκή της κυβέρνησης στον πόλεμο στο Ιράκ είναι μία από τις βασικές αιτίες που μεγαλώνει τις πιέσεις απέναντι στους μετανάστες, η δεύτερη είναι η πολιτική της λιτότητας και της ανεργίας που προσπαθεί να εφαρμόσει απέναντι σε όλους τους εργαζόμενους. Αυτή η πολιτική, όπως και το 90-93 συνοδεύεται με επίθεση στους μετανάστες. Γιατί χρησιμεύει στο να αποπροσανατολίζει τους εργαζόμενους από την πραγματική ρίζα του κακού. Είναι σα να μας λέει η κυβέρνηση ότι “για την ανεργία φταίνε οι μετανάστες που παίρνουν τις δουλειές, για τη διάλυση της δημόσιας Παιδείας φταίνε τα παιδιά των μεταναστών που ρίχνουν το επίπεδο, για τις ουρές στα νοσοκομεία φταίνε οι μετανάστες που αρρωσταίνουν συχνά”. Ολα αυτά τα στερεότυπα δεν είναι μόνο ρατσιστικά αλλά ακόμα χειρότερα είναι ψεύτικα. Στην πραγματικότητα αν θέλουμε να μειωθεί η ανεργία, να παραμείνουν τα σχολεία ανοιχτά και να βελτιωθεί η κατάσταση στα νοσοκομεία χρειάζεται να ανοίξουμε τα σύνορα για όσους επιθυμούν να έρθουν στην Ελλάδα.

Αν κοιτάξουμε τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής (Μάρτιος 2001) θα δούμε ότι τη δεκαετία 1991-2000 η φυσική αύξηση το πληθυσμού (γεννήσεις μείον θάνατοι) συνέβαλε μόλις κατά 3% στη συνολική αύξηση του πληθυσμού και τα μεταναστευτικά ρεύματα κατά το υπόλοιπο 97%.

Οταν μας λένε ότι οι μετανάστες φέρνουν ανεργία είναι σαν να υποστηρίζουν ότι η αύξηση του πληθυσμού και άρα του εργατικού δυναμικού είναι η αιτία αύξησης της ανεργίας και άρα της φτώχειας. Ο Τζόρτζ Γκάλογουεϊ, ο βουλευτής του RESPECT στην Αγγλία, είπε σε μία πρόσφατη συνέντευξή του ότι αν η μετανάστευση δημιουργούσε φτώχεια τότε η πιο φτωχή χώρα του πλανήτη θα ήταν η Αμερική και η πιο πλούσια το Μπαγκλαντές.

Με βάση τη ρατσιστική και κυνική λογική της κυρίαρχης τάξης και των κυβερνήσεων της ΕΕ που την αναπαράγουν, η οικονομική κρίση θα ξεπεραστεί αν μειωθεί ο πληθυσμός, δηλαδή σταματήσουν οι γεννήσεις και οι σημερινοί εργαζόμενοι πεθαίνουν νωρίτερα. Είναι οι ίδιες φωνές που υποστηρίζουν ότι η αύξηση του μέσου όρου ηλικίας έχει σαν αποτέλεσμα να αυξηθούν οι συνταξιούχοι και να αδειάσουν τα ασφαλιστικά ταμεία.

Υπάρχουν δεκάδες μελέτες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια που αποδεικνύουν ότι οι μετανάστες δεν κλέβουν αλλά δημιουργούν θέσεις εργασίας. *“Κατά την τελευταία δεκαετία η μετανάστευση συνέβαλε κατά ένα ποσοστό που μπορεί να φτάνει το 35-40% στην αύξηση του δυναμικού των μισθωτών στην Ελλάδα, επηρεάζοντας προφανώς με θετικό τρόπο τις γενικότερες μακροοικονομικές εξελίξεις. Οι μετανάστες αυξάνουν την απασχόληση και τα εισοδήματα. Η εργασία των μεταναστών δημιουργεί θέσεις εργασίας για Ελληνες οι οποίες είναι περισσότερες από αυτές που μετατοπίζει. Καμία μελέτη δεν έχει αποδείξει ότι η εργασία των μεταναστών ευθύνεται έστω και εν μέρει για την ανεργία στην Ελλάδα”,* είναι το συμπέρασμα της ετήσιας έκθεσης του 2000 του ΙΝΕ ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ για την Οικονομία.

Γιατί λοιπόν οι κυβερνήσεις της ΕΕ δεν ανοίγουν τις πόρτες τους στους μετανάστες και τους πρόσφυγες; Γιατί οδηγούν στο θάνατο χιλιάδες ανθρώπους που προσπαθούν να περάσουν κρυφά τα σύνορα από την Αφρική ή την Ασία κρυμμένοι μέσα σε φορτηγά και σαπιοκάραβα;

Η απάντηση είναι γιατί η κυρίαρχη τάξη χρειάζεται το ρατσισμό σαν πολιτικό όπλο ενάντια στην εργατική τάξη.

Ομως το 2005 δεν είναι ‘90-’93. Οι εργαζόμενοι και η νεολαία στην Ελλάδα έχουν δώσει όλο αυτό το διάστημα τεράστιες μάχες ενάντια στην πολιτική της αγοράς, τις ιδιωτικοποιήσεις, τα κλεισίματα των εργοστασίων, τη διάλυση της δημόσιας Παιδείας και της δημόσιας Υγείας.

Η μεγάλη μάχη του ασφαλιστικού την Ανοιξη του 2001 άνοιξε τη συζήτηση για την ανάγκη νομιμοποίησης των μεταναστών και της ένταξής τους στα ασφαλιστικά ταμεία και από την πλευρά του κόσμου και από την πλευρά των συνδικάτων. Πολλοί μετανάστες στις οικοδομές, στα εργοστάσια, στα σχολεία έχουν γίνει κομμάτι των συνδικάτων και των μαχών κόντρα στις επιθέσεις της αγοράς, έχουν γίνει κομμάτι του αντιπολεμικού κινήματος κόντρα στον πόλεμο του Μπους στο Ιράκ και τη στήριξη της ελληνικής κυβέρνησης σ’ αυτό τον πόλεμο. Αυτή είναι η δύναμη που μπορεί να παλέψει τη νέα ρατσιστική επίθεση της ΝΔ.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΩ

ΓΡΑΨΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

**Συνδρομή
για ένα χρόνο
15 ευρώ**

Δίμηνο περιοδικό του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος

Ονομα ....

Επίθετο ....

Διεύθυνση ....

Τ.Κ. .... Τηλ: ....

**Στείλτε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 162/768339-16
της Εθνικής Τράπεζας**